

Pakt za našo prihodnost

ALJOŠA GAŠPERLIN

Dokument za prihodnost Trsta, ki so ga predstavili včeraj, vzbuja optimizem. Tržaška občinska uprava in delodajalske ter stanovske organizacije so namreč več let uspešno sodelovale z namenom, da skupaj poiščejo izhod iz krize, dolgoletno prizadevanje pa je rodilo smernice za razcvet gospodarskih dejavnosti na Tržaškem. Poudarek je na zasledovanju inovacije in spodbujanju raziskovanja, a ob predpostavki, da so za razmah lokalne ekonomije potrebni razvojni ukrepi v prav vseh panogah.

Več dejavnikov je torej sodelovalo več let in še si bodo prizadevali za skupno rast. Sodelovanje je vselej blagodejno, a v kriznem obdobju je naravnost temeljnega pomena. Zato ni naključje, da so včeraj povabili k temu tudi Trgovinsko zbornico, ustanovo Ezit in novega predsednika Pristaniške oblasti, na kate-rega sicer v Trstu še čakamo. Napor za ponoven zagon mesta bi bili namreč lahko jalovi, če se ne bi vključilo vanje pristaniško vodstvo. Ko ti mečejo pod kolena pod noge, pa je lahko vsak trud zaman.

Skratka, kriza še ni mimo, vendar je v Trstu že nekaj znakov, ki obetajo svetlejšo prihodnost. To so npr. naložba 120 milijonov evrov za obnovo silosa pri glavni železniški postaji ali nedavni premiki v starem pristanišču, ki bo na novo zaživel. Če bo k naporom podpisnikov dokumenta kmalu pristopil novi predsednik oz. komisar pristanišča, se bodo možnosti za uspeh krepko povečale. Dobro obveščeni viri ocenjujejo, da je to stvar nekaj dni, če ne ur.

RIM - Novoizvoljeni predsednik republike Sergio Mattarella prisegel in nagovoril državljane

»Italija mora znova najti obzorje upanja«

RIM - Sergio Mattarella je včeraj prisegel kot 12. predsednik italijanske republike, ki je na Kvirinalu nasledil Giorgia Napolitana. Mattarella je prisegel na skupni seji spodnjega in zgornjega doma parlamenta v Rimu. Ob začetku slovesnosti so tradicionalno zazveneli zvonovi palače Montecitorio, kjer je sedež poslanske zbornice. V govoru takoj po prisegi je novi predsednik pozval k solidarnosti ter izpostavil, da morajo tako v Italiji kot širše v Evropi finančno konsolidacijo spremljati odločnejši ukrepi za zagon gospodarske rasti in za socialno pravičnost. Ob tem je podprl pot, ki jo je v drugi polovici lanskega leta med italijanskim predsedovanjem EU zasledovala Renzijeva vlada.

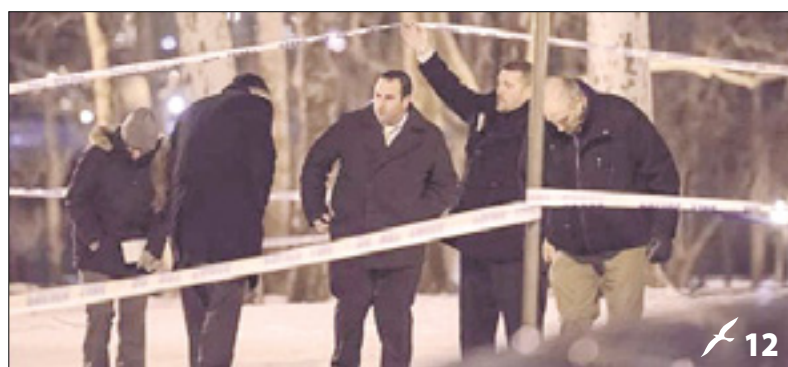
Na 2. strani

NEW YORK - Umor zgodovinarja

Morilec priznal zločin

Aleksander Bonich je pred leti obiskoval univerzo v Kopru, v ozadju zločina pa je nepremičninski spor

12

NEW YORK - Aleksander Bonich je newyorškim preiskovalcem priznal, da je v soboto v parku Astoria v Queensu ubil prijatelja Williama Klingerja, 42-letnega zgodovinarja iz Gradišča. Do zločina pa ni prišlo zaradi Klingerjevih raziskav o zgodovini Jugoslavije in Titu, kot so nekateri njegovi znanci ugibali takoj po dogodku. Spor je bil gospodarske narave. Bonich je povedal policistom, da je Klingerja ubil zaradi spodletelega nepremičninskega posla.

Brumnik še naprej na čelu SPZ

na 3. strani

Padriče: križ z zabojniki in izrute table

Na 5. strani

V Sloveniji spet težave zaradi snega

Na 9. strani

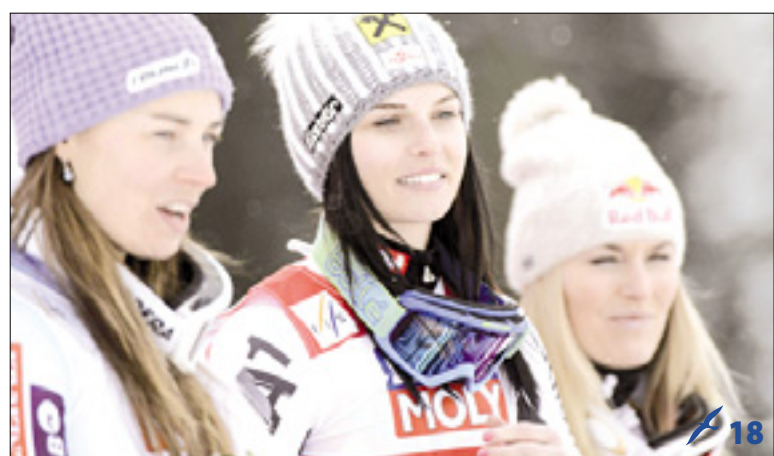
Goriška pokrajina spodbuja hojo

Na 12. strani

SMUČANJE - Svetovno prvenstvo

Tina pred Vonnovo, toda tri stotinke za Fenningerjevo

V superveleslalomu srebrna Mazejeva - Danes še tekma moških

18

TRST - Predstavili dokument za razcvet mesta

Recept za rast

TRST - Sinergije, inovacija in specifične pobude v posameznih sektorjih so recept za gospodarsko rast mesta, ki so ga pripravile tržaška občinska uprava ter delodajalske in sindikalne organizacije v zadnjih dveh letih. Smernice za rast so nakazane v dokumentu, ki predvideva oz. predlaga ukrepe v domala vseh panogah, od raziskovalnih do pristaniških, industrijskih, turističnih, obrtnih, kmečkih ali gradbenih dejavnostih. Poglavitno bo sodelovanje vseh dejavnikov, poudarjajo pobudniki, ki ugotavljajo, da je potrebno za nov razcvet in gradnjo prihodnosti zediniti sile, ne pa jih razpršiti. Dokument so predstavili na tržaškem županstvu.

4

RIM - Sergio Mattarella včeraj prisegel kot 12. predsednik italijanske republike

Bo neodvisen razsodnik, ki bo vedno spoštoval ustavo

Predsednik Sergio Mattarella ob prihodu na Kvirinal

ANSA

Z Renzijem na stari Lancia Flaminia

ANSA

Topovske salve na Gianicolu

ANSA

RIM - Sergio Mattarella je včeraj prisegel kot 12. predsednik italijanske republike, ki je na Kvirinalu nasledil Giorgia Napolitana. Mattarella prihaja s Sicilije in je znan po svojem boju proti mafiji, doslej pa je bil ustavni sodnik. Mattarella je prisegel na skupni seji spodnjega in zgornjega doma parlamenta v Rimu. Ob začetku slovesnosti so tradicionalno zazveneli zvonovi palače Montecitorio, kjer je sedež poslanske zbornice. Prisege sta se med drugim udeležila premier Matteo Renzi in vodja Forza Italia opozicije Silvio Berlusconi. V govoru takoj po prisegi je novi predsednik pozval k solidarnosti ter izpostavil, da morajo tako v Italiji kot širše v Evropi finančno konsolidacijo spremljati odločnejši ukrepi za zagotovitev gospodarske rasti in za socialno pravičnost. Ob tem je podprl pot, ki jo je v drugi polovici lanskega leta med italijanskim predsedovanjem EU zasledovala Renzijsva vlada.

Kot je spomnil, so leta krize bistveno oslabilo Italijo in Evropo. »Italija mora znova najti obzorje upanja,« je poudaril. Med prioriteta je izpostavil reformo volilne zakonodaje, ki naj bi Italiji zagotovila politično stabilnost. »Premagati moramo nevarnost, da gospodarska kriza ogrozi spoštovanje načel in vrednot, na katerih temelji socialni pakt ustave.«

Država poleg tega po njegovih besedah potrebuje več preglednosti, debirokratizacijo in poenostavitev pravil za podporo podjetjem, številni brezposelni mladi pa imajo pravico do službe. »Biti varuh ustave pomeni priznati in uveljaviti pravico do dela,« je poudaril. Kot je posebej izpostavil, je nujno okrepiti boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu. Ob tem se je spomnil nekaterih vidnih oseb, ki so v boju proti mafiji izgubile življenje. Med njimi je bil leta 1980 tudi njegov brat Pier-santi. »Mafija je, kak rana, ki uničuje upanje in pravice,« je dejal.

Zagotovil je, da bo kot predsednik države neustrahovani in neodvisen razsodnik ter bo vedno spoštoval ustavo. Njegov dobre pol ure trajajoč govor je večkrat prekinil aplavz in celo stoječe ovacije.

Novi predsednik je v poslanski zbornici izrazil zadovoljstvo, da ima pred seboj parlament mlajših poslancev in senatorjev, kar prinaša nova upanja. Spomin je na vrednote odpornosti in antifasizma, potem pa na boj proti mafiji in navedel ubita sodnika Giovannija Falconeja in Paola Borsellina. Zavzel se je za mir in potrebo, da svet najde odgovor proti globalnemu terorizmu, pri čemer se

je spomnil tudi številnih žrtev terorističnih akcij.

Po prisegi je vest o dogodku kot po tradiciji sporočilo 21 topovskih salv, ki so jih izstrelili na griču Gianicolo. Vmes se je državni poglavar skupaj s premierjem Matteo Renzijem poklonil spomeniku neznane vojaka na kompleksu Vittoriano.

Nekaj po poldnevu je bivši predsednik države Giorgio Napolitano iz-

ročil odlikovanje viteza velikega križa, nakar se je novi predsednik n Kvirinalu podal v salon kirasirjev, kjer so ga pričakali predstavniki vseh političnih sil. Začasni predsednik republike, predsednik senata Pietro Grasso, mu je tam predal posle. Sledila je rutinska desetminutna seja vlade, na kateri je Renzi novemu predsedniku po ustaljeni praksi podal ostavko, Mattarella pa jo je, prav tako po ustalje-

nem ritualu, odklonil.

Tako kot je napovedal, se voditelj Gibanja 5 zvezd Beppe Grillo ni udeležil srečanja na Kvirinalu. Je pa na svojem blogu objavil pismo predsedniku z devetimi točkami. Na slovesnosti je manjkal tudi voditelj Se-verne lige Matteo Salvini, ki je po radiu Padania sporočil, da ni vedel za vabilo.

Tako je bila včerajšnja italijanska

politična scena skoraj ves dan zasedena s ceremonialom, ki je spremljal umestitev novega predsednika republike. Njegov govor v parlamentu so cenile vse politične sile, o čemer pričča tudi dejstvo, da so med govorom zaploskali kar dvainštiridesetkrat. Pozitivno se je odzvalo tudi Gibanje 5 zvezd, katerega predstavnik Fico je izrazil upanje, da »bodo lahko delali skupaj s predsednikom«.

RIM - Obisk novega grškega premierja v evropskih prestolnicah

Renzi Ciprasu ponudil vso podporo

Grški finančni minister Janis Varufakis po poročanju britanskega časnika Financial Times predlaga zamenjavo dolga za obveznice.

RIM - Predsednik vlade Matteo Renzi je včeraj ob obisku grškega premierja Aleksisa Ciprasa v Rimu izrazil prepričanje v sprejetje dogovora med Grčijo in evropskimi partnerji v zvezi z grškimi dolgi. Novemu grškemu premierju je obenem ponudil vso potrebno podporo. »Verjamem, da pogoji za soglasje z evropskimi institucijami obstajajo,« je dejal Renzi na skupni novinarski konferenci po srečanju. Svojemu kolegu je prav tako za-

Cipras in Renzi v palači Chigi

ANSA

gotovil »največjo možno podporo, tako v obliki dvostranskega sodelovanja, kot tudi v možnostih za dialog.«

»Vsi moramo razumeti izid grških volitev kot sporočilo upanja, ki prihaja od celotne generacije in ki zahteva več pozornosti ter zanimanja pri tistih, ki so trpeli zaradi krize,« je dejal Renzi, ki je sicer že v ponedeljek izjavil, da si Italija želi spremembo gospodarske politike na evropski ravni, kjer bi bile v ospredju rast in investicije. Tudi včeraj je dejal, da »svet poziva Evropo, da vpliva v rast, ne v varčevanje.«

Kasneje se je Renzi še nekoliko pošalil, ko je dejal, da odslej v Bruslju ne bo več veljal za nevarnega levičarja. Nova vlada v Atenah pod vodstvom levičarske Sirize je sicer trdno odločena vsaj olajšati pogoje mednarodnega programa pomoči, ki je državo

po letu 2010 rešil pred bankrotom, a obenem pahnol številne Grke čez rob revščine. Zavrača nadaljnje varčevanje in napoveduje dvig minimalne plače. Nasprotuje privatizaciji državnega premoženja in je že prejšnji teden ustavila privatizacijo največjega grškega pristanišča Pirej. Prizadeva si tudi za odpis dolgov države.

Cipras bo danes obiskal Bruselj, kjer se bo na pogovorih sestal s predsednikom Evropske komisije Jean-Claudom Junckerjem, nato pa bo odpotoval še v Pariz, kjer se bo sešel s francoskim predsednikom Francoisom Hollandom.

EU ne bo spremenila vsega zaradi volilnega izida v Grčiji, je včeraj v Bruslju poudaril predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker. Seveda moramo spoštovati demokratično izbiro Grkov, a tudi oni morajo spoštovati demokratična mnenja drugih, je dejal Juncker v razpravi v sklopu evropskega parlamentarnega tedna. To sta Junckerjevo opozorilo in poziv pred današnjim srečanjem z novim grškim premierjem, vodjo levičarske Sirize Aleksisom Ciprasom, ki želi konec stroge varčevalne politike in s tem zmehčanje pogojev za evropsko finančno pomoč Grčiji.

Predsednik komisije je tudi poudaril, da EU z ukrepanjem ni čakala na grške volitve, ter spomnil na naložbeni načrt, nove smernice za prožnejšo uporabo proračunskih pravil, energetske unijo in novo digitalno strategijo.

»Evropa se premika, stvari se dogajajo. Evropa ni nazadnjaška in konservativna. Močno se osredotočamo na spodbujanje rasti in zaposlovanja,« je izpostavil Juncker v odziv na argumente z evropskega levega pola. »Seveda moramo spremeniti nekatere politike, ne bomo pa spremenili vsega zaradi volilnega izida v eni članici, ki je nekaterim všeč, drugim pa ne,« je opozoril predsednik komisije.

Juncker in Cipras bosta danes razpravljala o načrtih nove grške vlade za zmanjšanje ogromnega dolga v vrednosti 175 odstot-

kov bruto domačega proizvoda (BDP) ali 315 milijard evrov ter njenih predlogih za nadaljnje sodelovanje z evropskimi partnerji.

Grški finančni minister Janis Varufakis, ki je ta teden na turneji po ključnih evropskih prestolnicah, po poročanju britanskega časnika Financial Times (FT) predlaga zamenjavo dolga za obveznice. Varufakis po pisanju FT predlaga dve vrsti zamenjav: obveznice, vezane na nominalno gospodarsko

rast, naj zamenjavo evropska posojila; obveznice brez dospelja ali trajne obveznice pa grški dolg v lasti Evropske centralne banke (ECB).

Ne Juncker ne drugi predstavniki komisije za zdaj tega predloga niso komentirali. Govorka komisije Mina Andreeva je v odzivu dejala le, da čakajo na Ciprasov obisk in predloge, ki jih bo predstavil danes v Bruslju.

SPLETNA ANKETA

www.primorski.eu

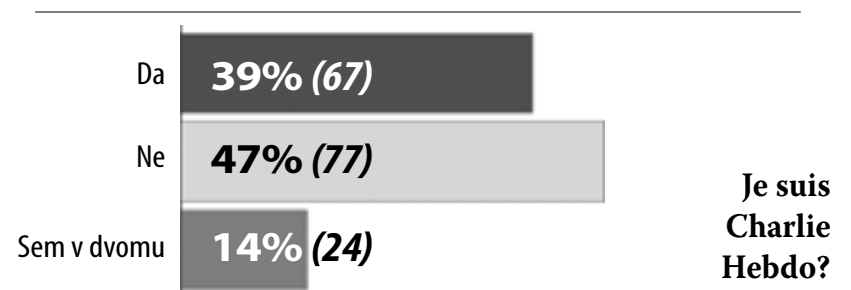

Sem ali nisem Charlie?

Po terorističnih napadih v Parizu se je tudi Primorski dnevnik z napisom »Je suis Charlie« pridružil mednarodnim izrazom solidarnosti z ubitimi novinarji satiričnega tednika Charlie Hebdo, policisti in občani. Ker so bila mnenja okrog krvavih dogodkov v Franciji in odzivov nanje deljena, smo spletnim bralcem potem postavili enostavno vprašanje: »Je suis Charlie Hebdo?«

Skoraj polovica sodelujočih v anketi je odgovorila »ne«. Odgovor »da« je zaostal za kakih 10 glasov oz. 7%, neodločenih je bilo 13% sodelujočih. Vprašanje je dopuščalo različne interpretacije in razlogov za odgovor »ne« oziroma »nisem Charlie« je bilo verjetno več. V javnosti se je marsikdo vsaj delno neogradil od pariškega tednika, češ da je žalil muslimane in katoličane; drugi so pisali, da s tako pogumnimi novinarji lahko izražajo solidarnost samo povsem svobodni ljudje brez dlak na jeziku; tretji so zadevo zrelativizirali in se vprašali, zakaj ljudje ne gredo na ulice za vse druge pokole in krivice, ki se dogajajo po svetu.

Mi smo še vedno prepričani, da je velika demonstracija v Parizu (na kateri je francoskemu predsedniku stal ob boku predsednik Nigerije, ki se vojskuje proti skupini Boko Haram) predstavljala primeren - čeprav seveda nezadosten - odgovor terorizmu ter srednjeveškemu pojmovanju vere in sveta. To je bil tudi znak, da v sodobni Evropi, temelječi na idejah razsvetljenstva, svoboda izražanja ne sme biti pod vprašajem. Med Voltairom in kalifom brez zadržkov izberemo prvega. (af)

KOROŠKA - Občni zbor Slovenske prosvetne zveze

Gustav Brumnik še naprej na čelu SPZ

Poslovodja Janko Malle za tesnejše kulturno sodelovanje s Slovenijo

CELOVEC - Na rednem občnem zboru Slovenske prosvetne zveze (SPZ) v ponedeljek zvečer v kulturno-komunikacijskem centru v Šentjanžu v Rožu v novo izvoljenem vodstvu ni prišlo do večjih sprememb. Na čelu krovne kulturne organizacije z nad 40 včlanjenimi kulturnimi društvi ostajata Gustav Brumnik kot predsednik in dolgoletni poslovodja Janko Malle. Podpredsedniki so Božo Hartmann, Eda Velik in Helena Verdel, v izvršni odbor pa je bilo izvoljenih tudi nekaj mlajših članic in članov.

Vnovič potrjeni predsednik SPZ Gustav Brumnik je na občnem zboru ocenil minulo mandatno dobo kot uspešno, med glavnimi aktualnimi temami pa je izpostavil skorajšnjo rešitev vprašanja Slovenske glasbene šole v obliki njene vključitve v deželno glasbeno šolo. Vprašanja, ki jih bo treba rešiti (predvsem s pomočjo dežele Koroške) pa je Brumnik omenil Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, katero od letos dalje finančno ne podpira več prosvetno ministrstvo na Dunaju, ter vzdrževanje slovenskih kulturnih in prosvetnih domov na dvojezičnem ozemlju južne Koroške. V mnogih od teh delujejo gledališke, lutkovne, glasbene in druge skupine, ki si po svojih

Gustav Brumnik

ARHIV

Janko Malle

ARHIV

močeh prizadevajo za poglobljanje slovenske besede na različnih ravneh, je opozoril Brumnik. Od dežele Koroške je zato zahteval, naj pomaga pri sistemski rešitvi pri financiranju.

Dolgoletni poslovodja SPZ Janko Malle je izpostavil, da gre pri delovanju SPZ ob izpolnitvi formalnosti še posebej za vsebinske poudarke. V svojem posegu na občnem zboru je še posebej podčrtal pomen drznosti in upornosti za obstoj in ohrani-

tev kulturne podobe koroških Slovencev, pomembno pa da je še posebej tudi vključevanje mladih. Tudi izboljšano kulturno sodelovanje s Slovenijo da bo ena izmed prednostnih nalog v prihodnosti, je dejal Malle, ki je hkrati tudi član več odborov kulturnih ustanov v Sloveniji in predsednik Delovne skupnosti za regionalno kulturo v Avstriji. Še posebej kritičen je Malle bil do uradne kulturne politike dežele Koroške, ki očitno nima sodobnega koncepta. (il)

MANJŠINA - Svetniško vprašanje Igorja Gabrovca

»Zagotoviti je treba nemoteno delovanje dvojezičnih uradov«

TRST - Težave, s katerimi se soočajo krajevne uprave, ki so na podlagi zakona št. 38 z leta 2001 uvedle dvojezične urade (okenca) za poslovanje v slovenskem jeziku so predmet zadnjega svetniškega vprašanja deželnega poslanca Slovenske skupnosti. Gabrovec v obrazložitvi vprašanja ugotavlja, da so zamude pri porazdelitvi sredstev, ki jih predvideva 8. člen zaščitnega zakona za slovensko manjšino, nesprejemljive in neopravičljive. Pokrajine in občinske uprave še vedno čakajo na sredstva za leti 2012 in 2013, in sicer nekaj čez 1.800.000 evrov za 2012, za leto 2013 pa približno le še ena tretjina te vsote. Kot navaja Gabrovec v tiskovnem sporočilu, je razlog za zamujanje prav gotovo splošno znana zapletenost birokratskih postopkov, ki izidu porazdelitve sredstev pa gotovo ni pripomoglo dejstvo, da je bilo v tem času potrebno obnoviti deželno posvetovalno komisijo za slovensko manjšino in tudi paritetni odbor. »Oba organa sta sedaj operativna in sta že pred več kot dvema mesecema pripravila predlog porazdelitve sredstev, tako da se ne sme več odlašati.« Zamude, piše Gabrovec, ne postavljajo v slabo luč le deželno upravo, ampak imajo zelo resne in hude posledice, saj je bila zaradi predolgega pomanjkanja namenskih sredstev marsikatera krajevna uprava prisiljena zamrzniti delovanje dvojezičnih uradov. Prekinitev njihovega delovanja ima negativen učinek za celotno narodno skupnost, ki je tako spet prikrajšana za zakonsko določeno pravico. Poleg tega, nadaljuje Gabrovec, »ostajajo brez dela ljudje, ki si med tem časom morajo iskati druga delovna mesta, s tem pa zapravljamo njihove dragocene izkušnje, ki so si jih pridobili z delom v stiku z našimi ljudmi, pa čeprav je to bilo vedno vezano načasne delovne pogodbe.«

»Predsednico Dežele in pristojnega odbornika torej pozivam, naj ukreneta, kar je potrebno, da bodo dvojezični uradi čim prej spet nemoteno delovali in da se podobni primeri v bodoče ne bodo več ponavljali,« zaključuje Gabrovec.

Deželni svetnik SSK Igor Gabrovec od deželne uprave pričakuje, da bo zagotovila nemoteno delovanje dvojezičnih uradov

FOTODAMJ@N

KOPER - Postopek kulturnega ministrstva proti UP

Za vzdrževanje servitskega samostana univerza nima denarja

KOPER - V zadnjih dneh na Obali odmeva odločitev inšpektorice za kulturo, ki je zaradi slabega vzdrževanja in propadanja servitskega samostana v Koprno uvedla postopek proti Univerzi na Primorskem (UP) kot lastnici objekta. Propadanje kulturnega spomenika državnega pomena je posledica dolgotrajnega nevezdrževanja, lastnik pa je po zakonu dolžan izvajati redna vzdrževalna dela, je po poročanju Primorskih novic med drugim ugotovila inšpektorica za kulturo in medije. V inšpekciji bodo morebitne ukrepe sicer uvedli še, ko bodo zbrali vse podatke in dobili izjavo odgovornih na UP, še navaja časnik.

Lastništvo servitskega samostana so oktobra 2011 prenesli z države na univerzo. Pri tem je tedanji visokošolski minister Igor Lukšič poudaril, da mora na podlagi odloka o ustanovitvi UP ustanovitelji univerze, Republika Slovenija, zagotoviti materialne pogoje za delo univerze skladno z zakonom. Kot zdaj ugotavlja prorektor za ekonomiko in finance Rok Strašek, izmed mnogih podobnih zgodb z nepremičninami in drugimi projekti, ki so jih prevzeli od prejšnjega vodstva univerze, na žalost prav noben ni imel resno zaprte finančne konstrukcije.

Leta 2010 je tako prišlo zgolj do formalnega prepisa objekta na univerzo, ki pa ni dobila niti evra za njegovo vzdrževanje in upravljanje. Če Straška z zdajšnje perspektive nekoliko preseneča, kako lahko to so odgovorni na univerzi to prevzeli, pa po drugi strani meni, da je bila to s strani ministrstva mogoče celo modra poteza, saj tudi sami niso imeli potrebnih sredstev za omenjeno naložbo.

Za investicijo v samostanski objekt, ocenjeno na osem milijon evrov, so imeli več pogovorov in so iskali možnosti javno-zasebnega partnerstva, ki pa so trčili na omejitve glede pogojev in dejavnosti, ki bi v objektu lahko potekale. Dejstvo pa je, da dandanes ni investitorja, ki bi bil ob vseh robnih pogojih pripravljen vložiti osem milijonov v stavbo, dodaja Strašek.

Tudi v primeru uspeha na evropskem razpisu bi univerza kot lastnica morala zagotoviti 15 odstotkov lastnih sredstev oz. 1,2 milijona evrov, ki jih trenutno nima. Kot ocenjuje prorektor, bi prav zato morda veljalo razmisliti o tem, da bi se sestali z ministrstvom za kulturo in ministrstvom za izobraževanje ter našli rešitev, bodisi v določenem modelu javno-zasebnega partnerstva ali skupni prijavi na evropske razpise.

V SPOMIN

Benečija izgubila Alda Clodiga

Poleg prijateljev iz tržaškega dijaškega doma je bil Aldo Clodig eden prvih Benečanov, kar sem jih spoznal na sedaj že davnem začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Bil je v skupini aktivnih in zavednih fantov župnika iz Les Rina Markiča, pri katerem smo bili tudi slovenski študenti s Tržaškega vedno dobrodošli. V gostlini na Lesah se je v družbi Markiča in beneških fantov vedno končalo s prešernim petjem. Aldo Clodig je prepeval in se v narečju rad pogovarjal z nami. Bil je vesel, da se mladi s Tržaškega zanimamo za Benečijo, učil nas je besedil beneških pesmi.

V tistem času je bilo biti aktiven v slovenskem društvu v Benečiji še tvegano, moral si biti krepko prepričan, da si vztrajal. Aldo je pel v zboru, ki ga je vodil don Rino in so ga zaradi tega tudi nasilno preganjali trikoloristi. Nekoč so zbor ob nekem nastopu zaradi slovenskih pesmi kar kamenjali, kar danes zveni nezaslišano, a je bilo žal resnično. Takrat smo mladi s Tržaškega spoznali, da je naše delovanje na Tržaškem pravo lagodje, v primerjavi s tem, kar se je dogajalo v Benečiji.

V tistem času kulturno življenje v Benečiji zaradi razmer še ni bilo tako razvito, kot je danes. V Čedadu je delovalo društvo Ivan Trinko, Izhajal je Matajur in potem Novi Matajur, pa še Dom. Razmere so bile še narodno-buditeljske, kulturnih društev na podeželju pa ni bilo, kulturno delo je slo-nelo na nekaterih pogumnih in požrtvovalnih posameznikih. Župnika Rina so zaradi narodne aktivnosti premestili nekam v Furlanijo, toda njegovi fantje so vztrajali, med temi Aldo, ki je bil med ustanovitelji Kulturnega društva Rečan iz Les. Z leti je postal njegova duša in prava pogonska sila, društvo je vrsto let tudi predse-doval. Z Aldom na čelu je KD Rečan postalo eno najuspešnejših društev med Slovenci videmske pokrajine, prepoznavno pa je bilo (in je še danes) tudi izven meja videmske pokrajine.

Aldo je bil človek mirne narave in zadržanega nastopa, a v sebi je imel vztrajen značaj in predvsem trdno prepričanje, da morajo Beneški Slovenci po letih zatiranja postati protagonisti lastnega kulturnega preporoda. Po poklicu je bil sicer bančni uradnik, a je vse kazalo, da je kultur-

no udejstvovanje njegov glavni življenjski cilj. Znal je biti vsestranski, tako kot malokdo drug v Benečiji. Vodil je društveni pevski zbor, aktivno je sodeloval ne le v lastnem društvu, temveč tudi v drugih slovenskih organizacijah videmske pokrajine. Kot eden prvih Benečanov je bil izvoljen v vodstvo Zveze slovenskih kulturnih društev, povezan je bil tudi s Slovenci na Tržaškem in Goriškem.

Aldo Clodig je bil uspešen in ploden tudi kot avtor, pisec pesmi in proznih besedil, pa tudi gledaliških besedil v beneškem narečju, kot režiser je deloval pri Beneškem gledališču. Kot pisec besedil je večkrat sodeloval na natečaju Naš domači jezik, dobival je tudi nagrade in priznanja. Težko izmerljiv doprinos svojega glasbenega in proznega znanja pa je vložil zlasti v Senjam beneške pesmi, ki ga je KD Rečan prvič priredilo leta 1970 in se je z leti razvil zelo uspešen glasbeni festival. Ob njem je raslo več generacij mladih in še danes velja za eno najuspešnejših prireditev med Slovenci videmske pokrajine.

Aldo nas je po neizprosni bolezni zapustil mnogo prezgodaj, saj bi oktobra letos dopolnil sedemdeset let. Mnogi ga bodo pogrešali, poleg njegovih bližnjih tudi številni ljudje iz Nadiških dolin, ki so znali ceniti njegov dragocen doprinos kulturnega delavca, glasbenika, razgledanega in široko cenjenega človeka. Mnogi ga bomo pogrešali tudi na Tržaškem in Goriškem. Svojcem in vsem številnim kulturnim delavcem iz njegovega okolja naj gre tudi sožalje Primorskega dnevnika.

Dušan Udovič

DEŽELA - Nezakoniti stroški

Nekateri za dogovor o kazni, drugi za skrajšan postopek, tretji za redno pot

TRST - Pred sodnikom za predhodno obravnavo v Trstu se je včeraj zvrstilo dvaindvajset osumljen-cev, katerim očitajo neupravičeno porabo javnih sredstev v obdobju med letoma 2008 in 2011. Gre za enaindvajset deželnih svetnikov in nekega uslužbenca. Na koncu so se trije odločili, da zaprosijo za dogovorjeno kazno, enajst se jih je odločilo za obravnavo po skrajšanem postopku, za osem svetnikov pa naj bi pravica šla po redni poti.

Za dogovorjeno kazno bodo zaprosili nekdanji predsednik deželne sveta, ligaš Eduard Ballaman, bivši načelnik svetniške skupine Severne lige Danilo Narduzzi in uslužbenec v neki potovalni agenciji, ki je obtožen, da je Ballamanu pomagal pri nekaterih po mnenju preiskovalcev nezakonitih plačilih.

Sodnik Giorgio Nicoli je tudi zavrnil zahtevo organizacije Codacons, da bi se v proces vključila kot civilna stranka. Naslednji razpravi je razpisal za 19. maj in 16. junij, ko naj bi odločili ali bodo vložili obtožnice proti osmerici, ki se je odločila za redni sodni postopek in enajstim, ki so izbrali obravnavo po skrajšanem postopku.

OBČINA TRST - Pripravile so ga javna uprava ter delodajalske in sindikalne organizacije

Dokument za razvoj

Po dveletnem delu nakazali smernice - Med glavnimi aduti inovacija, industrija in pristanišče

Sinergije, inovacija in specifične pobude v posameznih sektorjih so recept za gospodarsko rast mesta, ki so ga pripravile tržaška občinska uprava ter delodajalske in sindikalne organizacije v zadnjih dveh letih. Smernice za rast so nakazane v dokumentu, ki predvideva oziroma predlaga ukrepe v domala vseh panogah, od raziskovalnih do pristaniških, industrijskih, turističnih, obrtnih, kmečkih ali gradbenih dejavnosti. Poglavitno bo sodelovanje vseh dejavnikov, poudarjajo pobudniki, ki namreč ugotavljajo, da je potrebno za nov razcvet in gradnjo prihodnosti zediniti sile, ne pa jih razpršiti.

Dokument so predstavili včeraj dopoldne v dvorani tržaškega občinskega sveta tržaški župan Roberto Cosolini, občinski odbornik za razvoj in za gospodarske dejavnosti Edi Kraus ter občinski odbornik za organizacijo in osebje Roberto Treu ob udeležbi predstavnikov stanovskih in sindikalnih organizacij, od zvez Confindustria, CNA, Confartigianato, Confcommercio in Kmečke zveze, ki jo je zastopal Edi Bukavec, do sindikatov Cgil, Cisl in Uil, ki sta jih zastopala pokrajinska tajnika sindikata Cisl Umberto Bruscianno in Cgil Adriano Sincovich. Bukavec je med drugim opozoril na številne težave, ki pestijo kmetijstvo na Tršaškem, in spomnil na obljube deželne vlade glede obnove brega oziroma t.i. »masterplan«, vezane na vprašanje vina z zaščitenim poreklom Prosecco DOC. Probleme je potrebno rešiti, je ugotovil Bukavec in ocenil, da je primarni sektor sploh pomemben sestavni del tržaške ekonomije. Odbornik Kraus je glede tega pove-

Sklepni dokument so predstavili v dvorani občinskega sveta

FOTODAMJ@N

dal, da ne more tržaška občinska uprava ukazovati deželni vladi, kvečjemu lahko posreduje predloge. Občinski odbor je vsekakor pozoren do problemov kmetov in je že priredil več pobud, pri turističnih promocijah in drugih prireditvah pa je vselej upošteval tipične lokalne pridelke oziroma proizvode.

Dokument za gospodarski razvoj so pod geslom »zgradimo prihodnost Trsta« razdelili po področjih in je sad dvoletnega dela. Zamisel je nastala pred časom na pobudo sindikatov, ki so naslovili poziv na javno upravo in delodajalske organizacije z zahtevo po sodelovanju za izhod iz gospodarske krize. Ustanovili so tako široko institucio-

nalno-družbeno omizje in sklenili pravi pakt za razvoj ekonomije med vsemi udeleženi subjekti. Namen je bilo nakazati strateške točke, iz katerih izhajati, nato pa so ta izhodišča proučili in poglobili posamezne postavke. Po trdem delu je nastal dokument, ki bo v očeh pobudnikov osnova za razcvet mesta.

Dokument je nastal po napornem delu in vrsti srečanj z delodajalskimi in sindikalnimi organizacijami, je povedal odbornik Kraus. Projekt zahteva seveda srednje-dolgoročno vizijo, je dodal, pomembno pa bo še tesneje sodelovati s čim več subjekti.

Prednostne točke za nadaljnje skupno strateško načrtovanje, ki jih je

predstavil Treu, so razdeljene v več sklopov, in sicer na znanost, industrijo in raziskovanje, na gradbeništvo, javna dela in strateška območja, na škedenjsko železarno in okolje, na pristanišče, na politike integracije in čezmejno sodelovanje, na turizem in trgovino, na bančništvo in zavarovalništvo, na kmetijstvo in ribištvo ter na posploševanje upravnih postopkov. Treu je podrobno razčlenil razne točke, pri tem pa je poudaril, da je tržaška občinska uprava spodbudila politiko sodelovanja s ciljem pospeševanja rasti in ustanovitve novih delovnih mest. Trst mora namreč ponovno postati središče dežele Furlanije Julijske krajine in končno tudi širšega medna-

rodne območja, je med drugim povedal Treu.

Sicer so na predstavitvenem srečanju poudarili ves potencial, ki ga je potrebno razviti. Po eni strani so številne mednarodno priznane raziskovalne ustanove, ki že sodelujejo tako z univerzami kot s podjetniki. To sodelovanje je potrebno utrditi in ustanoviti pravo visokotehnološko območje. Po drugi strani je nujen kisik za industrijske dejavnosti, na kar je opozoril tudi predsednik tržaške Confindustrie Sergio Razeto. Dalje je potrebno podpirati mala in srednja podjetja in industrijske ustanove, začevši z Ezitom. V tem okviru bo poglavitna bonifikacija onesnaženega industrijskega območja. Pomembna je tudi rast navtičnega sektorja, so povedali.

V dokumentu so še novosti, ki jih bodo v gradbeništvo vnesli nov občinski prostorski načrt in drugi ukrepi občinske uprave, od obnov šolskih poslopij do drugih javnih del. Poseben podarek je bil na starem pristanišču, ki bo postal občinska last. Občinska uprava bo zagotovila transparentnost pri vseh odločitvah in podobno velja za škedenjsko železarno, ki jo je prevzela skupina Arvedi. To je pomemben uspeh, ki so ga dosegli v sodelovanju z deželno in pokrajinsko upravo ter italijansko vlado, je dejal Cosolini in poudaril, da bodo upoštevali vse okoljevarstvene predpise. V dokumentu so ne nazadnje tudi smernice in ukrepi za rast pristaniških dejavnosti, turizma in trgovine, ki jih bo potrebno izvajati in še nadgraditi.

Aljoša Gašperlin

ČRNA KRONIKA - Včeraj se je zgodila serija nesreč

Povozili dve peški

Zgodaj popoldne je prišlo tudi do trka med skuterjem in avtobusom

Prizorišče nesreče na Trgu Oberdan

PD

Včeraj se je v Trstu zgodila serija hujših in lažjih prometnih nesreč. Okrog 14. ure je prišlo do nesreče na Trgu Oberdan, v katero sta bila vpletena skuter in mestni avtobus. V jutranjih urah pa sta bili na dveh različnih koncih Trsta povoženi dve peški. Obe peški so z reševalnim vozilom pripeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da nista v življenjski nevarnosti.

Prva nesreča se je zgodila ob šesti uri zjutraj na prehodu za pešce v Ul. Battisti (v bližini hišne številke 26). Ko je 58-letna ženska prečkala prehod za pešce, je vanjo zaradi neprilagojene hitrosti in nepazljivi-

vosti trčil kombi. Peška je padla na vozišče. Na kraj dogodka je prispela reševalna služba, ki je poškodovano odpeljala na zdravljenje v katinarsko bolnišnico.

Druga prometna nesreča se je zgodila nekaj minut po osmi uri v Ul. Alpi Giulie v rajonu Altura (v bližini supermarketa Coop). Dinamika je bila podobna kot v prvi nesreči. Tudi tokrat je bila žrtev peška na prehodu za pešce, ki jo je zbil voznik osebnega vozila. Trk je bil tako silovit, da je peško odneslo štiri metre stran od prehoda za pešce. Hudo poškodovana peška, ki je utrpela poškodbe glave (obrazni del) in zlom stegenice, se zdravi v katinarski bolnišnici. (sč)

ČRNA KRONIKA - Dva moška sta napadla žensko

Še ena drzna tatvina v stanovanjskem bloku

V zadnjih časih vse prevečkrat poročamo o ropih, do katerih prihaja tudi v stanovanjskih blokih. Predvčerajšnjim zvečer je prišlo do drzne tatvine v Ul. Capodistria 12 (na sliki FotoDamj@n), kjer sta dva moška napadla 45-letno žensko kitajske narodnosti, ki je okrog 20. ure odklepala vhodna vrata stanovanjske hiše.

Roparja sta z žrtvijo na silo vstopila v stanovanje, ji privezala roke in noge z električnim trakom in ji prekrila usta. Nato sta začela svoj pohod po stanovanju in iskala vredne predmete. Žensko

sta oškodovala za približno tisoč evrov in za nekaj zlatnine, so sporočili tržaški karabinjerji. S kraja kaznivega dejanja sta se odpravila neznanu kam.

Prestrašena žrtev je nato z balkona pritegnila pozornost sosedov, ki so nemudoma poklicali sile javnega reda. Na kraj dogodka so prispeli reševalci in karabinjerji ter preiskovalna ekipa tržaškega poveljstva karabinjerjev, ki so najprej osvobodili žensko, nato pa začeli iskati roparja. Kot so nam sinoči zagotovili pristojni organi, intenzivna preiskava še poteka. (sč)

VZHODNI KRAS - Opozorilo rajonskega predsednika Marka Milkoviča

Padriče: križ z zabojniki in izruti tabli Zadzakalom

Na Padričah imajo lep trg s kamnito kraško štirno. Predniki sedanjih domačinov so jo postavili daljnega leta 1876, kot priča letnica, izklesana v marmorju. Ob njej so v preteklosti peljali vpreženi vozovi, potem so zabrnili avtomobili. Trg je s pomnožitvijo vozil v vasi postal nekakšno parkirišče, zadnje čase pa je dobil podobo ekološkega otoka, z zabojniki postrojenimi ob zidu poslopja s pročeljem na pokrajinski cesti, ki pelje skozi vas.

Osem jih je, zabojnikov, kar ni malo: trije veliki sivi za nezbrane odpadke, rumen zabojnik za papir, karton in tetrapak, zabojnik modre barve za plastiko, plastenke, plastične posode in kozarce, zelen zabojnik zvonaste oblike za steklo in dve manjši kanti z rjavim pokrovom za organske odpadke.

Domačini se dobro zavedajo pomena ločenega zbiranja odpadkov, a so jezni zaradi izbrane lokacije, ker zabojniki kvarijo videz trga, je pred dnevi ocenil predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič.

Desno zabojniki na trgu na Padričah; spodaj izruta tabla ob koritu

FOTODAMJ@N

Saj res: kaj bi bilo, ko bi podobno armado zabojnikov namestili na Velikem trgu pred občinsko palačo v Trstu?

Padriče so ozke, zato je imelo podjetje AcegasAps težave z namestitvijo no-

vih zabojnikov. Nekaj so jih namestili tudi pred domom za ostarele Livia Ieralla. Zadzakal pravijo domačini tistemu predelu, kot tudi piše na bočni strani tamkajšnjega korita. Na tabli ob koritu, ki jo

je bil postavil Jus Padriče, je zapisano, da je bil na tistem mestu »do polovice 20. stoletja kal za napajanje živine.«

Travnato območje je zagrajeno z nizkimi hlodi. Prav na začetku, v bližini korita, je dala občina namestiti tablo s prepovedjo parkiranja ob hloedih, drugo pa ob vhodu v dom za ostarele. »Ukrep je bil potreben, da bi lahko tovornjak za odvoz odpadkov tam lahko obračal,« je pojasnil predsednik Milkovič.

Tabli pa sta zdržali pokonci le slab dan. Jutro po namestitvi so ju domačini našli izruti, prvo ležečo ob koritu, drugo ob hloedih.

Na tistem območju, nasproti travnika, gradijo tri nove hiše. Ob hloedih, tam kjer je tabla opozarjala na prepovedano parkiranje, so bili včeraj parkirani trije avtomobili: prvi je bil mercedes romunske registracije, drugi opel, tretji furgon.

Ugotovitev rajonskega predsednika Milkoviča je bila žalostna. Kdor gradi novo hišo, mora v načrtu predvideti parkirno mesto. Tam bi lahko pustili svoja vozila, ne pa na cesti. Ti novi prišleki očitno nimajo nobenega spoštovanja do tega, kar je v interesu skupnosti.

M.K.

CENE - Statistični urad Občine Trst

V enem letu -0,8%

S padcem cene nafte samo v januarju povprečno znižanje za 0,4 odstotka

Evropski statistični urad je včeraj sporočil, da se evrsko območje vse bolj pogreza v deflacijo, saj so se cene v minulem mesecu januarju v povprečju znižale za 0,6 odstotka. V Trstu je ta pojav še izrazitejši. Občinski statistični urad že od lanskega poletja iz meseca v mesec opozarja na rahlo upadanje cen, ob prehodu v leto 2015 pa je ta pojav še izrazitejši. Po začasnih podatkih, ki so jih objavili včeraj, se je namreč povprečje cen v januarju znižalo za 0,4 odstotka v primerjavi z mesecem decembrom (celo za 0,5 odstotka, če vzamemo v poštev cene brez tobačnih izdelkov), v enoletni primerjavi z lanskim januarjem pa je bil padec kar 0,8-odstoten.

Ekonomistom prepuščamo oceno posledic teh razmer, ki so na prvi pogled za potrošnika ugodne, v resnici pa za gospodarstvo zaskrbljujoče, saj deflacija zavira gospodarsko rast, pogloblja brezno javnega dolga in stopnjuje družbene neenakosti.

Iz samih statističnih podatkov pa je mogoče ugotoviti, od kod pospešitev padanja cen v zadnjem času. V zadnjem mesecu so se namreč najbolj znižali stroški za prevoze in to za 3,8 odstotka v me-

sečni in 5,1 odstotka v letni primerjavi. Padec cene nafte na svetovnih tržiščih se je vsaj delno prenesel tudi na potrošnje: cene pogonskih goriv za zasebna vozila so se znižale za 8,2 odstotka, cene letalskega prevoza pa kar za 26,5 odstotka.

Med drugimi upoštevanimi področji so v januarju zabeležili izrazitejšo pocenitve še pri storitvah za dom (voda, elektrika, plin in druga goriva), kjer so se cene znižale za 0,5 odstotka na mesečni in 0,6 odstotka na letni ravni, ter pri stroških za spektakle, rekreacijo in kulturo (-0,6 odstotka na mesečni in -0,9 odstotka na letni ravni).

Povsem nespremenjena je bila v zadnjem mesecu raven stroškov za oblačila in obutev, za pohištvo in opremo doma, za zdravstvene storitve in za izobraževanje. Občutno pa so se v januarju podražili prehranski izdelki in pijače, ki so bili v povprečju za 1,3 odstotka dražji kot v decembru in za 0,5 odstotka dražji kot januarja lani. Malenkostno se je sicer pocenilo sadje (-0,7 odstotka), podražilo pa se je vse drugo, največ zelenjava in povrtnine, katerih cene so sicer podvržene sezonskemu nihanju in so v januarju poskočile za celih 9,1 odstotka.

PROSEK - Prispela je iz Hong Konga v Trst, potem pa ...

Pošta »izgubila« pošiljko

Jan Sossi v spletni trgovini kupil ekran za mobilni telefon - V tržaškem poštnem skladišču je »izginil«

V spletni trgovini je kupil ekran za mobilni telefon, pošiljka je prispela iz Hong Konga v poštno skladišče v Trstu in se tam ... izgubila. Poštna uprava je uvedla »notranjo preiskavo«, da bi ugotovila, kam je pošiljka izginila, a po osmih mesecih ji še ni uspelo razkriti, kaj se je zgodilo.

Neslana poštna dogodivščina se je pripetila Janu Sossiju, ki je pred slabim letom s poslovnim partnerjem Dorjanom Sancinom na Proseku odprl trgovino in delavnico za popravilo računalnikov 2 S computers. Sossi je 15. aprila lani na spletni trgovini eBay kupil ekran za mobilni telefon. »Na italijanskem tržišču ga ni bilo na prodaj, zato sem ga kupil preko spleta,« je pojasnil včeraj. Predhodno je plačal 46 dolarjev za ekran in dodatnih 6 dolarjev za poštno uslugo. Pošiljka je bila priporočena, ne pa zavarovana. Ob vplačilu so mu javili, da bo prispela na naslov v roku od treh do petih tednov.

Minil je dober mesec, Sossi ni prejel nobenega obvestila o prihodu pošiljke. 20. maja je po spletu zaprosil dobavitelja za pojasnila. Po nekaj sekundah je dobil odgovor. Pošiljka s šifro LM612056825US je 16. aprila (to je dan po nakupu po spletu) odpotovala iz Hong

Jan Sossi

FOTODAMJ@N

Konga in prispela 4. maja v Trst.

Še istega dne (20. maja) je Sossi preko poštnega urada na Proseku izvedel, da je pošiljka res v Trstu, in sicer v poštnem skladišču v Ul. Brigata Casale. Sporočili so mu, da je bil »prihod pošiljke uradno zabeležen.« Kake deset minut pa je prišlo s poštnega skladišča drugo sporočilo: »Pošiljka je prišla, a je nismo dobili.«

Naslednjega dne je odšel Sossi v

Jutri premiera filma o Josipu Pangercu

V avditoriju deželnega sedeža Rai (Ul. Fabio Severo 7 - 1. nadstropje) bodo jutri ob 17. uri premierno predstavili dokumentarec Josip Pangerc - plemeniti rodoljub. Film je realizirala struktura slovenskih programov ob 90. obletnici Pangercove smrti in stoletnici izbruha prve svetovne vojne. Scenarij zanj je pripravil Marko Manin, režijo pa so zaupali Loredani Gec.

V Mieli Greenawayev film

V gledališču Miela se nadaljuje niz Cinem@Teatro, v sklopu katerega predvajajo filme, ki so tako ali drugače vezani na gledališki in sploh umetniški svet. Danes bodo ob 19. in 21. uri predstavili film Goltzius&The Pelican Company režiserja Petra Greenawayja (v izvirniku in z italijanskimi podnapisi); film je izšel leta 2012, v Trstu pa ga niso še predvajali.

Debata o Jobs Actu

Tržaški odbor proti reformi delovnega trga, znani z imenom Jobs Act, prireja nocoj v dvorani v Ulici Fabio Severo 14/b razpravo na temo: Jobs Act, napad na omiko dela. Poročali bodo deželni tajnik FIOM CGIL Gianpaolo Roccasalva, odvetnik Franco Berti, odvetnik Ottavio Romano, Nicola Dalmagro. Uvodno misel bo podala glasnica tržaškega odbora dr. Silvia Di Fonzo.

Kitajski zapiski Marie Morigi

V kavarni San Marco bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo Appunti cinesi, v kateri je tržaška arheologinja Maria Morigi zbrala svoja doživljenjska in občutja s potovanja po Kitajski.

0. Julijski krajini po 1. vojni

Krožek za kulturo in umetnosti va bi danes ob 17. uri v državno knjižnico Stelio Crise (Trg Papa Giovanni) na predavanje o zakonskih in institucionalnih spremembah, ki sta jih Julijska krajina in Italija doživeli po prvi svetovni vojni. Srečanje bo uvedla Cristina Benussi, predaval pa bo Davide Rossi.

Trst, na pogovor z odgovornim v poštnem skladišču. Tam je dobil enak odgovor na vprašanje: kje je pošiljka iz Hong Konga. »Vse smo preiskali, a pošiljke nismo našli.«

Kako je mogoče?

Odgovorni ni vedel odgovora na to vprašanje. Zagotovil je le, da bodo uvedli notranjo preiskavo z namenom, da bi ugotovili, kaj se je zgodilo. Obenem je bila vložena uradna prijava o izginitvi pošiljke.

Odtlej ni nihče s poštne uprave sporočil Sossiju ničesar.

Ob takem dogodku se vsiljuje vsaj dve vprašanji. Prvič: zakaj ni nihče s tržaške pošte obvestil Sossija o prihodu pošiljke 4. maja v Trst? To bi morala pošta storiti, pa ni.

In drugič: kako je mogoče, da se je v skladišču, ki bi moralo biti varno in v katerega ne bi smel imeti dostopa nihče, razen tam zaposlenih, pošiljka »izgubila«?

In nenazadnje: kdo po povrnili Sossiju škodo, ki mu jo je prizadejalo milo rečeno neodgovorno ravnanje v poštnem skladišču?

M.K.

DSI - Marko Tavčar in Radijski oder O cerklanjski tragediji pred 71 leti

V četrtek, 27. januarja 1944, zgodaj zjutraj so tečajniki partijske šole med zajtrkom slišali strele. Postopoma so razumeli, da so to rafali mitraljezov, ki se približujejo: Cerkno so napadli Nemci. Pobili so 48 tečajnikov in partizanov, nekaj jih ranili in ujeli. Tragedija se je zgodila pred enaindesetdesetimi leti, obletnico pa sta počastila Društvo slovenskih izobražencev in Radijski oder v spomin na takrat preminulega Lada Piščanca.

Novinar in zgodovinar Marko Tavčar je na prošnjo Radijskega odra orisal zgodovinsko ozadje takratnega dogajanja in na začetku naštel nekaj pisnih virov. O cerkljanskem dogodku je poklicni zgodovinar, dr. Boris Mlakar, pred petnajstimi leti izdal knjigo z naslovom Tragedija v Cerknem. Pozimi 1944. Tavčar je kot dijak prebral povest, ki jo je napisala gospa Zora Piščanc, Ladova sestra, in govori o usodi te družine. Znan je tudi Svetinov roman Ukana, v katerem pa je zgodba zlorabljena.

Iz Mlakarjeve knjige spoznamo zgodovinsko in vojaško ozadje mogoče najbolj boleče zgodbe partizanstva. Ko se je izvedelo za dogodek, so aretirali petnajst vaščanov, ki so jih osumili izdaje in jih odpeljali v hrib, kjer so jim sodili zraven Jamškovega gozda. Vodja šole Ivan Bratko je v poročilo zapisal, da je napad treba pripisati belo in plavogardistom, ki so opravili svoj izdajalski posel. Med temi petnajstimi je bil tudi barkovljanski kaplan Lado Piščanc, ki je ugovarjal obsodbam, nakar so vsakega posamezno ustrelili in jih potisnili v brezno. Usmrtitev je bila prelomni dogodek, saj je opozoril, da to ni samo narodno, temveč tudi revolucionarno gibanje.

Tavčar je obudil spomine na predstavitev Mlakarjeve knjige v Cerknem decembra 2000, ko je bilo prisotnih kakih stodvajset ljudi in je bilo čutiti izredno napeto vzdušje, kot bi se ljudem odvalil kamen. Knjiga namreč postavlja dogodek in razmere v prave koordinate, s čistega strateškega in vo-

jaškega vidika. Kljub olajšanju, so na predstavitvi knjigi še vedno čutili nezaupanje, saj so nekateri trdili, da je bila partijska šola izdana in ni mogoče trditi, da so usmrčeni nedolžni.

Režiser Danilo Pertot je v okviru Radijskega odra predstavil oddajo, ki si jo je na umetniški način zamislila Bruna Pertot ob stoletnici rojstva Lada Piščanca, zadnjega novomašnika po rodu iz Barkovelj. Ob tej priložnosti so predvajali tri odlomke. Pri tem so sodelovali Ivan Buzečan, Lučka Susič, Franko Žerjal, Mitja Petaros, Maja La-

S ponedeljkovega večera z Markom Tavčarjem

FOTODAMJ@N

pornik, Helena Pertot in Tomaž Susič. Bruna Pertot je z občinstvom delila svoje osebne spomine na Zoro Piščanc in na njuna srečanja na Višarjah, tako da je pisala besedilo z veliko vnemo, z

ognjem v rokah.

Ob koncu se je Radijski oder javno zahvalil gospe Lučke Susič za vložen trud in delo ter se ji poklonil ob okroglem jubileju. (met)

VELIKI TRG - Ob dnevu spomina predstavili ljudsko peticijo

Za Dom miru in spomina

Pobudniki predlagajo, naj ga uredijo na sedežu fašističnega inšpektorata v Ul. Cologne

Na Velikem trgu so razobesili pomenljive transparente

FOTODAMJ@N

Vsakoletno obeleževanje dneva spomina na holokavst naj ne bo samo priložnost za počastitev žrtev nacifašističnega terorja, temveč tudi za razmislek o sedanosti in, zakaj ne, tudi za predstavitev kon-

kretnjših pobud. Tako očitno razmišljajo člani Odbora za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci, ki so se zbrali na Velikem trgu, da bi opozorili na novodobne oblike rasizma in nestrpnosti. Nekaj dijakov je razobesilo transparente s pomenljivimi napisi, predstavniki odbora pa so predstavili tudi dve zanimivi pobudi. Alessandro Capuzzo je spomnil na zbiranje podpisov za predložitev zakonskega osnutka, na podlagi katerega bi v Italiji ustanovili oddelek za nenasilno in in neoboroženo obrambo. Odbor pa je tudi med pobudniki ljudske peticije, ki od tržaške pokrajine zahteva, da zausta-

vi napovedano prodajo stavbe v Ulici Cologne 6-8, v kateri je zganjala teror »banda Collotti«, in univerzi, raziskovalcem ter prostovoljcem omogoči, da v njej uredijo Dom miru in spomina na žrtve fašizma in nacizma. Pobudniki peticije tudi pričakujejo, da bodo pristojne oblasti postavile na Veliki trg večjezično tablo v spomin na vse žrtve fašizma in rasizma ter deportirance v italijanska in nemška taborišča, že postavljene table na tržaškem ozemlju pa opremili z večjezičnimi napisi. Člani odbora vabijo javnost, da s svojimi podpisi podprejo tako zakonski predlog kot peticijo.

SALEŽ - Drevi v občinski knjižnici

Pogovor ob knjigi Auschwitz je tudi tvoj

V Občinski knjižnici v Saležu bo danes, ob 18. uri, pogovor ob knjigi Marte Ascoli Auschwitz je tudi tvoj, ki je v slovenskem prevodu Magde Jevnikar lani izšla pri založbi Mladika v Trstu s spremno besedo Borisa Pahorja in fotografskim gradivom.

Gre za delo tržaške deportiranke Marte Ascoli, ki sta jo 29. marca 1944 dva esesovca odvedla najprej v tržaško Rižarno zatem pa v nemška taborišča Auschwitz, Birkenau in Bergen-Belsen, kjer je tudi dočakala osvoboditev 15. aprila 1945. Pričevanjski spomini Marte

Ascoli opozorjajo na tragedijo, ki jo je doživela neka družina, judovski narod in celotno človeštvo. Izvirnik v italijanščini je z naslovom Auschwitz è di tutti izšel leta 1998 pri tržaški založbi Lint, leta 2011 pa je knjigo izdala osrednja italijanska založba Rizzoli.

Nocojšnjega pogovora v saleški knjižnici se bosta ob prevajalki Magdi Jevnikar udeležila tržaška predsednica vsedržavnega združenja deportirancev ANED, zgodovinarica Dunja Nanut, in avtoričin sin Davide Puzzolo. Srečanje se bo začelo ob 18. uri.

TRIESTE TRASPORTI - Partner Arriva

Milanski Expo tudi na tržaških avtobusih

Na 271 mestnih avtobusih podjetja Trieste trasporti in na osmih šolskih avtobusih se je v teh dneh pojavil logotip Expo 2015, svetovne prireditve, ki bo od meseca maja do oktobra v Milanu. Družba Arriva Italia, ki je industrijski partner tržaškega prevoznega podjetja, si je preko svojih lombardskih podjetij zagotovila upravljanje vseh služb povezanih z mobilnostjo obiskovalcev expoja. To pomeni upravljanje parkirišč za 12.000 vozil in avtobusne povezave za obiskovalce, ki jih pričakujejo med 130 in 250 tisoč dnevno.

OPČINE Odšel je Franco Foschini

Pred kratkim je opensko vaško skupnost prizadela vest, da je za vedno odšel Franco Foschini, človek, ki se je znal vsakomur takoj priljubiti s svojim plemenitim srcem, družabnim značajem, širokimi pogledi in veliko razpoložljivostjo. Čeprav je bil po rodu iz Abrucov, se je od nekdaj vživel v opensko življenje in v slovensko okolje. V vasi je bil poznan in priljubljen. Če bi lahko izmerili stopnjo prisotnosti in aktivnega sodelovanja v krajevnem družbenem in političnem življenju, bi bil Franco Foschini prav gotovo na prvih mestih lestvice. Njegovo srce je utripalo s srcem skupnosti, ki jo je izbral za svojo ter ji skušal po svojih močeh pomagati. Zato so ga ljudje spoštovali in čutili za svojega. Bil je tako rekoč doma bodisi v Prosvetnem domu, kjer je rad spremljal zlasti kulturni utrip slovenskega življa, bodisi v Domu Brdina, kjer z enakim navdušenjem in prizadevnostjo ter prefinjenim kritičnim čutom spremljal politično dogajanje in pri njem aktivno sodeloval. Bil je član društva Tabor in openske sekcije KPI ter ostal v naprednih levičarskih vrstah tudi po njenem razpadu. Nekaj časa je bil tudi član vzhodnokraškega rajonskega sveta. Aktivno je sodeloval v združenju partizanov VZPI-ANPI ter sploh prizadeto in občuteno spremljal vse, kar je zadevalo opensko skupnost, pa tudi širše dogajanje.

Franco je bil letnik 1930. Po poklicu je bil krojač, pozneje pa se je zaposlil kot šolski sluga. V naše kraje je prišel iz južne Italije kot vojak. Služboval je prav na Opčinah, kjer si je nato ustvaril dom, potem ko se je zagledal v domačinko Štefko, se oženil ter imel z njo tri otroke: Alda, Marino in Tanjo, ki jih je vzgojil v odgovorne in pokončne ljudi ter vse tri vpisal v slovensko šolo.

Prejšnje leto ga je zapustila žena. Po daljši bolezni je umrla v bolnišnici v Sežani, kjer je tudi pokopana. Le nekaj mesecev kasneje je tudi njegovo plemenito srce odpovedalo. Tudi od njega smo se poslovali na sežanskem pokopališču, kjer se je želel pridružiti ljubljeni Štefki. (d-n)

Loterija 3. februarja 2015

Bari	52	68	39	5	85
Cagliari	25	21	43	2	83
Firenze	32	10	25	66	29
Genova	6	37	56	73	47
Milan	45	59	23	70	27
Neapelj	90	24	27	21	50
Palermo	55	54	41	76	16
Rim	21	82	84	45	67
Turin	47	17	37	89	22
Benetke	50	52	18	67	56
Nazionale	75	6	74	68	60

Super Enalotto št. 15

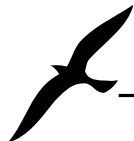
12 29 43 56 60 75 jolly 10	
Nagradni sklad	5.949.669,01 €
1 dobitnik s 6 točkami	4.858.953,03 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
5 dobitnikov s 5 točkami	40.401,05 €
653 dobitnikov s 4 točkami	319,57 €
23.000 dobitnikov s 3 točkami	17,85 €

Superstar

59

Brez dobitnika s 5 točkami	– €
4 dobitniki s 4 točkami	31.957,00 €
89 dobitnikov s 3 točkami	1.785,00 €
1.582 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
9.798 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
20.968 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Včeraj danes

Danes, SREDA, 4. februarja 2015

ANDREJ

Sonce vzide ob 7.23 in zatone ob 17.15
- Dolžina dneva 9.52 - Luna vzide ob 18.04 in zatone ob 7.44.

Jutri, ČETRTEK, 5. februarja 2015

AGATA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 8 stopinj C, zračni tlak 990 mb ustaljen, vlaga 65-odstotna, veter 10 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 2. do sobote, 7. februarja 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 39/A - 040 764943, Trg Valmaura 11 - 040 812308, Opčine - Nanoški trg 3 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 39/A, Trg Valmaura 11, Šentjakobski trg 1, Opčine - Nanoški trg 3 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Šentjakobski trg 1 - 040 639749.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

KRU.T, ob praznovanju 8. marca, vabi v soboto, 14. marca, na izlet v Vicenzo z vodenim ogledom razstave svetovnih razsežnosti »Tutankamon, Caravaggio, Van Gogh - Med večerom in nočjo« in vodenim ogledom olimpijskega gledališča, ki spada v sam vrh ustvarjanja slovitega arhitekta Palladija. Vpisovanje in informacije na sedežu, Ul. Cicerone 8, tel. 040360072, krut.ts@tiscali.it.

Osmice

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. San Sabba 6, v bližini Rižarne. Toči belo in črno vino z domačim prigrizkom. Tel.: 329-8006516.

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

V LONJERJU je odprl osmico Fabio Ruzzier. Toči pristno domačo kapljico s prigrizkom. Tel.: 040-911570 ali 334-3095019.

ZORKO ima odprto osmico v Dolini.

prej do novice
www.primorski.eu

Poslovni oglasi

BITA - LJUDSKI DOM KRIŽ

PUSTNA SOBOTA 14.02,
večerja in ples z glasbo v živo
Tel.: 040-2209058

RESTAVRACIJA PESEK PRIRE-JA glasbene dogodke s plesom in večerjo (25eur na osebo):

07/02 Latinski večer

14/02 Pustna sobota

Za info: 040/226294

Vabljeni!

Mali oglasi

40-LETNI FANT z večletnimi izkušnjami v industrijskem področju, išče kakršnokoli resno zaposlitev tudi v kmetijskem sektorju. Tel. št.: 040-200882, 328-1740877.

IZPRAZNUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja, in poslovne prostore ter popraviljam pohištvo. Tel. št.: 340-2719034.

PRODAM stanovanje pri Magdaleni, prenovljeno in opremljeno, 60 kv.m., dvorišče 80 kv.m., parkirni prostor. Tel.: 338-1586832.

PRODAM stanovanje, 60 kv.m., Ul. Boccaccio, zraven železniške postaje, 5. nadstropje, brez dvigala, cena po dogovoru. Tel.: 340-5566347.

SKRBNIA IN ZANESLJIVA gospa išče delo kot čistilka ali negovalka starejših oseb. Tel. št.: 329-3227075.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Notte al museo 3 - Il segreto del Faraone«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 21.00 »Mateo«; 18.30, 20.00 »Un gatto a Parigi«.

FELLINI - 16.30, 18.45, 21.00 »La teoria del tutto«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 15.50, 18.10, 19.50, 22.10 »Unbroken«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.00, 22.15 »Il nome del figlio«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 17.45, 20.00 »Gemma Boveri«; 20.45 »Sky-light«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.10, 17.00 »Asterix: Domovanje bogov«; 15.30, 20.25 »Birdman ali nepričakovana odlika nevednosti«; 17.50 »Heker«; 18.30, 21.10 »Igra imitacije«; 16.00 »Paddington«; 18.00, 20.10 »Poročna priča d.o.o.«; 18.15 »Ritem norosti«; 18.40 »Sodnik«; 15.40, 18.10, 20.40 »Teorija vsega«; 16.30, 20.30 »Ugrabljen 3«; 15.50 »Veličastnih 6 3D«; 21.20 »Šuplje priče«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 20.00 »Il ragazzo invisibile«; 18.40, 21.30 »Exodus: Dei e re«; Dvorana 2: 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »The Imitation Game«; 16.40 »Asterix e il regno degli dei«; Dvorana 3: 16.00, 18.15, 20.00, 22.00 »Italiano medio«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Addicted to Life«; Dvorana 4: 16.40 »Minuscule - La valle delle formiche perdute«; 17.45, 21.45 »American Sniper«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Notte al museo 3 - Il segreto del Faraone«; 16.10, 18.55, 21.40 »Unbroken«; 16.40 »Sei mai stata sulla luna?«; 16.00, 21.30 »Exodus - Dei e re«; 16.10, 18.40, 21.10 »La teoria del tutto«; 19.10 »The Imitation Game«; 18.50, 21.30 »American Sniper«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Italiano medio«; 16.40 »Asterix e il regno degli dei«; 19.00, 21.00 »Addicted to Life«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.10 »Notte al museo 3 - Il segreto del Faraone«; Dvorana 2: 17.00, 19.45, 22.10 »Unbroken«; Dvorana 3:

17.30, 20.30 »Turner«; Dvorana 4: 18.20, 20.15 »Italiano medio«; 22.10 »Sei mai stata sulla luna?«; Dvorana 5: 17.00, 20.10, 22.10 »Il nome del figlio«.

Šolske vesti

DIZ J. STEFAN sporoča, da bo dan odprtih vrat v petek, 6. februarja, od 18.30 dalje. Profesorji posameznih oddelkov vam bodo na razpolago za katerokoli pojasnilo in informacijo. Toplo vabljeni!

OBČINA DOLINA sporoča, da poteka jo za š.l. 2015/16, vpisovanja v otroške jasli Colibri, Ul. Curiel 2, samo za mesta v konvenciji z Občino Trst, ki so na razpolago za otroke s stalnim bivališčem v Občini Dolina, do 6. februarja ter vpisovanja v otroške občinske jasli v Dolini - slovenska in italijanska sekcija, Dolina 200, do 27. februarja. Info in vpisni obrazci na www.sandorligo-dolina.it.

HUMANISTIČNI IN DRUŽBENO-EKONOMSKI LICEJ Antona Martina Slomška v Trstu vabi dijake iz tretjih razredov nižjih srednjih šol na dan odprtih razredov, ki bo potekal v soboto, 7. februarja, od 8.00 do 11.40.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA PRI SV. JAKOBU sporoča, da bo vpisovanje za š.l. 2015/16 v vse šole in vrtce (OV Piki Jakob, OV Jakoba Ukmarja, OV v Škednju, OŠ Ribičič-Širok, OŠ Grbec-Stepančič, NSŠ Ivana Cankarja) potekalo do 15. februarja.

JASLI V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU S. KOSOVEL: sporočamo, da smo pričeli z vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2015/16. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma, Ul. Ginnastica 72, od ponedeljka do petka, od 8. do 16. ure; tel. 040-573141, urad@dijski.it.

Obvestila

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi svoje člane in slovenske filateliste na občni zbor in na predavanje Petra Suhadolca o tematskih zbirkah danes, 4. februarja, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Frančiška 20.

PUSTNA SKUPINA ŠEMPOLAJ obvešča da bo plesna vaja in delavnica za šivanje v četrtek, 5. februarja, od 20. do 21. ure in v nedeljo, 8. februarja, od 17. do 20. ure.

SKP IN KSI vabita v četrtek, 5. februarja, ob 18. uri v dvorano v Ul. Tarabocchia 3 na razpravo »Dan spomina - najbolj zapletena zadeva na vzhodni meji«. Sodelujejo Vincenzo Cerceo, Claudia Cernigoi in Sandi Volk.

ZDRUŽENJE LA TERRA DI SOFIA prireja v četrtek, 5. februarja, od 16.20 do 17.00 delavnico »Rojeni za branje« za otroke od 3 do 6 let. Pričakujemo vas v Boljuncu, pri gledališču Prešeren. Prebirali bomo prečudovite pravljice. Vabljeni.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira potopisno predavanje Romana Lavtarja: Južnoafriška republika, v petek, 6. februarja, ob 18.00 v prostorih gostilne na Razdrtem. Ob 20.00 sledi nočni pohod ob polni luni na Nanos. Pohod je v vsakem vremenu, potrebno se je primerno opremiti.

JUS PRAPROT TRNOVCA vabi člane na občni zbor in na volitve novega odbora v petek, 6. februarja, ob 20. uri v hiško na Kržadi v Praprotnu.

TPK SIRENA vabi na 39. redni občni zbor v petek, 6. februarja, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, na pomorskem sedežu v Trstu (Miramarski dvorod 32).

DELAVNICA KUHANJA z dobro poznavalko kraške kuhinje Vesno Guštin, avtorico knjige »Je več dnevou ku klobas«. Tečaj bo potekal v Trstu (Ul. Androna del Pane 7) 7. februarja. Info in prijave na tel. št. 040-2460879 ali 392-2109031.

AŠD SK BRDINA obvešča, da bo v nedeljo, 8. februarja, ob priliki smučar-

skih tečajev na razpolago avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalke Eso na Opčinah. Prosimo za točnost. Info in prijave na tel. št. 335-5476663 (Vanja).

SLOVENSKA PROSVETA in Društvo slovenskih izobražencev vabita v ponedeljek, 9. februarja, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na Prešernovo proslavo ob Dnevu slovenske kulture. Slavnostna govornica bo novinarka Erika Jazbar. Spored bodo oblikovali DePS Vesela pomlad pod vodstvom Andrejke Štucin in člani Radijskega odra z umetniškim branjem. Podelili bodo nagrade 43. literarnega natečaja revije Mladike in 40. priznanja Mladi oder. Prireditve se bo začela ob 20. uri.

BABY BAZEN - ŠC Melanie Klein prireja tečaj namenjen dojenčkom in otrokom do 4. leta starosti in staršem. Izkušnja v vodi pripomore k temu, da se med novorojenčkom in starši ustvari posebna vez. Dojenčki bodo med tečajem zaplavali, starše pa bomo učili pravilne drže dojenčka v vodi. Prvo srečanje bo v soboto, 21. februarja. Info in prijave do 11. februarja na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org ali tel. št. 345-7733569.

CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA organizira v sredo, 11. februarja, ob 12. uri v Ul. Canova 15 brezplačno srečanje s psihologinjo in psihoterapevko Ingrid Bersenda »Kdo je psiholog?«. Info in (obvezen) vpis na center.harmonija@gmail.com ali tel. št.: 320-7431637.

KULTURNO DRUŠTVO BUBNIČ-MAGAJNA sklicuje prvi redni občni zbor, ki bo v sredo, 11. februarja, ob 19.00 v prvem in ob 19.30 v drugem sklicanju, v dvorani na Primorskem dnevniku v Ul. Montecchi 6. Vabljeni člani in nečlani oz. bodoči člani.

KNJIGOKROG: do četrтка, 12. februarja, bo v Oddelku za mlade bralce NŠK potekal prvi Knjigokrog oz. izmenjava rabljenih otroških in mladinskih knjig. Vsak obiskovalec lahko prinese največ 5 knjig, ki naj bodo v dobrem stanju (kar jim bodo morale knjižničarke potrditi) in jih prav tako lahko odnese domov. Vabljeni k sodelovanju!

ODBOR KRAŠKEGA PUSTA obvešča, da se lahko na petkov pustni defile' vpišejo vse maske, pripravljene oziroma zašite doma, od 0 do 99 let preko www.kraskipust.org ali na dan prireditve, 13. februarja, od 18. do 19. ure v Prosnetnem domu.

V MARIJANIŠČU na Opčinah bodo v februarju in marcu ob sredah potekala srečanja priprave na poroko. To je edini slovenski tečaj v zamejstvu za vse, ki se želijo poročiti v cerkvi. Prvo srečanje bo v sredo, 18. februarja, ob 20.30. Skupno 7 srečanj. Nadaljnji razpored bo vsakdo dobil na prvem srečanju. Prijave na tel. št. 335-8186940.

VODENJE AGRITURIZMA: 100-urni tečaj od 23. februarja, ki bo potekal ob ponedeljkih in sredo, od 18. do 22. ure za pridobitev spretnosti in strokovnega znanja za vodenje agriturizma. Vpis na sedežu Ad Formanduma v Trstu, Ul. Ginnastica 72, tel. 040-566360, ts@adformandum.org.

VSEDRŽAVNO ZDRUŽENJE POKUŠEVALCEV VINA - ONAV prireja tečaj za pokaševalce (18 lekcij), ki bo pri Domju od četrтка, 26. februarja. Potekal bo ob ponedeljkih in četrtrkih, od 20.30 do 22.30. Info: onavtrieste.jimdo.com, trieste@onav.it ali tel. št. 333-9857776.

OBČINA DOLINA sporoča, da bo do petka, 27. februarja, možno predložiti prošnje za dodelitev denarnega prispevka za povračilo stroškov za nakup v šolskem letu 2014/15 učbenikov, individualnih učnih pripomočkov, vozovnic za lokalni javni prevoz v tržaški pokrajini, v korist učencev nižjih srednjih šol in prvih dveh razredov višjih srednjih šol, s stalnim bivališčem v občini Dolina. Obrazec je na razpolago na www.sandorligo-dolina.it.

Prireditve

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU IN ZALOŽBA MLADIKA vabita danes, 4. februarja, ob 18. uri v občinsko knjižnico, Salež 66, na predstavitev knjige Marte Ascoli. Sodelujejo: avtorčin sin Davide Puzzo, prevajalka Magda Jevnikar, zgodovinarica Dunja Nanut in predstavnik založbe. Predstavitev bo potekala v slovenščini in italijanščini.

NARAVNE ZNAMENITOSTI DOLINE GLINŠČICE: predavanje predstavnika deželne gozdne straže Roberta Valentija v zgornjih prostorih občinskega gledališča Boljunec v četrtek, 5. februarja, ob 20.30. Predavanje v italijanščini organizira SKD F. Prešeren.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabi do 20. februarja v Gregorčičevo dvorano, Ul. sv. Frančiška 20, 2. nadstropje, na ogled razstave 1914 - Položaj žensk na predvečer vojne: zjutraj od ponedeljka do petka (9.00-13.00), popoldne 5., 6., 12., 13., 16., 17., 18., 19. februarja (14.00-17.00).

RAZSTAVA AKVARELOV - Oddelek za mlade bralce NSK vabi na odprte razstave Mateja Susiča »Zimska pravljica«, ki bo v petek, 6. februarja, ob 17.30 v Narodnem domu v Trstu.

SDD JAKA ŠTOKA IN GD PROSEK vabita ob dnevu slovenske kulture na predstavitev knjige Draga Štoke Iztrgani spomini, ki bo v petek, 6. februarja, ob 20.30 v Soščevi hiši. Sodelujeta Majda Cibic in ŽepZ Prosek Kontovel.

SLOMŠKOVO DRUŠTVO in Župnija Sv. Križ pri Trstu organizirata Prešernovo proslavo v soboto, 7. februarja, ob 19.30 v Slomškovem domu v Križu. Toplo vabljeni!

POGLED V KRALJESTVO TEME je naslov razstave fotografij, ki sta jih v globinah jam posnela Claudio Bratos in Peter Gedej. Razstavo je priredila Skupina 35-55 SKD France Prešeren in je na ogled v društvenem baru n' G'rici v Boljuncu.

Prispevki

V spomin na Neddo Sossi vd. Pettirrosso darujeta Ivica in Erminio 20,00 evrov za AŠK Kras.

V spomin na Neddo Sossi vd. Pettirrosso daruje Jušta Milič 20,00 evrov za AŠK Kras.

V spomin na pokojno Marijo Marc daruje nečakinja Magda 40,00 evrov za cerkev v Bazovici.

V spomin na svoje drage pokojne daruje družina Milič - Buzzai 50,00 evrov za Zdrženje VOLOP z Opčin.

V spomin na Daria Skabarja daruje družini Srečko Milič in Paolo Milič 50,00 evrov za združenje Amici dell' Hospice Pineta del Carso.

V spomin na Darkota Škabarja daruje Mitja Grilanc z družino in z mamo Edo 40,00 evrov za SKD Rdeča zvezda.

† Mirno je zaspala

Pierina Jez

Žalostno vest sporočajo

nečaka Paolo s Sabino, Antonio z Eleno in ljubljene nečakinje Ilaria, Alice, Lorenza in Elisa.

Od nje se bomo poslovili v petek, 6. februarja, od 12. do 13.30 v ulici Costalunga. Sledila bo sveta maša ob 14. uri v cerkvi v Ricmanjih in pokop na vaškem pokopališču.

Domjo, 4. februar 2015

Pogrebno podjetje Alabarda

STANOVANJSKA POLITIKA - Za osebe s posebnimi potrebami in ostarele občane

Udobnost in varnost s pomočjo domotike

Pametne hiše, ki ponujajo udobje, varčevanje, varnost in oddaljeno upravljanje, bodo morda nekoč postale naš vsakdanjik. Zaenkrat pa te hiše lahko predstavljajo odlično alternativo za osebe s posebnimi potrebami in starejše občane, ki bi lahko s tehnološko naprednim načinom bivanja še naprej živeli neodvisno.

V starem delu mesta nad Cavano, in sicer v hiši Rusconi, so včeraj predstavili tri stanovanja s pripomočki domotike. Funkcionalna in tehnološko naj-sodobnejša stanovanja so uredili s finančno pomočjo javnega storitvenega zavoda ITIS, Dežele FJK in Fundacije CRTrieste. Glavni investitorji so na nepremičninski trg želeli spraviti modele udobnega bivanja, s katerimi bi ranljivejšim skupinam občanov in občank olajšali življenje. Zadovoljstvo nad izvedenim projektom je na včerajšnji predstavitvi izrazila deželna odbornica za zdravje Maria Sandra Telesca, ki je prepričana, da bi dotične primere dobrih praks lahko razširili tudi na druga področja bivanja. Predsednica zavoda ITIS Erica Mastrociani je spomnila, kako malo je potrebno za izboljšanje kakovosti življenja ljudi s posebnimi potrebami. Podpredsednik Fundacije CRTrieste Renzo Piccini, ki je opozoril, da je s sodobno tehnologijo možno vplivati na samostojno in neodvisno bivanje, pa je naštel nekaj projektov, ki jih je njihova fundacija podprla v preteklosti (leta 2010 so prispevali pohištvo za celotno poslopje Rusconi, v katerem domuje dom za ostarele).

V vsa tri novo urejena stanovanja, od katerih bodo dve oddali stanovalec, ki ju bo določila Deželna konzulta združenja oseb s posebnimi potrebami, eno pa bo služilo za demonstrativne namene, so vgradili pametne inštalacije. Z njimi bodo stanovalci neodvisno ali povezano upravljali razsvetlavo, ogrevanje, prezračevanje, klimatizacijo, varovanje pred vlomom in požarom, audio-video sisteme,

telekomunikacije, senčila in drugo. S senzorjem za izliv vode se denimo zapre glavni ventil za vodo in prepreči hujšo poplavo v vašem domu. Poseben senzor bo opominjal tudi, da je prižgan štedilnik ali da je hladilnik odprt. Vse te inštalacije bodo stanovalci lahko upravljali preko velikega televizijskega ekrana, s katerim so povezali tudi tablični računalnik. Z njegovo pomočjo bodo lahko brali časopise, knjige in revije, naprave bodo stanovalec lahko celo spomnile, kdaj je čas za zdravilo ali pa pregled pri zdravniku.

Stanovanje je odlično prilagojeno tudi potrebam neokretnega človeka. V njem namreč ni nobenih arhitektonskih ovir, kopalnica pa je v celoti prilagojena gibanju na invalidskem vozičku, tako da zagotavlja dostop do umivalnika, stranišča in prostorne kabine. Najpomembnejši vidik novih stanovanj pa je, da se v primeru nezgod stanovalci lahko avtomatično povežejo z urgentno številko.

Na predstavitvi pametnih stanovanj so še povedali, da bodo njihovo notranjost v kratkem na dnevu odprtih vrat lahko spoznali tudi drugi zavodi, združenja in organizacije, ki se tako ali drugače ukvarjajo z invalidi ali ostarelimi občani. (sč)

Pohištvo v pametnem stanovanju je prilagojeno osebam s posebnimi potrebami (na levi strani). Vse je funkcionalno s pomočjo tabličnega računalnika (slika desno).

FOTODAMJ@N

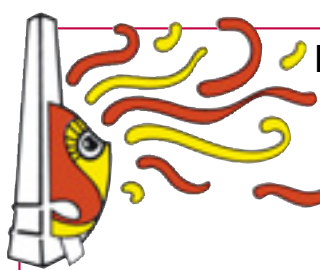
ATER - Včeraj dopoldne v Ul. Costalunga

V bivši bolnišnici pri Magdaleni predali namenu 22 novih stanovanj

Deželna odbornica za javna dela Mariagrazia Santoro in tržaška občinska odbornica za urbanistiko in politike stanovanja Elena Marchigiani sta včeraj predstavili 22 novih stanovanj, ki jih je zgradilo podjetje za ljudske gradnje ATER V Ul. Costalunga. Od teh stanovanj so 19 že predali novim stanovalcem. Kot je povedal upravitelj tržaškega podjetja ATER Raffaele Leo, so nova stanovanja stala 5,8 milijona evrov, se pravi v povprečju 180 tisoč evrov vsako stanovanje. Stanovanja in stanovalec namenjena parkirna mesta na prostem so zgradili na osnovi deželnega zakona št. 7/2000, nastala pa so v okviru t.i. projekta za obnovo bivše bolnišnice pri Magdaleni na območju, kjer je bila v preteklosti neka hala bolnišnice. To stavbo so porušili, na njenih temeljih pa so nastala nova stanovanja ATER.

Odbornici Mariagrazia Santoro (levo) in Elena Marchigiani

KRAŠKI PUST - Kaj pripravlja pustna skupina iz Štivana in Medje vasi?

Gusarska ladjedelnica

Bližnja tržiška ladjedelnica je v zadnjih mesecih poskrbela za strateško delokalizacijo. Na drugi breg Tržiškega zaliva je preselila manjšo delavnico, ki za posebne naročnike pripravlja gusarske ladje v Devinu, delavci pa delajo celo brezplačno. Trenutno je naročnik le eden, v devinskem portiču pa je vse nared za otvoritveno splavitev. Devinska ladjedelnica je hkrati izredno udobna in dobro ogreta, včasih tako dobro zaklenjena, da sami delavci težko vstopajo vanjo. Vse prave industrijske skrivnosti je treba zavestno varovati, izjemoma pa so se vrata odprla za poseben obisk našega dnevnika.

Devinska delavnica je v resnici baza pustarjev iz Štivana in Medje vasi. Mimo pustih šal so njihovi delovni pogoji v nekdanji garaži daleč najboljši, gusarska ladja pa res obstaja. Na prvi pogled je ta tudi izredno dobro dodelana. Za finiture je poskrbel mojster, sicer pa pleskar Fritz. Izkušena roka je dobro razvidna, Medvejce in Štivančane pa je treba pohvaliti, saj so v primerjavi s prejšnjimi leti napredovali.

Zbirajo se že več mesecev, po novoletnih praznikih pa so pošteno

več fotografij na www.primorski.eu

Štivanski in medjevaški gusarji pred svojo ladjo

FOTODAMJ@N

pritisnili na plin, saj se pustnemu vozu posvečajo od treh popoldne do poznih večernih ur. Najbolj zagriženi so Matija, Erik, Stefano, Fabio, Simone, Alan in Nicola. Ob pomoči SKD Timava ohranjajo pustno tradicijo obeh vasi, ki je letos dopolni-

la okroglo 20. obletnico. V primerjavi z lanskim pustom pa bodo gusarji ob izlivu Timave okrepili svoje vrste, saj se bodo lahko pohvalili z več kot stotimi udeleženci, ki prihajajo vse od Doberdoba do dolinske občine.

Rezultat mešanice ladje, gusarjev, pusta in pravljič zelo enostavno pelje do Petra Pana in neobstoječega otoka. Pravzaprav so mladi pustarji naslov svojega voza posvetili neki drugi mladinski skrbi, ta pa ostaja do uradnega žreba še skriv-

nost. Oblikovnih skrbi pa nimajo več veliko: »Čaka nas kar veliko nastopov, prvi že to nedeljo v Gorici. Upam pa, da bo naša ladja zdržala vsa ta potovanja. Smo pa res zadovoljni s končnim videzom,« je dejal Matija, ki pa ni želel razkriti večjih podrobnosti: »Gibljevih elementov je toliko, da jih ne uspeš prešteti na prstih obeh rok in nog,« je še ponosno poudaril, verjetno z željo, da bi nekoliko prestrašil ostale udeležence. Tudi v Devinu je iznajdljivost na višku. Fantje so bili predvsem varčni. Kupili so le malo železa, reciklirali pa so skoraj ves lanski voz. Pri gradnji ladje so porabili tudi to, kar so spili.

Štivanski in medjevaški voz bo nedvomno grenko-pravljico začel. Nekatere na ladji bo s figuro premiera Renzija v nezavidljivem položaju našla prostor tudi politična satira. Voz pa bo razpolagal tudi z jadrji, kar jim bo lahko po potrebi olajšalo poti v Gorico, Gradež, Romans, Tržič in Tizzano. Skrbi jih le neposredno srečanje s štmavskimi vikinci, saj ne izključujejo možnosti, da se bo boj za najboljši voz odvijal tudi v razburkanih pustnih vodah. (mar)

VREME - Že včeraj težave zaradi snega, po napovedih vremenoslovcev pa najhuje šele pride

Sloveniji se v noči na petek obeta pravi snežni metež

LJUBLJANA - V večjem delu Slovenije je včeraj močno snežilo, že običajna posledica pa so bili zastoji v prometu. Agencija za okolje Republike Slovenije pa je napovedala, da se bo sneženje nadaljevalo tudi v naslednjih dneh, najmočnejše pa bo snežilo od jutri popoldne do petka popoldne. V noči na petek je napovedan snežni metež. V večjem delu Slovenije bo po napovedih agencije zapadlo od 25 do 40 centimetrov snega, na vzhodu tudi 50 centimetrov.

Zaradi predvidenega obilnega sneženja in močnega vetra v noči na petek in v petek bo po vsej Sloveniji, na jugovzhodu Avstrije, zahodu Madžarske in severozahodu Hrvaške zelo oteženo odvijanje vseh vrst prometa. Sneženje se bo krepilo jutri že tekom dneva še posebej pa v noči na petek in bo predvsem v vzhodni polovici Slovenije vztrajalo tudi še večji del petka. S približevanjem središča ciklona se bo krepil tudi severovzhodni veter in burja na Primorskem s sunki tudi nad 100 kilometrov na uro. Ponekod na Primorskem tudi ni izključena poledica. V noči s četrta na petek in v petek dopoldne bo močan veter prenašal suh novozapadli sneg in gradil zamete v velikem delu države. Tudi plimovanje morja bo vse do konca tedna povišano.

Zaradi napovedanih obilnih padavin so Slovenske železnice (SZ) za jutri in petek dodale dva dodatna potniška vlaka med Sežano in Ljubljano. Svetujejo, da se v prihodnjih dneh na pot v službo in šolo namesto z avtomobilom ljudje odpravijo z vlakom. Avtobusi, s katerimi nadomeščajo druge vlake, bodo med krajema vozili nespremenjeno, po voznem redu, kot doslej, so sporočili iz SZ.

Za prebivalce pa je agencija za okolje izdala nekaj koristnih preventivnih napotkov ob močnem sneženju. Kjer je mogoče, naj otresejo sneg z drevja, televizijskih anten in vsega, kar se lahko poškoduje ali zlomi pod težo snega; že med sneženjem naj odstranijo sneg s poti in površin, ki jih uporabljajo, če je treba, tudi s streh. Prav tako naj se ljudje ne združujejo v bližini električnih daljnovodov, ker se pod težo snega lahko drogovi porušijo in električni kabli pretrgajo; pretrganih kablov pa naj se ne dotikajo, saj so lahko pod napetostjo.

Slovenija je včeraj dobila novo pošiljko snega, največje težave pa se obetajo od jutri poldne dalje

ARHIV

LJUBLJANA - Pred praznikom slovenske kulture

Borštnikovi nagrajenci pri Pahorju

Sprejem uvod v praznovanje 50. obletnice Festivala Borštnikovo srečanje - V nedeljo dan odprtih vrat v predsedniški palači

Predsednik Pahor je včeraj sprejel dosedanje dobitnike Borštnikovih prstanov

URAD PREDSEDNIKA

Večer: Sodišče neuradno zavrnilo Bavčarjevo prošnjo

LJUBLJANA - Senat ljubljanskega okrožnega sodišča je po neuradnih informacijah časnika Večer znova zavrnil prošnjo Igorja Bavčarja za odlog prestajanja zaporne kazni. Bavčar je medtem že teden dni hospitaliziran v zasebni bolnišnici Medicor v Izoli, kjer čaka na operacijo srca, kot je že večkrat povedala njegova zdravnica Metka Zorc.

Sodniki po podatkih Večera menijo, da hospitalizacija ni dovolj tehten razlog, da Bavčar ne bi šel v zapor, ker da mu v zaporu na Dobu lahko nudijo ustrezno zdravstveno oskrbo. A kot na spletnih straneh nadaljuje časnik, je Bavčarjeva zadnja prošnja, vložena 26. januarja letos, ko je šel na hospitalizacijo, po mnenju sodišča neutemeljena, ker v njej navaja iste razloge za odlog zaporne kazni kot v drugi, ki mu je bila pravnomočno zavrnjena. Bavčar ima sicer res težave s srcem, vendar pa njegova bolezen ni takšna, da bi mu onemogočala prestajanje zaporne kazni, naj bi zapisali sodniki.

Bavčarja pa bo danes v bolnišnici obiskal izvedenec Peter Rakovec, da bi se seznanil z njegovim zdravstvenim stanjem. Rakovec je bil sicer že oktobra lani mnenja, da bi se Bavčarju morala zaporna kazen odložiti za tri do šest mesecev, če bi se odločil za operacijo srca. A do operacije ni prišlo.

sprejema je zagotovil, da včerajšnji dogodek ni vse, kar bo letos storil za to, da bi festival Borštnikovo srečanje obstal.

Umetniška direktorica festivala Alja Predan je spomnila, da je festival nastal leta 1966 kot Teden slovenskih gledališč, štiri leta pozneje pa je spremenil svoje ime v Borštnikovo srečanje. Takrat so tudi prvič podelili Borštnikov prstan. Doslej so podelili 45 prstanov, 21 prejemnic in prejemnikov je danes že pokojnih.

Kot je poudarila, je Borštnikovo srečanje pomembna zaščitna znamka ne le mesta Maribor, temveč tudi ustvarjalne živosti slovenskega gledališča. Poleg tega si prizadevajo za promocijo festivala v mednarodnem prostoru ter utirajo pot slovenskemu gledališču na tuje odre. Izrazila je upanje, da bo oblast doumela pomen, veliko zgodovinsko težo in moč te dolgoletne inštitucije ne le za strokovno gledališko srenjo, temveč predvsem za mesto Maribor. Predanova upa, da bo država v financiranju festivala prepoznala duhovno in etično investicijo v prihodnost.

Sprejema so se udeležili igralke in igralci Štefka Drolc, Danilo Benedičič, Jurij Souček, Ivanka Mežan, Ivo Ban, Iva Zupančič, Janez Bermež, Sandi Krošl, Jožica Avbela, Anica Kumer, Peter Ternovšek, Aleksander Valič, Minu Kjuder, Janez Hočvar - Rifle, Milada Kalezić, Igor Samobor, Olga Kacjan in Vlado Novak.

Včerajšnja slovesnost je bila obenem začetek obeleževanja 50. obletnice Festivala Borštnikovo srečanje. Organizatorji so za jubilejni festival predvideli proračun v višini 380.000 evrov, kar je 30.000 evrov več kot lani. Denar bi morala v skladu s podpisanim dogovorom o dolgoročnem financiranju festivala v enakih deležih zagotoviti občina in ministrstvo za kulturo, a občina za festival zaradi finančnih težav ni predvidela sredstev.

PRISTANIŠČE - Poziv sveta delavcev Luke Koper v zvezi z drugim tirom

Država naj pravočasno vloži vlogo za črpanje sredstev EU za izgradnjo

KOPER - Svet delavcev Luke Koper je ministra za infrastrukturo Petra Gašperšiča javno pozval, da naredi vse potrebno, da do 26. februarja zagotovi ustrezne vloge za optimalno črpanje nepovratnih evropskih sredstev za projekt drugega tira med Divačo in Koprno, ter da zagotovi izgradnjo tira do leta 2020.

Zaposleni v Luki Koper so v javnem pozivu ministrova stališča, ki jih je predstavil v nedavnem intervjuju za STA, ocenili za povsem neprimerna. Gašperšič je med drugim poudaril, da je treba pred prijavo projekta drugega tira na razpis za evropska sredstva temeljito premisliti o finančni konstrukciji. Na razpis se je po njegovem mnenju prijaviti tudi prihodnje leto, slabše bi bilo, če bi s projektom začeli, nato pa ga finančno ne bi zmogli izpeljati do konca.

Kot poudarjajo v Luki, je bil razpis objavljen že septembra, »zato hitenja ne bi smelo biti, posebej ob dejstvu, da se je ta projekt prijavljalo že leta«. Prav tako je bila večina projektne dokumentacije za projekt že izdelane in zrele, saj so bili v zadnjih letih vloženi vsi naporji ter veliko sredstev za realizacijo vseh potrebnih strokovnih gradiv in celo odkup zemljišč.

Kot razumejo v svetu delavcev, država nima možnosti, da bi projekt samostojno v celoti financirala. »V kolikor 380 milijonov evrov nepovratnih evropskih sredstev za ta projekt ni pomembnih in imamo v državi na razpolago druge finančne vire, je lahko edini logičen razlog, da se s prijavo ne mudi. To bi bila za nas vse-

kakor nova in zanimiva informacija,« dodajajo.

Dodaten razlog, da ni časa za odlašanje, je v tem, da je nujno zagotoviti delujoči drugi tir do leta 2020. Če se z izvedbenimi deli začne v letošnjem letu, bo namreč po najbolj optimističnih scenarijih promog mogoče zgraditi v petih letih. Poleg tega po razpoložljivih informacijah prihodnje leto ne bo več na voljo toliko nepovratnih sredstev, kot jih je razpisanih sedaj, usmeritve pa so, da redni razpis CEF Transport 2015 sploh ne bo objavljen, navajajo v svojem pozivu.

Obenem so v svetu delavcev v zvezi z intervjujem Gašperšiča kritični do »reciklaže« ideje o holdingu in povezovanju z drugimi slovenskimi logisti, izražajo pa tudi zaskrbljenost nad siceršnjimi ministrovimi namigi o morebitni ustanovitvi pristaniške uprave, omejevanju širitve območja koncesije Luke ter razpisu nove koncesije za tretji pomol.

Z ministrstva so v odzivu na poziv sveta delavcev zapisali, da je projekt drugega tira »v zadostni zrelosti« za prijavo na razpis v februarju, vendar je predpogoj za prijavo zaprta finančna konstrukcija, torej jasen vir financiranja preostalega dela investicije izven evropskih sredstev. »Cilj ne sme biti pridobitev evropskih sredstev, temveč dokončanje izgradnje drugega tira, za to pa so potrebna sredstva v višini celotne investicije in ne le njenega dela,« so zapisali na ministrstvu in hkrati zagotovili, da izgradnja drugega tira ostaja ena od glavnih prioriteta Slovenije. (STA)

LJUBLJANA - Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je pred osrednjim slovenskim kulturnim praznikom včeraj pripravil sprejem za prejemnice in prejemnike najuglednejšega slovenskega gledališkega priznanja Borštnikovega prstana. Kot je dejal, je 8. februar nekaj posebnega, kot smo Slovenci nekaj posebnega, saj slavimo kulturo z državnim praznikom.

V predsedniški palači se bodo kulturi, kot je napovedal, poklonili na svoj način - z dnevom odprtih vrat na dan praznika v nedeljo, 8. februarja. S kulturo smo nenazadnje, kot je poudaril Pahor, Slovenci prišli do svoje države, zato ji dolgujemo spoštovanje in vse tisto, kar ji bo tudi v prihodnje omogočilo, da bo generacijam, ki prihajajo za nami, vračala z enako mero pomembnosti za naš narodni obstoj kot v preteklosti.

Prejemnice in prejemnike Borštnikovega prstana je v predsedniško palačo povabil zatem, ko se je lani oktobra udeležil zaključne prireditve Borštnikovega srečanja. Tedaj je bil, kot je dejal, z odra pozvan, da kot predsednik države stori vse, kar je v njegovi moči, da kultura ne bi izgubila svoje vedrine, širine, energije in moči za narodni obstoj. Udeležencem

RECENZIJA - Rezijanska pesnica Silvana Paletti je izdala zgoščenko pete poezije Mali rug / Glas neba

Mali rug - zgoščenka pesmi, posnetih v mobilni telefon

Če človeka kaka stvar začudi, razveseli, preseneti, je treba prenesti osebnostne zaznave na papir, da ne bi delovalo kot slamnati ogenj. Zato pišem o Silvani Paletti in njeni najnovejši poeziji te vrstice: da bi osebno doživetje posređoval v domače okolje, a ga obenem precedil s trezno refleksijo.

Tokrat gre za poezijo, ki je ne jemlješ v roke, ampak daš na uho: kot v otroštvu školjko. Ki ni ugledala luči sveta v knjižni obliki, pač pa na zgoščenki, na CD-ju *Mali rug / Glas neba*. V Ljubljani sta ga izdala društvo Klopoteč in Zavod za alternativne umetniške prakse, ki se podpisuje s kraticami CCC. Za objavo sta zaslužni glasbenica Zvonka Simčič, ki je poskrbele za zvočno redakcijo, in slavistka, pesnica in pevka Bogdana Herman, ki je besedila prestavila iz rezijansčine v knjižni jezik.

A glavna oseba pri tem nastopu je seveda pesnica Silvana Paletti sama, ki svoje nove pesmi poje. In prav to je novost in moderna značilnost *Malega ruga*: pesmi so se rojevale, tako avtorica sama pove, s posnetki, ki jih je beležila/snemala v mobilni telefon - v nočnih urah, doma na Bili. In jih sproti pošiljala kot SMS sporočila znankama v Ljubljano. In ko sva se neposredno slišala, mi je povedala, da ima že okrog sto takih pesmi v posnetkih.

Ne, računalnika ne uporablja, z avtom se zaradi problemov z očmi ne vozi. Torej »telefonček«, elektronska večnamenska naprava, ki je tako samoumevna, da ga ni človeka, ki bi ne bil prek nje povezan s človeško okolico - ta je zdaj medij in pomnilnik, kar so bili doslej papir in pero - tipkovnica - računalnik - tiskalnik.

Ti bolj ali manj zasebni podatki o genezi najnovejših Silvaninih pesmi so potrebni predvsem zato, da izpostavim naravni, spontani, ne priučen, ne papirnato-šolski ustvarjalni proces pri pesnici. Ta je v svojem okolju in tudi širše že poznana preko dosedanjega literarnega (Rozajanski serčni romonenj, Ljubljana 2002) in pevskega početja (Rože majave z objavo audiokasete, pa tudi v več avtorskih video-tv predstavah) in predstavlja ob Renatu Quagli in Rinu Chineseju ustvarjalni izraz doline Rezije vse od potresa leta 1976 dalje. Vsi trije se opirajo na ljudsko duhovno izročilo in razvijajo vsak svoj osebni izraz.

V najnovejši objavi v zgoščenki *Mali rug* je 17 pesmi, ki so tudi izpisane v drobnem zveščku, še sedem pa je le v peti in torej le narečni izvedbi. Kot rečeno, Silvana Paletti nastopa v njih sintetično: seveda naprej s spojem glasovno-glasbene in besedno-sporočilne govorice, prav tako pa tudi z vezavo intimističnih osebnih sporočil v zgradbo arhetipskega kulturnega izročila doline Rezije. O glasbenem aspektu teh stvaritev le to: Silvanin glas je preprosto čist, naraven, intonacijsko trden kot srebrna struna. Prikliče nam že poznano in prepoznavno rezijansko ljudsko melodiko, ki pa je samosvoje zajeta in predelana v sodobni glasbeni izraz z variabilnimi, osebnimi ritmičnimi izbirami: in predvsem izstopa avtoričin »absolutni posluh« in njena zanosna muzikalčnost.

Ta uvodni opis glasovne zaznave se mi je zdel potreben, ker se na ta intuitivni, nerazumski (to velja predvsem zame, in v absolutnem prvotnem pomenu besed) vtis veže tudi besedilo: nanj se poveže tako trdno, da zaživi sporočilno polno, izvirno le v skupnem zaznavanju.

Kaj prinašajo torej pesmi iz *Malega ruga* v sodobno slovensko pesništvo?

Spoj besede in glasbe. Omenil sem že neločljivost teksta od glasbene dimenzije v zgoščenki Palettijeve. S tem se Silvana vrača na izhodišča, k pravirom evropske poezije, ki ji ne rečemo kar tako tudi lirika! In sled vodi od starogrške poezije do mogočnega slovenskega ljudskega opusa, ki smo ga na Slovenskem od nekdanj jemali za svojo kulturno pod-

»Telefonček« je zdaj medij in pomnilnik, kar so bili doslej papir in pero - tipkovnica - računalnik - tiskalnik

stat (Štrekelj, tudi Merkù! - pa še Pater-nujeva zbirka pesništva odpora, tudi anonimnega, iz časa NOB). Še danes je produktivna predvsem pri kantavtorjih, pomislimo le na Kreslina, Mlakarja, Ramoveša, da o Makarovičevi niti ne govorimo.

Elementarnost in izvirnost. Zara-

di razumljive Silvanine izobrazbene vrzeli pri poznavanju slovenske umetne literarne tradicije, so njena besedna izrazna sredstva v marsičem transgresivna - vsaj tam, kjer se dotikajo že skoraj daističnih glasovnih izrekani. Obenem pa ostaja trdno oslonjena na ljudski frazeološki in metaforični temelj. S tem suverenim cepom modernističnih zvočnih prvin na ljudsko »divjako«, lahko pesnica sporoča po eni strani univerzalne koordinate človeškega kot svojo osebno zgodbo: večkrat s paradoksom, z zamolkami, z miselno čustvenimi preskoki iz ene eksistenčne lege v drugo.

Precej tehnično, strokovno komplicirano je tako pesništvo opisovati in izpostavljati: prav ubijalsko do poetičnosti, ki je v besedilih tako silovita: saj je za Silvanine rezijanske verze značilna prav njihova neposrednost, preprostost, ki obenem posređuje tudi roj sugestivnih odtenkov, pomenskih šumov. Naj zato, v oporo prej povedanemu, kar citiram:

Om baj bile

*Om baj bile, om baj bile,
zakaj meni ne, zakaj meni ne.
Se ne ve, zakaj sneg sneži,
na katero stran se že topi.
A na moji še ostaja led,
a na moji še ostaja led.
Lepo sonce, grej me ti,
lepo sonce, grej me ti!
Varem balem, manhaj,
onge onge onge,
vajri vajra manhaj.
Se ne ve, zakaj se oblači,
na kateri strani se svetli.
Na drugi v senci me drži
za lepe sončne te stvari.
Sanjati, sanjati,
moram še sanjati...
Om baj bile, om baj bile,
zakaj meni ne,
zakaj meni ne?*

Tretja, vsebinska vrednost, ki jo *Mali rug* v svojem besedilnem prekatu prinaša, je narava. Nikakor ne v pastoralno bukoličnem smislu, še manj v ekološko angažirani maniri. Narava je, pri Palettijevi enako kot pri Renatu Quagli, vezena na arhaičnih duhovnih sil in vsakdanjega vrta, ki človeka napaja s kisikom, zelenjem, pridelki in sadeži, jajci in kozjim mlekom. Predvsem pa je kozmi-

čna zibelka, v kateri se dogaja posameznikova vsakdanja zgodba. Ta duhovni svet narave je pri obeh pesnikih še zelo živ, izrazit in določno razporejen na htonične, zemeljske sile in na kozmična in mitična počela »živosti« na planetu Zemlja.

Dani se

*Svita se, dani se,
moje sonce še spi,
sanja, se veseli,
ker mu je luna podarila
lepi rumeni zlatnik,
ki se sveti, ki se sveti ...
Lepo mi je sanjati,
kot bi norela po vasi,
kot bi norela po vasi.
Veselite, veselite -
luna mu je podarila
lep, rumen zlatnik,
ki se sveti, ki se sveti ...
Kako me veseli, kako me veseli,
sanje me daleč peljejo,
sanje me daleč peljejo!
Pusti me, naj še naprej sanjam!
Zašla sem daleč v veselje,
ko me vsaj srce ne boli,
ko me vsaj srce ne boli.*

In ker je že tak čas, se pri tej pesmi spomnimo na Prešerna, ki je preko Lepa Vide tudi nagovarjal mesec, sonce, veter. Kar nam seveda potrjuje zakoreni-

Za Silvanine rezijanske

verze je značilna

neposrednost, preprostost,

ki obenem posređuje tudi

roj sugestivnih odtenkov ...

njenost slovenskega umetnega pesništva v ljudski duhovni tradiciji. V njen obnovljivi vir veselja do življenja, smisla in harmoničnega odnosa z naravnim okoljem.

Seveda bi lahko v neobičajni CD-zbirki Silvane Paletti izpostavili še marsikaj, kar draži in izziva našo pozornost. Njeno žanrsko raznolikost n.pr., ki pa se je ne da predalčiti: ob spodbudnih verzov z narodnostno vsebino - kjer pa pes-

nica preseže nekdanjo patetičnost in razčustvovanost - do dveh uspavank, ki vsebujejo tudi nagovor na ohranjanje izvirne identitete svojih ljudi (Zlata zibelka). Pa še so tu motivi intimistične tesnobe (Skozi Brude) ali nežnega erosa (Daj no) ali uporniške geste do ozkoscčnosti v vaškem okolju, ob sproščeni čutnosti v človeku, kot je to v pesmi *Mali rug*. Prav pri slednji ne bo odveč pojasniti še pomen njenega naslova - in tudi poimenovanja zgoščenke same: v prvem pomenu je mali rug res mali rog, v rezijansčini pa ta besedna zveza označuje tepčka, otroškega nerodnega (sam bi si prej zamislil mali brus v tej vlogi - v družini Solbškega Quaglie so bili brusarji - a je v Silvanini Ravanci očitno predstava o norčavem kozličku s svojimi rožički močnejša!).

Zanimivo je v zbirki brati tudi spolno neopredeljeno nagovarjanje ljubljene osebe: vse so v ženski obliki kot rožice, ali nastopijo v srednjem spolu kot srčeca. Zato pa postane sonce moškega spola, ogenj pa srednjega ... Kar bo pritegnilo pozornost in vzdih pri prvoborkah za žensko emancipacijo v srednje-slovenski krajini.

Je pa v verzih iz *Malega ruga* zaznati še smisel za ironijo, igrivost, smeh in karnevalsko čutnost sploh ... kar je v sodobni ženski poeziji velika redkost, pri Silvani pa samoumevna polovica pod-

Je pa v verzih iz Malega ruga zaznati še smisel za ironijo, igrivost, smeh in karnevalsko čutnost sploh ... kar je v sodobni ženski poeziji velika redkost

nebne opredeljenosti: med Mediteranom in tesnimi visokogorskimi osonimi dolinami »koroškega« tipa. Res, presenetljivo skladje med meteorološko/geološko danostjo in značajem ljudi, njihovo kulturno-antropološko profiliranostjo.

Silvanin Glas neba, tak je drugi, vzporedni naslov *Malega ruga*, nam skratka govori in poje o prvinski človečnosti z vso transcendenčno dimenzijo naše eksistence vred, obenem pa se napaja v živi krvi sodobne samohodke. Njena besedna in uglasbena sporočilnost se prilegata sodobni pesniški sceni na Slovenskem in v Evropi, jo dopolnjujeta in bogatita. Skratka, vse prej kot zakotnost! - prej potrditev zgodovinske izkušnje Rezijanov, ki so kot nekdanji potovci prepešali celo Evropo in še danes nosijo to svoje svetovljanstvo samoumevno v sebi in s seboj - ko se kam približajo.

Aktualnost in moč pesništva Palettijeve je pred kakim mesecem zaznalo tudi Društvo slovenskih pisateljev, ko jo je sprejel med svoje člane: kljub pravilniku, ki določa objavo vsaj dveh knjižnih objav. Silvana v knjižnem jeziku nima niti ene: in upajmo, da bo njen *Mali rug*, ob uspehu, ki ga je tudi v medijih že doživel, utrl pot njeni obsežnejši izdaji poezije - z nujnim poknjiženim, a tudi ustrezno prepesnjenim besedilom. Kar bo le potrditev produktivnosti rezijanskega pristopa k poeziji, ki pomembno dopolnjuje sedanji utrip, sedanjo polje poetičnega na Slovenskem.

Jutri, 5. februarja, ob 18. uri bo v Ljubljani, v dvorani Lili Novi Cankarjevega doma Silvana nastopila v živo. Spomladi pa se napovedujejo tudi nastopi v Trstu in drugod po Primorskem.

Marko Kravos

DRUŠTVO SLOVENSКИH PISATELJEV

Dan odprtih vrat

Jutri v Ljubljani tudi nastop Rezijanke Silvane Paletti

Z željo, da bi vedro praznovalo slovenski kulturni praznik, bo Društvo slovenskih pisateljev jutri široko odprlo svoja vrata. Tekom dneva se bo v prostorih na Tomšičevi 12 zvrstilo več dogodkov, praznik pa bo zaključilo večerno branje novih članov društva v dvorani Lili Novy Cankarjevega doma; med njimi bo tudi rezijanska pesnica Silvana Paletti.

Dogajanje se bo ob 10. uri pričelo z literarno delavnico Lepo je biti pisatelj, ki jo bo z najmlajšimi bralci vodil priljubljen mladinski pisatelj Slavko Pregl. Sledil bo pogovor z novoizvoljenim predsednikom Društva slovenskih pisateljev Ivom Svetino (povezoval ga bo novinar Peter Kolšek). Svetina bo predstavil svojo vizijo vodenja Društva,

svoj program, ki ga je strnil v misel »nujno je vrniti dostojanstvo pisateljskemu delu, ker je to poklic in ne prostočasna dejavnost«.

Pisatelji in literarni strokovnjaki bodo ob 15. uri prisluhnili zanimivemu predavanju Pred Amazonom in Bogom smo vsi enaki; sodelujeta Renata Zamida, vodja e-knjižnega projekta Biblos, in pisateljica ter založnica Tanja Tuma.

Ob 18. uri pa se bo dogajanje preselilo v dvorano Lili Novy Cankarjevega doma, kjer bo na sporedu tradicionalno branje novospredanih članov Društva slovenskih pisateljev. Predstavili se bodo Marinka Fritz Kunc, Peter Kovačič Peršin, Silvana Paletti, Tomo Podstenšek ter Valerija Skrinjar Tvrz.

SNG NOVA GORICA - Režija Marka Sosiča

Poetična drama o skrivnosti življenja

Delo Mateia Visnieca, zanimivega romunskega avtorja, ki živi in dela v Franciji

Za Slovensko narodno gledališče Nova Gorica je Marko Sosič, gledališki in literarni ustvarjalec iz Trsta, režiral dramo *Zgodba o pandah*, ki jo pove saksofonist z ljubico v Frankfurtu zanimivega, plodnega in pogosto uprizorjenega avtorja Mateia Visnieca, romunskega umetnika, ki živi in dela v Franciji. Delo, ki jo je izbralo novogoriško gledališče, je poetično besedilo, na prvi pogled na temo ljubezenskega razmerja med moškim in žensko, a v resnici skrivnostno in hote dvoumno govori o mnogoterih stvareh: o ljubezni, umetnosti, življenju in smrti. Doslej so ga prevedli v osemnajst svetovnih jezikov, kot piše v gledališkem listu, in veliko je bilo tudi uprizoritev. Slovenska premiera je bila 17. decembra na malem odru SNG Nova Gorica, kjer je predvidenih še nekaj ponovitev, denimo v sredo, 11. februarja.

Matei Visniec se je rodil leta 1956 v Radautiju, mestu na severu Romunije; pisati je začel kot pesnik, a pisanje za gledališče mu posebno leži, kot sam ugotavlja. Med letoma 1977 in 1987 je spisal veliko gledaliških besedil, ki jih je cenzura v takratnem Ceausescovem režimu prepovedala, a so veliko krožila med ljubitelji gledališča. Leta 1987 je Nacionalno gledališče v Bukarešti vendarle sklenilo uprizoriti dramo *Konji v oknu*, a je ravno v tistem času avtor prejel štipendijo za študij v Franciji, kamor se je preselil in prosil za politični azil, tako

Marjuta Slamič in
Gorazd Jakomini
v predstavi *Zgodba
o pandah*

so predstavo odpovedali. Po padcu režima je postal najbolj igran avtor v Romuniji. Sicer piše v romunščini in v francoščini: pesmi, denimo, piše vedno v materinem jeziku, drame, odkar se je preselil v Francijo, najprej v francoščini in šele nato v romunščini, romane pa spet v romunščini. Kakorkoli že, v dramah se najraje loteva političnih tem in vpliva politike na življenje posameznika, tako da je *Zgodba o pandah*, ki jo pove saksofonist z ljubico v Frankfurtu v njegovem gledališkem opusu nekaj posebnega.

Gre za poetično dramo, ki se odvija v prostoru med sanjami in resničnostjo, kot je sam avtor povedal v pogovoru za gledališki list, in v njej je želel umetnika soočiti s skrivnostnostjo njegovega življenja. Protagonist je saksofonist, ki se nekega jutra zbudi z neznano žensko v svoji postelji. Dogovori se, da bo z njim preživel še devet noči: besedilo ne razkrije, ali je ženska resnična ali le privid, domišljajske sanje o idealni ženski, prispodoba umetnosti, osamljenosti, lastnega življenja ali smrti. Sosičeva odčita-

va sicer na koncu dokaj jasno ubere lastno interpretacijo, a občutek nedoločenosti se vendarle vtisne v gledalčevo zavest. Marjuta Slamič z naravnim šarmom posebej radost izžarevajočo skrivnostno žensko, Gorazd Jakomini je saksofonist, umetnik, človek, za katerega je slutiti, da je bil v življenju marsikdaj na robu obupa. Besedilo je prevedla Ana Barič Moder, dramaturginja je Tereza Gregorič, lektor Srečko Fišer, scenograf Peter Furlan, kostumografinja Neli Štrukelj, avtor glasbe Stefano Schiraldi. (bov)

BENETKE - Premierno na ogled od 13. februarja do 12. aprila v palači Franchetti

Ruski impresionisti

Dve izmed slik
ruskih
impresionistov, ki
bodo na ogled v
Benetkah

V beneški palači Franchetti bodo med 13. februarjem in 12. aprilom premierno gostili razstavo del ruskih impresionistov A occhi spalancati (S široko odprtimi očmi), ki bo nato na ogled kot stalna razstava v novem Muzeju ruskega impresionizma v Moskvi. Postavitev bo združila 50 del iz zasebne zbirke Borisa Mintsa.

Namen italijanske postavitve je v tujini predstaviti manj znana ruska impresionistična dela, nastala ob

koncu 19. in na začetku 20. stoletja. To je po mnenju organizatorjev razstave pomembno za pregled nad tem, kako se je impresionizem v Rusiji razvijal v primerjavi z ostalimi deželami. Začel se je namreč 20 let po francoskem gibanju.

Dela na razstavi bodo predstavljena po tematskih sklopih - krajine, urbani prizori in figure. Med zgodnjimi predstavniki ruskega impresionizma so bili študenti moskovske šole slikarstva, arhitekture in

kiparstva Konstantin Juon, Stanislav Julianovič Zukovskij in Peter Ivanovič Petrovičev. Impresionizem je rusko umetnost nato zaznamoval dobršen del 20. stoletja in je pritegnil mnoge umetnike, med njimi Sergeja Vasiljeviča Gerasimova in Georgija Konstantinoviča Savickija.

V razstavo je vključenih tudi nekaj redkih mladostnih del najbolj znanega ruskega impresionista Konstantina Aleksejeviča Korovina in dela Valentina Aleksandroviča Se-

rova. Kronološko bo razstava segala do sodobnih del, v katerih je čutiti sledi gibanja.

Muzej ruskega impresionizma v Moskvi je zasnovan kot razstavišče, v katerem bodo impresionistična dela iz Mintsove zbirke predstavljena dinamično in interaktivno. Stalno razstavo bodo spremljale številne dejavnosti, v muzeju pa načrtujejo tudi ureditev sobe za projekcije ter prostora za občasne razstave. Odprli ga bodo prihodnje leto.

NATEČAJ MLADIKE

M. Mercina za prozo, V. Kranjc za poezijo

Komisija 43. literarnega natečaja revije *Mladika* je včeraj objavila imena zmagovalcev ali bolje zmagovalk letošnjega natečaja. Na njem so se namreč tako v proznih prispevkih kot v pesmih najbolj izkazale avtorice, ki so pobrale levi delež nagrad. Ocenjevalna komisija, ki se je sestala v ponedeljek na sedežu Slovenske prosvete, je skupno obravnavala 70 prispevkov v prozi in 63 ciklusov pesmi, ki so v roku prispeli na natečaj. Komisija je po temeljiti razpravi in oceni dospelih prispevkov podelila sledeče nagrade:

PROZA

Prvo nagrado prejme novela Velika dežela, ki je prispela pod psevdonimom Rozalija. *Zgodba* opisuje vojno travmo primorske ženske med drugo svetovno vojno. Pripovedovanje je napeto in čuteče, besedišče izbrano, slog izdelan. Avtorica je Marija Mercina iz Nove Gorice.

Drugo nagrado prejme novela Moja zgodba. Kako bi moralo biti ..., ki je prispela pod geslom Spankworthy. V skladu z vsebino je pripoved fragmentarna, a vendar dinamična. Motivika odpira temeljna vprašanja bivanja. Avtorica je Eva Perko iz Gornje Radgone.

Tretjo nagrado prejme novela *Nepretrgane niti*, ki je prispela pod geslom Nočni biser. Novela govori o mladi materi, ki sprejme svojo materinsko odgovornost šele po dolgem potovanju. Avtorica je mlada Tržačanka Belinda Trobec, ki v svojem pisanju kaže pozornost za življenjske dileme in literarno spretnost.

Komisija je priporočila za objavo še sledeče novele: *Splet in preplet* Darinke Kozinc, *Stari znanec* Irene Husu, *Virtuti et musis* 1949 Jožeta Kurinčiča, *Po tistih sanjah* Božidarja Rustje, *Zaradi mene Nataše* Konc Lorenzutti, *Popkovinica* Tanje Mastnak, *Mojstrica miru* Andreja Makuca in *Mar je ta?* Vande Šega.

POEZIJA

Prvo nagrado prejme ciklus pesmi, ki je prispel pod geslom *Premo svetov*. Pesmi izražajo globoko duhovno vsebino. Njihova izvirna metaforika prikazuje avtoričin odnos do Boga. Vsebinsko se pesmi povezujejo v zaokroženo celoto. Avtorica je Veronika Kranjc iz Ljubljane.

Drugo nagrado prejme ciklus pesmi *Vsakomur iz svoje Lepene*. Pesmi so prispel pod geslom *Januševi metulji*. Avtorica upesnjuje koroško problematiko in njene boleče aspekte z veliko izvirnostjo in s sodobnim pristopom. Avtorica je Lidija Golc iz Ljubljane.

Tretjo nagrado prejme cikel pesmi, ki je prispel pod geslom *In si kar naprej*. Pesmi izražajo nostalgijo po pristnem življenju in iskrenih čustvih. Opazna je slikovitost in samosvoja metaforika. Avtor je Milenko Strašek iz Maribora.

Komisija priporoča za objavo še cikel pesmi *Metke Kacin Beltrame* iz Trsta.

Podelitev nagrad bo v ponedeljek, 9. februarja, ob 20. uri na Prešernovi proslavi Slovenske prosvete in Društva slovenskih izobražencev v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva ulica 3, Trst.

NEW YORK - Tvega najmanj petindvajset let zaporne kazni

Morilec takoj priznal zločin, v ozadju nepremičninski spor

Aleksander Bonich je newyorškim preiskovalcem priznal, da je v soboto v parku Astoria v Queensu ubil prijatelja Williama Klingerja, 42-letnega zgodovinarja iz Gradišča. Do zločina pa ni prišlo zaradi Klingerjevih raziskav o zgodovini Jugoslavije in Titu, kot so nekateri njegovi znanci ugibali takoj po dogodku. Spor je bil gospodarske narave. Bonich je povedal policistom, da je Klingerja ubil zaradi spodle-telega nepremičninskega posla. Sprva je policija sporočila, da gre za nepremičnino v severovzhodni Italiji, nakar se je izkazalo, da je Klinger prodajal Bonichu neko hišo na Reki. Preiskovalci so ugotovili, da je Klinger še pred odhodom v ZDA prejel na račun določen znesek, ki naj bi ga mu nakazal prav Bonich. Ni jasno, ali je šlo šele za plačilo are, zgodovinar iz Gradišča naj bi vsekakor s tem poslom postavil temelje za selitev v ZDA in začetek novega življenja. Nekaj pa se je zataknilo, moška sta se sprla in prepir se je končal v krvi.

Bonich je 50-letni ameriški državlján hrvaškega rodu, ki stanuje v palači na 42. cesti v mestni četrti Queens, nedaleč od prizorišča zločina. V tem stanovanju naj bi gostil svojega prijatelja in rojaka Klingerja, ki je prispel v New York, da bi si na novo organiziral življenje. Prav v tem stanovanju pa so Bonicha v ponedeljek aretirali policisti 114. okrožja, katerim je po Twitterju takoj čestital šef detektivov newyorškega Police Departmenta Robert Boyce.

Bonicha so včeraj privedli na kazensko sodišče v Queensu, kjer so mu prebrali obtožnico. Dolžijo ga umora druge stopnje, kar v ameriškem sodnem jeziku pomeni, da je bil uboj nameren, vendar ne načrtovan. Bonich je obenem obtožen nedovoljenega posedovanja orožja ter prikri-vanja ali uničevanja dokazov, piše v tiskovnem sporočilu glavnega okrožnega tožilca Richarda A. Browna. V primeru obsodbe tvega storilec zaporno kazen od 25 let do dosmrtnega zapora. Včeraj naj bi sodnik odredil pripor brez možnosti plačila varščine. Osumljenec je po besedah tožilca Browna obtožen, da je »vzel življenje prijatelju, ki je iskal njegovo pomoč ob začetku novega življenja v tej državi«. »Gre za nov nesrečen primer nesmiselnega nasilja s strelnim orožjem, s katerim je vse bolj prepojena naša družba,« je dodal Brown.

William Klinger je prispel v New York 24. januarja, točno teden dni pred smrtjo. Sprva naj bi prenočeval pri znanih v Ridgewoodu v New Jerseyju, nato naj bi ga v svojem stanovanju gostil prav Aleksander Bonich: oba sta po rodu iz Hrvaške, spoznala naj bi se pred leti na Reki, družila pa ju je ljubezen do zgodovine. Klinger naj bi se po prvih informacijah udeležil neke konference v ameriškem vele mestu, v resnici pa si je tam poiskal službo. Bonich, ki naj bi se preživljal s prevajanjem, naj bi svoje-mu gostu pomagal najti kako občasno službo, Klinger naj bi sprva kot lektor začel poučevati italijanščino na neki šoli. Julija naj bi se mu onkraj Luže pridružil družina - z ženo Francesco Boscarol imata dva sina, stara 20 in 8 let. Klinger naj bi načrtoval družinsko potovanje po ZDA, po možnosti pa bi si v »novem svetu« ustvarili tudi novo življenje. Italijan, rojen na Hrvaškem in bivajoč v Gradišču, je bil namreč zgodovinar, a je bil zaposlen kot cestinar pri podjetju Autovie Venete. Do pol leta bi bil na čakanju oz. neplačanem dopustu, v upanju, da se bo iz ameriške izkušnje razvil kaj dobrega. Pa se ni.

Ne samo, da so se sanje razblinile, le teden dni po pristanku ga je v parku Asto-

Prizorišče umora

FOTO NY DAILY NEWS

ria ob reki East River doletela nasilna smrt. Povrniti se moramo k tiskovnemu sporočilu newyorškega tožilca, ki podrobno opisuje sobotno popoldansko dogajanje v parku. Prijatelj sta se v bližini tamkajšnjega bazena močno sprla, William Klinger naj bi se naveličal in se poskusil oddaljiti. Aleksander Bonich mu je velel, naj se ustavi, a zaman. Bonich naj bi ga nato s starim revolverjem ustrelil v tilnik. Klinger se je zgrudil na tla, Bonich pa naj bi ga pokončal z drugim strelom v glavo. Morilec naj bi se nato znebil svojih oblačil, revolverja, nabojev in izstrelkov. Detektivom je zatrdil, da je odvrnil revolver v reko - včeraj so ga potapljali v mrzlih vodah še iskali.

V soboto popoldne naj bi mladi ženski, ki sta se sprehajali po parku, opazili negibnega moškega in poklicali na številko 911. Reševalci so ga prepeljali v bližnjo bolnišnico Elmhurst, kjer pa so samo razglasili njegovo smrt. Rentgenski žarki so potrdili, da so žrtev dvakrat ustrelili v glavo. V ponedeljek je policija na Twitterju naznanila, da je aretirala domnevnega morilca, ki je nato priznal zločin in je bil včeraj prevečen pred sodnika. Tožilstvo bo na procesu zastopala Amanda Fix.

Da bi izvedeli še kako podrobnost, smo se postavili v stik z nekaterimi newyorškimi novinarji, ki so poročali o »umoru hrvaškega zgodovinarja v parku v Queensu«. »Aleksandra Bonicha so aretirali v ponedeljek zjutraj tudi s pomočjo izstavljenih računov in nadzornih videokamer. Policisti na Klingerjevem trupu našli računa iz dveh trgovin v Queensu. V trgovinah so pregledali posnetke videokamer in na njih zagledali žrtev ter drugega moškega - le nekaj ur pred krvavim epilogom v parku,« je pojasnil Tom Tracy iz časopisa New York Daily News, ki je na svoji spletni strani že v soboto kot prvi poročal o umoru v parku Astoria.

S pomočjo italijanskih oblasti so detektivni prišli v stik s Klingerjevo ženo, kateri so žalostno novico sporočili karabinjerji. Povedala je, da ima mož znanca v Astorii, preiskovalci pa so prišli do Bonichevega imena in ga poklicali na zaslišanje. Dnevnik New York Post je poročal, da so policisti tudi videli, kako je osumljenec odvrnil iz svojega stanovanja vreče s Klingerjevimi predmeti.

Ko so mu pokazali posnetke, je Bonich priznal zločin. To je potrdil tudi šef newyorških detektivov Robert Boyce. Medtem ko tožilstvo ni omenilo domnevnega motiva za umor, pa je Boyce navedel, da naj bi Bonich preiskovalcem omenil spor zaradi spodle-telega nepremičninskega posla. Klinger naj bi mu prodal neko hišo na Reki, v mestu, kjer sta se spoznala. Klinger je del zneska že prejel, nakar se je stvar zapletla, dogovor je propadel in spor naj bi privedel do umora.

Klingerjevi svojci o domnevni kupoprodaji ne vedo veliko. Pokojnikova žena je v stiku z detektivom, ki vodi preiskavo, kljub temu pa z bližnjimi spremlja novice pretežno prek medijev. Vsem je jasno, da bodo posmrtni ostanki ljubljene Williama še več tednov v ZDA, saj se bo postopek zaradi preiskave zavlekel in na pogreb bo treba še počakati. (af)

NEW YORK - Oba sta študirala zgodovino

Bonich obiskoval univerzo v Kopru

Zgodovinarja Williama Klingerja je marsikdo poznal, navduševali so ga predvsem zgodovina Jugoslavije, Titov lik in skrivnosti Ozne. Rodil se je na Reki, njegova družina je bila po rodu iz Pakraca v Slavoniji, bil je italijanske narodnosti in obvladal več jezikov. Redno je sodeloval z zgodovinskim študijskim centrom v Rovinju, ki je izraz italijanske skupnosti na Hrvaškem. Z družino je živel v Gradišču, kot cestinar je bil zaposlen pri družbi Autovie venete. V Trstu, kjer je leta 1997 z najvišjo oceno diplomiral iz zgodovine, je pogosto sodeloval z organizacijo Lega Nazionale. Marsikdo je njegovo delo zelo cenil, ker je bil nekonvencionalen in brez dlak na jeziku, drugi so ga kritizirali zaradi domnevnega napihovanja zgodovinskih dejstev in nestrokovnosti. Njegove raziskave o Titu in Ozni so vsekakor spodbudile nove razprave. Nekateri so v teh dneh šli tako daleč, da so tragedijo povezali z občutljivimi temami njegovih študij, ki naj bi marsikoga motile. Kaže pa, da se je umor zgodil v čisto drugih okoliščinah.

»Oktobra smo v Gradišču predstavili njegovo knjigo o Titu. Pogosto nas je obiskoval in prinašal knjige iz Rovinja ter odnašal naše knjige v tamkajšnji študijski center. Bil je bister in prijeten fant, nasilje sploh ni bilo v njegovi naravi,« nam je včeraj povedal Dario Mattiussi, tajnik raziskovalnega središča Leopoldo Gasparini iz Gradišča. Klinger je objavil dokumente o Ozni, pa tudi o Titovih dejavnostih pred prevzemom oblasti. »Titov lik moskovskega tajnega agenta, ki se je približal Angležem, je bil na Zahodu malo poznan,« pojas-

William Klinger

njuje Mattiussi.

O Aleksandru Bonichu, ki je v priporu v New Yorku, ni veliko informacij. 50-letni ameriški državlján hrvaškega rodu naj bi se v New Yorku preživljal s prevajanjem, včeraj pa smo od zanesljivega vira izvedeli, da se je pred leti vpisal na Univerzo na Primorskem. V Kopru je študiral zgodovino. Kdor ga je bežno spoznal, se spominja, da je bil poseben človek, navdušen nad vojsko, vojaškimi paradami in orožjem. Pogosto pa je govoril tudi o nekih nacionaliziranih zemljiščih na Hrvaškem, ki naj bi mu pripadala. Ni znano, ali so ti spomini kakorkoli povezani z nepremičnino, zaradi katere naj bi Bonich ubil rojaka.

Hrvaški Novi list je poročal, da je Bonich po rodu iz Istre. Njegov oče naj bi se pisal Soldatić, vendar sin zaradi nekaterih nesoglasij ni želel več imeti očetovega priimka. Bonicheva mama Marčela je pa poučevala na neki hrvaški šoli v New Yorku, so še zapisali na Novem listu. (af)

TRŽIČ - Emporij solidarnosti

Le še korak do odprtja

Pritlične prostore zavoda ATER v Ulici Verdi predali nadškofjski Karitas

Tržiška županja Silvia Altran je včeraj ob prisotnosti občinske odbornice Cristiane Marsolin uradno predala pritlične prostore vogalne palače med Verdijevo ulico in Ulico Roma nadškofjski Karitas, ki bo v njem uredila emporij solidarnosti, kjer bodo družinam v stiski ponujali hrano in osnovne življenjske potrebe. Na svečanosti je bila prisotna tudi Angela Caldara, predsednica podjetja za socialna stanovanja ATER, ki je doslej imela svoj urad v omenjenih pritličnih prostorih, zdaj pa ga je preselila v Pancan. »Zahvaljujem se vsem za sodelovanje in voščim dobro delo prostovoljcem, ki bodo v emporiju delali,« je na uradni predaji povedal direktor nadškofjske Karitas Paolo Zuttion. Za emporij bodo skrbeli dve do tri osebe, odprli pa ga bodo, ko maj se bo zaključilo njegovo opremljanje, ki naj bi trajalo nekaj dni.

Emporij bo v tržiški in bližnjih občinah postal referenčna točka za distribucijo hrane občanom v stiski, podobno kot se doga-

Predaja prostorov nadškofjski Karitas

BONAVENTURA

ja v Gorici; upravičence bo na podlagi določenih kriterijev izbirala posebna komisija. K projektu so ob Karitas in Rdečem križu, ki bosta še naprej delila zdravila in oblačila, pristopili tudi drugi pokrovitelji, med katerimi je tudi tržiški Rotary klub.

Emporij solidarnosti že več let deluje tudi v Gorici. Povpraševanje je veliko, saj so

lani med revnimi družinami in posamezniki razdelili za 425.000 evrov hrane. Mesečno so našli okrog 450 obiskovalcev, med katerimi je bilo 56,5 odstotkov italijanskih državljanov, 43,5 odstotkov pa tujcev. Med njimi je bilo 23 odstotkov priseljencev iz Vzhodne Evrope, 16,5 odstotkov iz Afrike, 3 odstotki iz Azije in en odstotek iz Južne Amerike.

GORICA - Raziskave v okviru projekta EDUKA

Medkulturni izzivi

O mešanih skupinah v »večinskih« in »manjšinskih« šolah, o naklonjenosti staršev in še čem

Na goriškem sedežu videmske univerze v Ul. Santa Chiara so sinoči predstavili rezultate sociolingvistične raziskave, ki so jo raziskovalci z raznih univerz in raziskovalnih središč iz Slovenije in Italije izvedli v okviru projekta EDUKA. Ta je namenjen promociji medkulturnih vrednot kot temeljev oblikovanja in razvijanja odnosov v večetnični in večjezikovni družbi. Partnerji projekta so SLORI, Pokrajina Ravenna, Univerza na Primorskem, Univerza v Trstu, Univerza v Vidmu, Univerza Ca' Foscari v Benetkah, Furlansko filološko društvo, Italijanska unija ter Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU.

Skupina raziskovalcev je opravila kvantitativne in kvalitativne analize o vzgoji k različnosti in medkulturnosti v šolskem okolju. Rezultate so zbrali v znanstveni monografiji in priročniku za šole in učitelje. Vsa gradiva, ki so nastala v okvi-

ru projekta, so dostopna na spletni strani projekta www.eduka-itaslo.eu.

Zaira Vidau je razložila, da na »večinskih« šolah prihaja do heterogenosti razredov zaradi vključevanja otrok priseljenih družin, na »manjšinskih« pa večinoma zaradi prisotnosti otrok pripadnikov večinskega prebivalstva. Različna jezikovna in kulturna sestava učencev v razredu izpostavlja vprašanja in dileme. Težave pri usvajanju učnega jezika so večje na »manjšinskih« kot na »večinskih« šolah, saj je vpliv večinskega jezika izrazitejši tako v formalnih kot neformalnih okoljih, zlasti kjer pripadniki večine ne obvladajo manjšinskega jezika in je njegova javna raba zelo skromna. Z večjimi težavami pri sprejemanju drugačnih življenjskih in kulturnih navad učencev pa se gotovo soočajo v razredih »večinskih« šol, v katerih se otroci v večji meri razlikujejo tudi po krajevnem izvoru, veri, prehrani ipd.

Predstavitev projekta; v sredini raziskovalka Slorija Zaira Vidau

BUMBACA

Norina Bogatec je potrdila, da je vzgoja z medkulturno dimenzijo zelo kompleksen proces, saj mora izhajati iz potreb učne skupine in se razvijati hkrati s posodabljanjem učnih vsebin, z vrednotenjem učnih postopkov in učnih rezultatov. Ta proces je še bolj zapleten na obmejnem območju.

Chiara Beccalli, Giovanni Delli Zotti e Ornella Urpis so potrdili domnevo, da višja stopnja izobrazbe spodbuja sprejemanje družbene raznolikosti. Pri tem pa poudarjajo, da so starši mešanih ali prise-

ljenskih družin bolj naklonjeni tujcem. Na sploh se pozitivno odzivajo na drugačnost, ker z njo živijo. Družine avtohtone narodnostne skupnosti pa tujcem in priseljencem manj zaupajo, saj menijo, da ti ogrožajo manjšinsko narodnostno skupnost, njihov jezik in kulturo. Anja Zorman in Nives Zudič Antonič menita, da medkulturne vzgoje ne moremo spodbujati le v etnično heterogenih razredih. Zaznati jo moramo kot novo dimenzijo ne glede na značilnosti učnih skupin.

Marijanca Ajša Vižintin je v svojem

članku navedla pogoje za uspešno uveljavljanje izhodišč medkulturne vzgoje, Flavia Virgilio je analizirala šolske programe in protokole, Roberta Altin je obravnavala raznolike šolske in izvenšolske kontekste v Vidmu, Trstu in Kopru, kjer se stikajo zgodovinske narodnostne skupnosti in priseljenci prve ter druge generacije. Nives Zudič Antonič in Anja Zorman ugotavljata, da sta jezikovna in kulturna heterogenost za učitelje velik profesionalni izziv. Janja Žitnik Serafin poziva bodoče pisce učbenikov, naj bodo pozorneje obravnavali medkulturnost.

GORICA - Odkrivanje mesta na zdrav in ekološki način

Spodbujajo hojo

Pokrajina vabi k sodelovanju pri projektih pohodniških skupin in nordijske hoje

»Hoja je najnaravnejša človekova dejavnost; primerna je za večino ljudi, ki imajo od aktivnega življenja cel kup koristi. Da bi še povečali število ljudi, ki se predaja užitek sprehajanja in hoje, smo se odločili za pripravo dveh projektov; prvi je vezan na ustanovitev pohodniških skupin in je namenjen predvsem starejšim občanom, drugi je posvečen nordijski hoji in je primeren prav za vse, ki bi se radi v družbi sprehodili in s tem nekaj storili za svoje zdravje.« Tako pravi pokrajinska odbornica Vesna Tomšič, ki je včeraj na pokrajini predstavila nova projekta, s katerimi pokrajina spodbuja hojo. Zbirališče za vse, ki bi radi sodelovali v pohodniških skupinah, bo ljudski park na Korzu Verdi vsak ponedeljek ob 9.15 od 9. fe-

bruarja dalje. Z udeleženci se bodo po mestu sprehodili člani zveze UISP, ki s pokrajino sodeluje pri projektu. Sprehodi bodo tematski, saj bodo udeležence spremljali posebni vodiči - zgodovinar, arhitekt, krajinar. Udeležba je brezplačna, sprehodi bodo ob vsakem vremenu, trajali bodo približno eno uro; udeležijo se jih lahko prav vsi, saj bodo hitrost hoje prilagodili pohodnikom.

Nordijska hoja, pri kateri uporabljamo palice, bo vsak četrtek od 12. februarja dalje ob 15. uri. Udeleženci se bodo podali vsakič v drugi kraj, tudi na Panovec in Šempeter. Za udeležbo na srečanjih nordijske hoje je potrebno zdravniško potrdilo; za pridobitev zavarovanja se je treba včlaniti v društvo Nordic Walking Dolo-

miti. Članarina stane 10 evrov. Informacije nudi vaditelj Giorgio Furlanich (tel. 389-8733051, giorgiofurlanich@libero.it).

Celoten projekt je nastal z namenom, da bi konkretno zadostili potrebi ljudi po fizični aktivnosti na varčen in ekološki način in da bi prispevali k preprečevanju kronično-degenerativnih bolezni ter krepitvi telesnega in duševnega zdravja. »Sprehodi bodo obenem pomembna priložnost tudi za socializacijo,« poudarja Tomšičeva in pojasnjuje, da pri pripravi projektov sodelujeta s pokrajino tudi zdravstveno podjetje in univerza za tretje starostno obdobje Unitre, ki bo svojih 600 članov pozvala, naj se tudi sami pridružijo skupinam pohodnikov.

Gabrci gradijo voz in vadijo pustne plesne

V Gabrjah s polno paro gradijo pustni voz in vadijo pustne plesne. Za sedežem društva Skala so si pustni mojstri uredili delavnico, v kateri nastaja novi pustni voz; v društveni dvorani pa se pridno učijo

plesnih koreografij, s katerimi bodo nastopili najprej na šempetrskem pustu v soboto, 14. februarja, in dan kasneje še na sovedenjski pustni povorki. Sprevedoma bo sledil še obhod vseh vaških domačij, ki velja v Gabrjah kot v marsikateri drugi slovenski vasi za pravi ljudski praznik.

Sovedenjski pust v priredbi društva Karnival pa bo tudi letos tri-

Gabrci med gradnjo voza, zdravico in plesno vajo

dneven. Pod ogrevanim šotorom bodo v petek, 13. februarja, ob 21. uri nastopili glasbeniki skupine Studio 80, dan kasneje, 14. februarja, bo pa na potezi skupina Alta tensione. Po nedeljskem sprevedu bo pod šotorom ples s skupino Happy day. Tako v petek kot v soboto bodo na odru pustnega praznika zaplesale Karnivaline.

VRH - Daničina proslava

Z razmišljanjem o vojni in miru

Vrhovski osnovnošolci med nastopom (zgoraj); udeleženci večera (desno)

BUMBACA

Oj ta soldaški boben je bil naslov prireditvi, ki so jo ob slovenskem kulturnem prazniku že prejšnji petek izpeljali na sedežu društva Danica na Vrhu. Kulturni večer je bil posvečen spominu na prvo svetovno vojno, saj se je ravno pred sto leti začela soška fronta, ki je v naših krajih pustila za sabo toliko gorja; to še zlasti velja za Vrh, ki je bil do tal porušen.

Po pozdravu napovedovalke Lare Devetak in Rade Vižintin so nastopili učenci vrhovske osnovne šole, ki so jih za nastop zelo dobro pripravili učitelji Marko Cotič,

Martina Croselli, Marisa Alt in Alenka Radetič. Med spletom pesmi in razmišljanjem o vojni in miru so omenili razne osebnosti, ki so si prizadevale, da bi bil človek človeku brat, ne pa sovražnik. Za pevsko popestritev je nato poskrbela ženska vokalna skupina Danica pod vodstvom Jane Drassich, nazadnje je raziskovalec krajevne zgodovine Mitja Juren spregovoril o skritih kottičkih in pomnikih, ki jih je za sabo pustila prva svetovna vojna na Vrhu in v bližnji okolici. Večer se je zaključil z včlanjevanjem v društvo Danica.

NOVA GORICA - Pogovor s Pavlo Jarc, direktorico novogoriškega Kulturnega doma

S kulturo povezujejo že 35 let

Novogoriški kulturni dom bo prav na kulturni praznik obeležil 35. obletnico delovanja. Temelje je tej goriški kulturni ustanovi najprej postavila prva direktorica Alenka Saksida, nasledila jo je Tanja Kuštrin, pred enajstimi leti pa je vodenje prevzela sedanja direktorica Pavla Jarc. Pester program, ki sega na tri področja: glasbo, galerijo in film, ustvarja enajstčlanski kolektiv, ki je predlani pripravil 400 dogodkov. Obiskalo jih je 46.000 ljubiteljev kulture.

Kako ocenjujete skoraj štiri desetletja delovanja novogoriškega kulturnega doma?

»Če pobrskamo po arhivih, lahko ugotovimo, da je na velikem odru te hiše nastopilo res ogromno izvrstnih vrhunskih glasbenikov, cela vrsta tujih državnih filharmonij, simfoničnih orkestrrov, komornih ansamblov in solistov, pa tudi seveda imenitnih domačih glasbenikov.«

Katere bi še posebej izpostavili?

»Izpostavila bom tiste, na katere sem sama najbolj ponosna, in ki so nastopili pri nas v zadnjih enajstih letih, odkar vodim to institucijo. Zagotovo je to gostovanje Moskovske filharmonije, Kitajskega simfoničnega orkestra, dvakrat smo imeli priložnost slišati slovitega pianista Iva Pogoreliča, italijanskega pianista Alda Ciccolinija s simfoničnim orkestrom RTV Slovenija, Komorni orkester Dunajskih filharmonikov, Rusko državno kapelo ... in še bi lahko naštevala. Ob, kot rečeno, izvrstnih domačih glasbenikih: oba simfonična orkestra, tako Simfonični orkester RTV Slovenije kot Orkester Slovenske filharmonije sta stalna gosta našega odra. Imeli smo tudi priložnost slišati velike dame slovenske glasbe, kot so pianistka Dubrovka Tomšič Srebotnjak, flautistka Irena Grafenauer, mezzosopranistka Marjana Lipovšek ...

Ob tem smo si vselej prizadevali, da smo oder ponudili tudi domačim glasbenikom, ki izhajajo iz tega prostora. Tu so se kalili mladi goriški glasbeniki, ki se danes že uveljavljajo na drugih pomembnih koncertnih odrih: pianisti Aleksandra Pavlovič, Aleksander Gadžijev, Danijel Breclj in Sara Rustja, violinistki Mihela in Veronika Breclj ... imen je še veliko. Resnično lahko rečemo, da smo s temi dogodki ponesli glas Nove Gorice kot o pomembnem kulturnem središču v širši slovenski in ne nazadnje tudi mednarodni prostor.

Pri vas pa ni »doma« le glasba ...

»Poleg glasbe, ki je začela orati ledino v Kulturnem domu Nova Gorica, zaradi česar je v prvi vrsti prepoznaven kot koncertna hiša, smo našo dejavnost razširili: leta 2000 se je glasbeni muzej pridružil še likovna umetnost. Pod okrilje Kulturnega doma Nova Gorica je namreč prišla Mestna galerija Nova Gorica, ki postaja vse bolj referenčno razstavišče za sodobno umetnost v širšem slovenskem prostoru. Posebej uspešna zgodba je gotovo v mednarodnem okolju vse bolj prepoznaven festival medijskih umetnosti Pixelpoint, ki smo ga začeli leta 2000. Tretja dejavnost je umetniški film, ki smo ga začeli razvijati leta 2008, ima pa na Goriškem torej dolgo tradicijo. Pod našo strelbo se zore združujejo tri dejavnosti: glasbena, likovna in filmska.«

Omenili ste že vlogo Kulturnega doma v domačem prostoru, kako bi pa ocenili vlogo in pomen te institucije, ki se nahaja na samem stičišču dveh svetov, slovenskega in romanskega? Prinaša ta posebna lega večjo obvezo, danost takšnemu kulturnemu hramu?

»Prav gotovo prinaša večjo obvezo in odgovornost. Vedno poudarjam pomen Kulturnega doma Nova Gorica kot pomembnem snovalcu kulturnega dogajanja v mestu in širšem goriškem zaledju, večkrat izpostavljam to posebno in strateško pomembno pozicijo Nove Gorice in s tem kulturnega doma, ki ima tudi vlogo promotorja slovenske glasbe pri sosedih in

Pavla Jarc, direktorica Kulturnega doma v Novi Gorici

FOTO K.M.

vzpostavlja medkulturni dialog s sosednjo Gorico, kjer deluje nekaj glasbenih institucij. Prav zato veliko pozornosti namenjamo prav čezmejnemu sodelovanju in medkulturnemu dialogu tako s Slovenci kot Italijani. Še posebej bi izpostavila zgledno sodelovanje, ki ga imamo s Kulturnim domom iz Gorice, s katerim že vrsto let skušamo prav s pomočjo kulture podirati najrazličnejše meje. Menimo, da jih prav s kulturo najlažje podiramo, obenem pa povezujejo in vzpostavljamo nekoč že enoten goriški kulturni prostor.«

Kako uresničujete povezovanje s sosednjim prostorom?

»Gre za celo vrsto manifestacij, ki so se v sodelovanju s Kulturnim domom Gorica odvijale na meji, v zadnjem desetletju so to bili razni koncerti na meji, pa projekti, kot so Go-Gospel, Go-Blues, skupne likovne manifestacije. Povezujemo se s Kulturnim centrom Lojze Bratuž, z glasbeno šolo Emil Komel ... Dialog vzpostavljamo tudi z različnimi italijanskimi društvi in ustanovami. Festival Pixelpoint, denimo, postaja festival obeh Goric, pri čemer že vrsto let sodelujemo z društvom Lucid iz Gorice, pri festivalu Jazz & Wine of Peace sodelujemo s kulturnim društvom Controtempo iz Krmina. Dolgoletno sodelovanje je vzpostavljeno z društvom Dramsam iz Gorice v okviru festivala koncertov stare glasbe. Dolgo let se povezujejo tudi z društvom Progetto Musica, s katerim sodelujemo pri festivalu Med zvoiki krajev. Ta festival je pomemben zato, ker imamo v njegovem okviru možnost promovirati slovensko poustvarjalnost tudi v italijanskem prostoru. Prav zagotovo pa je največje sadove obrodilo sodelovanje s tem društvom pri prijavi na evropski razpis Program čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013, kjer smo bili uspešni s projektom Echos - čezmejni odmevi. Menim, da je ta festival res primer dobre prakse povezovanja, ne samo občinstva z obeh strani meje, temveč predvsem mladih glasbenikov, slovenskih in italijanskih. Ti so se povezovali tako, da so skupaj ustvarili komorne skupine, skupaj muzicirali. Lep rezultat tega projekta je tudi to, da ti glasbeniki, kljub temu, da je projekt tik pred zaključkom, še vedno skupaj muzicirajo in skupaj načrtujejo prihodnje koncerte.«

Našteli ste res pestro paleto čezmejnega sodelovanja med institucijami. Je obrodilo tudi povezovanje občinstva? Občutek imamo, da do vidnejšega premika občinstva čez mejo iz enega v drugi prostor še ni prišlo.

»Ta občutek je pravilen. Z leti žal ugotavljamo, da so fizične meje sicer padle, v glavah pa so še vedno zelo močno zasidrane mentalne meje, ki nam očitno onemogočajo bolj tesno sodelovanje in prosto prehajanje meje. Veseli smo vsakega gosta, ki prihaja iz sosednje Gorice oziroma

Italije. Nekaj jih je tudi v glasbenem abonmaju, res se jih zelo veselimo. Prav pravi pretok občinstva se je zgodil v okviru festivala Echos. Tam smo res začutili, da so meje padle. Ogromno italijanskih ljubiteljev glasbe je prišlo na dogodke v Slovenijo in obratno. Tega bi si želeli še več.«

Glasba je pač tista, ki lahko povezuje, saj »govori« univerzalen jezik. V tem primeru jezikovne ovire padejo ...

»Prav glasba je res tista, s katero najlažje prehajamo vsakršne meje. Glasba govori univerzalen jezik, ne pozna jezikovnih ovir, ne potrebuje prevodov ... Je kot nalašč za vzpostavljajanje medkulturnega dialoga s sosedi.«

S sosednjim prostorom smo si zelo blizu, obenem pa še vedno daleč. Se po vašem mnenju poznamo dovolj, tako institucije kot ljudje?

Letošnji kulturni praznik bodo v Novi Gorici obeležili še posebej svečano, saj novogoriški kulturni dom prav 8. februarja praznuje 35. obletnico delovanja. V namen obeležitve praznika in jubileja prirejata novogoriška mestna občina in Kulturni dom v petek, 6. februarja, ob 20. uri slovesnost. Program, ki se bo odvijal na velikem odru novogoriškega Kulturnega doma, bodo oblikovali pianist Alexander Gadžijev, igralci SNG Nova Gorica, komorni zbor Grgar Nova Gorica, saksofonski orkester SOS z gosti, plesalka Daša Grgič, učenci glasbene šole Nova Gorica in mnogi drugi ustvarjalci. Slavnostni govornik na prireditvi bo Mitja Rotovnik, nekdanji direktor Cankarjevega doma. Na voljo je še nekaj vstopnic, ki jih obiskovalci dvignejo na blagajni Kulturnega doma, vsak delavnik med 10. in 12. ter 15. in 17. uro. Vstop na prireditev je brezplačen. (km)

»Trudimo se vzpostavljati stike, se povezovati, snovati skupne projekte. Res pa je, da je še veliko neizkoriščenih možnosti, ki jih bomo morali v prihodnosti razvijati in poskušati povezati ti dve Gorici, ki bi skupaj lahko bili veliko močnejši in pomembnejši tudi v mednarodnem prostoru.«

Za kulturo oziroma delovanje kulturnih institucij se v zadnjem času namenja vedno manj sredstev, tako s strani države kot občine. Kako takšna krčenja občutite pri vas?

»Vsekakor smo priča slabšemu položaju kulture v družbi. Kultura preprosto ni več vrednota, zato po mojem prepričanju tudi takšen odnos so nje. In zato se za kulturne programe namenja vse manj sredstev, kar občutimo tudi v naši instituciji. Zlasti letošnje leto bo po mojem mne-

nju prelomno, manj prijazno za razvijanje in nadgrajevanje programov. Ambicij je veliko, programskih idej tudi, žal pa nam bo krčenje finančnih sredstev na nacionalni, zlasti pa na lokalni ravni, onemogočalo takšen razvoj kot smo si ga načrtali v naši viziji. Kriza pa je lahko tudi izziv. Že v letu 2011, ko smo začeli ugotavljati, da bodo nacionalna in lokalna sredstva začela počasi usihati, smo iskali dodatne vire financiranja v evropskih razpisih. Sedaj je pred vrati nova evropska finančna perspektiva, ki jo bo potrebno izkoristiti in se prijaviti na različne razpise z upanjem, da bomo vsaj tako uspešni kot smo bili v tej finančni perspektivi, ki se izteka.«

Stavba, v kateri izvajate programe, je stara že 35 let in ne zadostuje več vsem potrebam, ki jih ima Kulturni dom. Kaj najbolj pogrešate?

»Stavba je sicer redno vzdrževana, vendar pa skladno z življenjsko dobo že precej dotrajana in izven vseh standardov o požarni varnosti in varstvu pri delu. Ni parkirišča, ne za nastopajoče ne za obiskovalce. Garderobe so premajhne, prostorska stiska je res velika. V teh prostorih zelo težko zagotavljamo vse potrebne pogoje za izvedbo večjih, npr. simfoničnih koncertov, kaj šele, da bi poleg orkestra na oder postavili še zbor. Za obseg programa, ki ga izvajamo, je zagotovo ta stavba že odslužila svojemu namenu. Nova Gorica, ki ima ambicijo postati regijsko in univerzitetno središče, bi si zaslužila nov, sodoben in arhitekturno atraktiven kulturni center, v prvi vrsti pa novo koncertno dvorano. Lani smo začeli vsaj nekoliko sanjati o tem, ko je novogoriška mestna občina naročila študijo o izgradnji novega kulturnega centra v mestu. Želim si, da ta študija ne bi ostala v predalu, temveč, da bi počasi, korak za korak vendarle začeli načrtovati gradnjo novega kulturnega centra na Goriškem, ki bi bil v ponos tako ljubiteljem umetnosti kot mestu nasploh.«

Katja Munih

GORICA - Jutri v Kulturnem domu

Na Mali Prešernovi proslavi tudi košarkarji

Zvezdica Zaspanka

FOTO R.M.

Jutri, 5. februarja, ob 18. uri, bo v veliki dvorani goriškega Kulturnega doma že tradicionalna Mala Prešernova proslava, ki jo Dijaški dom in Kulturni dom redno organizirata vse od leta 1998. Pobuda želi namreč biti predvsem občinstva, s katero tudi mlajši, prevsem učenci osnovne in nižje srednje šole, obeležijo slovenski kulturni praznik. In to seveda v njim primernem načinu, torej sproščeno in zabavno. Zato bo tudi letošnji program še posebej raznovrsten, saj bo vključeval prvine glasbe in plesa, gledališča in športa, skratka: veliko bo otroške in mladostne razigranosti.

Predstavo bodo uvedli najmlajši, otroci iz vrtca, ki obiskujejo ludoteko Pikanogavička oz. glasbene delavnice z Damjano Golašek. Osrednji del programa bodo oblikovali gojenci Dijaškega doma, ki se bodo predstavili z gledališko-plesno predstavo Zvezdica zaspanka. Gre za splet gledaliških, plesnih in glasbenih vsebin, na kateri sodeluje skoraj 50 gojencev od 1. razreda osnovne šole do fantov in deklet iz 2. srednje. Kulno slovensko pra-

vljico so v Dijaškem domu nekoliko priredili in obogatili z modernimi glasbenimi in plesnimi vložki. Tudi scenografijo so sami pripravili, s pomočjo staršev. Predstavo so že uprizorili decembra, ko je doživela zares velik uspeh. Poleg gojencev Dijaškega doma, ki bodo tudi širši publiki pokazali, s kako zanimivimi in zabavnimi dejavnostmi se ukvarjajo v domu po končanih nalogah, bodo program Male Prešernove proslave oblikovali mladi pevci otroškega pevskega zbora kulturnega društva Sovodnje, ki ga vodi Jana Drassich. Na predstavi bodo nastopili tudi učenci Glasbene matice, tokrat s skupino kitaristov. Novost letošnje Male Prešernove proslave pa je program, s katerim se bodo predstavili košarkarji športnega združenja Dom. Organizatorji so še posebno zadovoljni, da so se na vabilo k sodelovanju odzvali tudi športniki. Mala Prešernova proslava želi biti navsezadnje praznik otroške in mladinske ustvarjalnosti in kulture v širokem pomenu besede. Pokrovitelj proslave je SKGZ.

Brez vozniškega

Novogoriški prometni policisti so v ponedeljek ustavili 33-letnega voznika avtomobila, ki ni imel veljavnega vozniškega dovoljenja. Poleg tega so policisti v postopku opravili tudi hitri test za prepoznavo vožnje pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi. Rezultat je bil pozitiven, zato so policisti vozniku odredili strokoven pregled, kar pa je odločno odklonil. Policisti so vozilo zasegli, zoper voznika pa podali obdolžilni predlog na pristojno sodišče. (km)

Večer o šahu

Tokratni družboslovni večer na novogoriški Fakulteti za uporabne družbene študije bo potekal v znamenju šaha. Drevi ob 18. uri bo tam potekala okrogla miza na temo Vse dobre strani šaha za razvoj otroka in odraslega. Sodelovali bodo: Sonja Čotar, psihologinja, profesorica na Pedagoški fakulteti na Univerzi na Primorskem, Francka Petek, dolgoletna ravnateljica OŠ Milana Jarka v Ljubljani, šahovska mojstrica in mentorica, Jana Krivec, psihologinja, profesorica na FUDŠ in šahovska vele-mojstrica, Štefan Krapše, odgovorni urednik Educe - strokovne revije za področje varstva in izobraževanja predšolskih otrok in otrok v prvih triletnih osnovnih šolah, Ana Srebrnič, šahovska vele-mojstrica, pedagoginja ter Nadja Rjavac, nosilka posebnega programa za nadarjene pri Educa izobraževanje. Družboslovni večer se bo odvijal v sodelovanju s Šahovskim klubom Nova Gorica v okviru jubilejnega 20. Mednarodnega šahovskega turnirja HIT Open 2015. (km)

GORICA - ZSKP, KC Lojze Bratuž, ZCPZ in SCGV Emil Komel v sodelovanju s SSO

Zakaj Prešernova proslava v Gorici

Jutrišnji kulturni in še zlasti glasbeni dogodek posvečajo skladateljema Pavletu Merkuju in Štefanu Mauriju

Zveza slovenske katoliške prosvete, Kulturni center Lojze Bratuž, Združenje cerkvenih pevskih zborov in SCGV Emil Komel v sodelovanju s Svetom slovenskih organizacij prirejajo jutri, 5. februarja, ob 20.30 proslavo Dneva slovenske kulture *Glasba je izredno bogata govorica*, ki bo potekala v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

»Proslava dneva slovenske kulture *Glasba je izredno bogata govorica* je posvečena skladateljema Pavletu Merkuju in Štefanu Mauriju, ki sta nas zapustila v prejšnjem letu. V teku njunega življenja pa sta Slovencem v zamejstvu in na Primorskem zapustila bogato kulturno dedišči-

no, tako na področju jezikoslovja kot glasbe. Njun znanstveni, kulturni in glasbeni prispevek je izrednega pomena za nadaljno ustvarjalno kulturno in umetniško delo prihodnjih rodov. Oba skladatelja sta bila večkrat člana naših strokovnih komisij, ki so ocenjevale glasbena in zborovska dela ob razpisih natečajev. Naši zbori večkrat uvrščajo v svoje sporede njihove skladbe, ki so zelo priljubljene tudi pri ljubiteljih zborovskega petja, pravijo prireditelji in napovedujejo, da bosta na večeru ob dnevu slovenske kulture nastopila mešana pevska zbor Hrast iz Doberdoba z zborovodjem Hilarijem Lavrenčičem in F.B.Sedaj iz Števerjana z zborovodjo Alek-

sandro Pertot, ki bosta izvajala njihove zborovske skladbe. Slavnostni govornik bo časnikan Andrej Černic. Spored bodo obogatili še sopranistka Nataša Jakopič ob klavirski spremljavi Neve Klajnšček ter flavtist Fabio Devetak in kitaristka Martina Gereon. Recitacije Prešernovih del bo podal Nikolaj Pintar, vezni tekst pa bo prebrala Lucrezia Bogaro. Prireditve bo režirala Metka Sulič.

»Glede na govorce, ki se v zadnjih dneh širijo, želijo slovenske organizacije, ki prirejajo proslavo ob dnevu slovenske kulture v Gorici, pojasniti in poudariti, da dogodek nima nobenega polemičnega ali protestnega namena do osrednje Prešer-

nove proslave, ki bo potekala v nedeljo, 8. februarja v Kulturnem domu v Trstu. Nasprotno, že od sedaj vabijo vse, da se proslave v Trstu udeležijo. Goriška proslava se vključuje v niz številnih proslav ob dnevu slovenske kulture, ki se bodo tudi letos zvrstile v zamejskem prostoru. Pri tem želi ponuditi številnim slovenskim goriškim rojakom, ki iz raznih razlogov ne bodo mogli v Trst, da imajo vseeno možnost udeležbe na najpomembnejšem slovenskem kulturnem prazniku. V današnjih časih in ob upoštevanju izzivov, ki se kažejo naši narodni skupnosti v bližnji preteklosti, je bolje ena proslava več kot ena manj,« še razlagajo prireditelji jutrišnjega večera.

Točil in odpeljal

V ponedeljek dopoldan je neznan voznik črnega Volkswagnewega pola z italijanskimi registracijami na bencinskem servisu v Rožni Dolini natočil za 49 evrov goriva, nato pa je odpeljal, ne da bi pri blagajni poravnal računa. Novogoriški policisti bodo v zvezi s tatvino spisali kazensko ovadbo. (km)

Ostal brez veržice

Varnostnik enega od novogoriških hotelov je v ponedeljek obvestil policijo o tatvini. Enemu od gostov, italijanskemu državljanu, je neznanec iz odklenjene garderobne omarice vzel 150 evrov gotovine in zlato veržico, ki naj bi bila vredna okrog 1.000 evrov. (km)

NOVA GORICA - Rojen je bil leta 1952

Za vedno odšel nekdanji Domov trener Drago Gojković

Pred dnevi so se v ožjem družinskem krogu v Novi Gorici poslovili od Draga Gojkovića, ki je bil zelo znan tudi v goriških športnih krogih. Pokojnik je bil več kot desetletje soustvarjalec pri nastajanju in razvijanju košarkarske igre pri športnem združenju Dom iz Gorice. Še ne polnoleten je na pobudo nekaterih staršev prevzel vadbo nad skupnico slovenskih osnovnošolcev, ki jih je navduševala igra pod košema. To se je dogajalo v letih od 1969 dalje. Takrat še otroci, danes odrasli ljudje, se bodo spominjali, v kako nenavadnih razmerah so potekali treningi. Vse se je odvijalo v dvorani pri Zlatem pajku na Verdijevej korzu, ki je bila vse prej kot opremljena športna telovadnica. S pomočjo staršev so takrat v malo prosvetno dvorano v prvem nadstropju namestili dva koša in vadba se je pričela. Sedemnajstletni Drago, ki smo mu pravili tudi Gojko, je takrat kljub nemogočim igralnim pogojem in s peščico rosnih mladih navdušencev dal zagona slovenski košarki v Gorici. Vedno je rad pravil, da kot igralec ni bil kaj prida in se je zato raje vrغل v trenerske vode ter postal najmlajši usposobljeni košarkarski trener v Jugoslaviji. Veljal je za izjemnega stratega, ki je znal pripraviti mlade košarkarske

DRAGO GOJKOVIĆ

FOTO VIP

upe in jih motivirati za naporene športne preizkušnje, ki so jim Domovci šli na proti. Kot novinke v košarkarskem dogajanju, ki je bilo takrat na Goriškem zelo pestro in razvejano, so Gojkovićeve ekipe najprej igrale podrejeno vlogo, a že po nekaj letih so se belo-rdeči začeli enakovredno kosati z drugimi, bolj renomiranimi moštvi. Drago Gojković je namreč treniral po metodah jugoslovanske košarkarske šole, ki je takrat veljala za eno najboljših na stari celini. Ker je bil tuj državljan in ni imel italijanskega trenerskega izpita, je včasih imel težave pri vodenju ekip na tekмах. V veliki večini primerov so sodniki zaprli eno ali obe očesi in mu dovolili sedeti na klopi kot spremljevalcu ekipe, našli pa so se tudi taki, ki so ga poslali med gledalce.

Drago Gojković se je rodil v Postojni leta 1952 črnogorskim staršem in se je že kot otrok z družino preselil v nastajajočo Novo Gorico. Bil je med tistimi predstavniki povojnih generacij, ki so v novem mestu postavljali na noge razne športne zvrsti, med katerimi je košarka igrala važno vlogo. Kot rečeno je spadal med trenerje, ki so v marsičem pomagali rojevanju športnih panog tudi v goriškem zamejstvu. Prijatelj Drago je hkrati treniral moštva na obeh straneh meje, tako da sta košarkarski gibanji pri goriškem Domu in v Novi Gorici rastli in se razvijali skupaj. S krajšimi predahmi je pri Domu treniral več kot deset let in je vzgojil na desetine dobrih košarkarjev.

Od košarkarskih igrišč se je Drago Gojković poslovil že pred leti in se posvetil drugim zadevam. Zdaj ga ni več med nami. Odšel je nenadoma. Pobralla ga je neozdravljiva bolezen. Številni kolegi iz košarkarski vrst so pred dnevi priredili srečanje, na katerem so se spomnili prijatelja, nadarjenega trenerja in organizatorja, ki je veliko pripomogel k rasti košarke na Goriškem. Srečanja se je udeležila tudi delegacija nekdanjih igralcev goriškega Doma, ki bodo Draga Gojkovića-Gojka nedvomno ohranili v trajnem spominu. (vip)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, Trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE, Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Gledališče

»ZIMSKI POPOLDNEVI« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: 7. februarja »Il cielo degli orsi«, Teatro Gioco Vita (iz opere Dolfi Verroena in Wolfa Erlbrucha); informacije v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7, v Gorici 10.00-14.00 (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici ob 20.45: 6. februarja »Il mondo non mi deve nulla« režiser Massimo Carlotto. Predprodaja vstopnic za vse pred-

stave poteka pri blagajni na Korzu Italia (tel. 0481-383602) od ponedeljka do sobote 17.00-19.00. Več na www3.comune.gorizia.it/teatro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: 12. februarja ob 21. uri »Comedians« (Trevor Griffiths), igravo Margherita Antonelli, Alessandra Faiella, Rita Pelusio, Claudia Penoni, Pia Engleberth in Rossana Mola; informacije in predprodaja vstopnic po tel. 0481-532317, več na www.artistiassociaitggorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: danes, 4. februarja, ob 20.45 »La professione della Signora Warren« (George Bernard Shaw), igravo Giuliana Lojodice, Giuseppe Pambieri, Pino Tufillaro, Fabrizio Nevola, Federica Stefanelli in Roberto Tesconi; prodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664 in v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici, tel. 0481-30212; več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 4. februarja, ob 20. uri drama oz. kriminalka o pripadnosti jeziku »ABC oder Krieg (quasi una fantasia)«. V soboto, 7. februarja, ob 10.30 in ob 16. uri »Od kod si kruhek?«; ob 20. uri intimna družinska drama »Srečanje«; informacije na blagajna.sng@siol.net ali po tel. 003865-3352247.

Koncerti

V BUKOVICI: v dvorani Zorana Mušiča KD Bukovica bo v četrtek, 5. februarja, ob 20. uri Prešernov glasbeni večer; nastopili bodo Matevž Ferjančič, brač, Špela Črtno, vokal in harmonika ter mladinska tamburaška skupina Tamburjaši. Prirejata glasbeno društvo NOVA in občina Renče-Vogrsko; rezervacija vstopnic na vstopnice@gdno-va.si ali po tel. 00386-31571365.

Izleti

SPDG prireja zimski vzpon na Blegoš (1562 m) v soboto, 7. februarja. Izlet je primeren za planince z dobro kondicijo. Obvezna prijava in prisotnost na sestanku v četrtek, 5. februarja, ob 20. uri na društvenem sedežu. Informacije in prijave: andrej@spdg.eu ali 320-1423712. **KRUT** - ob praznovanju 8. marca - vabi v soboto, 14. marca, na izlet v Vincenzo z vodenim ogledom razstave svetovnih razsežnosti »Tutankamon, Caravaggio, Van Gogh - Med večerom in nočjo« in vodenim ogledom Olimpijskega gledališča, ki spada v sam vrh ustvarjanja slovitega arhitekta Palladija. Vpisovanje in informacije na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8 (Trst). Tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

Čestitke

Danes na Palkišču ALMA praznuje rojstni dan. Vse najboljše ji želijo vsi, ki jo imajo radi.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.10 - 22.10 »Notte al museo 3 - Il segreto del Faraone«.

Dvorana 2: 17.50 - 20.00 - 22.10 »La teoria del tutto«.

Dvorana 3: 17.40 - 20.15 - 22.10 »Il nome del figlio«.

DANES V GORICI
KULTURNI DOM: 17.30 »Cerro Torre - A Snowball's Chance in Hell«; 21.00 »Janapar: Love on a Bike«; »Fallet«; »Chiedilo a Keinwunder« (Monti-Film).

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Notte al museo 3 - Il segreto del faraone«.

Dvorana 2: 17.00 - 19.45 - 22.10 »Unbroken«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.30 »Turner«.

Dvorana 4: 18.20 - 20.15 »Italiano medio«; 22.10 »Sei mai stata sulla luna?«.

Dvorana 5: 17.00 - 20.10 - 22.10 »Il nome del figlio«.

Razstave

V AJDOVŠČINI: v Pilonovi galeriji (Prešernova ulica 3) bo danes, 4. februarja, ob 13. uri odprtje razstave likovnih del dijakin in dijakov prvega letnika gimnazijske smeri SŠ Veno Pilon Ajdovščina z naslovom »Črkovanje ljubezni«; na ogled bo do 10. februarja ob ponedeljkih 8.00-16.00, od torka do petka 8.00-17.00, ob nedeljah 15.00-18.00; informacije po tel. 386-53689177.

V GRADU DOBROVO bo v petek, 6. februarja, ob 19. uri odprtje razstave z naslovom »Prostranstvo« slikarja Vladimirja Klanjščka.

Obvestila

INFORMATIVNO SREČANJE za pripravo praznovanja 50-letnice slovenskega skavtizma na Goriškem za letnike od 1970 do 1974 bo v petek, 6. februarja, ob 20. uri na skavtskem sedežu v Gorici.

OBČINA SOVODNJE OB SOČI obvešča, da bo do preklica zaradi boleznih okrnjeno delovanje anagrafskega urada; zagotovljene bodo nujne storitve. **ONAV GORICA** - Vsedržavna organizacija poskuševalcev vin organizira tečaj v pokašanju vin v Enoteki v Krminu. Prvo od 18 srečanj bo 9. februarja; vpisovanje in informacije na markovicdaniela@yahoo.com.

PASTORIALNO PODOČJE SOČA-VI-PAVA vabi tudi letos na tradicionalno procesijo z lučkami ob priložnosti

obletnice prikazovanja Matere Božje v Lurdu. Obred bo v nedeljo, 8. februarja, ob 18. uri v župnijski cerkvi v Štandrežu. Iz cerkve bo procesija krenila po vaških ulicah in se sklenila v isti cerkvi.

Prireditve

PUSTNO RAJANJE v Kulturnem domu v Gorici bo v torek, 17. februarja, ob 15. uri. Za veselo vzdušje bo poskrbel tržaški televizijski in radijski voditelj Evgen Ban.

V NOVI GORICI: v predavalnici Virsa v Eda centru bo v četrtek, 5. februarja, ob 19. uri brezplačno predavanje Jožice Golob Klančič z naslovom »Pomlad na vrtu« in v ponedeljek, 9. februarja, ob 10. uri bo predavanje, na katerem bo predstavnik policije seznanil občinstvo z novostmi v prometu. Organizira društvo UNITRI Nova Gorica.

VEGANSKI RECEPTI na kulinaricnem srečanju v soboto, 7. februarja, od 15. ure do 18.30 v agriturizmu Kovač v Doberdobi: prikazali bodo, kako se pripravi mleko iz soje, tofu, vegansko majonezo in druge veganske jedi; informacije in prijave po tel. 349-6678827.

V NOVI GORICI: v knjižnici Franceta Bevka bo v četrtek, 5. februarja, ob 18. uri predstavitev knjige Nare Petrovič »Človek: navodila za uporabo«.

V GRADU DOBROVO: v viteški dvorani bo v soboto, 7. februarja, ob 16.30 predstavitev knjige novinarja Roberta Covata »Amianto - I polmoni dei cantierini di Monfalcone«.

V ŠTMAVRU se bp tradicionalno praznovanje sv. Valentina začelo v soboto, 7. februarja, ob 17. uri na sedežu domačega društva s predstavitevjo letošnjega kraškega pusta, sledil bo kulturno-zabavni program in ples s triom Express pod ogrevanim šotorom. V nedeljo, 8. februarja, bo ob 11.15 maša v domači cerkvi. Prireja kulturno društvo Sabotin.

V JAMLJAH prireja AŠK Kremenjak Prešernovo proslavo v nedeljo, 8. februarja, ob 18. uri na društvenem sedežu. Nastopila bo gledališka skupina KD Brce iz Gabrovice pri Komnu s komedijo »Čespe na figi«.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Salvatore Piccolo iz kapele glavnega pokopališča v cerkev na Rojčah, sledila bo upepelitev. **DANES V RONKAH:** 10.55, Alma Pieri vd. Laurenti iz kapele pokopališča v cerkev Sv. Lovrenca in na pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Bruno Vittorio Sordoni iz bolnišnice v baziliko Sv. Ambroža, sledila bo upepelitev.

DANES V ŠTARANCANU: 10.00, Lucia Adami vd. Collovati (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi v kraju Dobbia, sledila bo upepelitev; 11.30, Caterina Scarel vd. Zanolli (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

O NAŠEM TRENUTKU

Reforme zdaj, reforme fuj

ACE MERMOLJA

Deželni zakon FJK o reformi javnih uprav je razkuril marsikoga in to tudi med Slovenci. Predvsem jezi povezovanje, in ne ukinjanje, večjih in manjših občin v bodoče skupnosti, ki naj bi postopoma združevale nekatere pristojnosti in službe, prevzemale delo pokrajin in v določeni meri same dežele.

Cilja povezovanja sta jasna: racionalizirati in prihraniti na storitvah in osebju ter obenem povečati in uravnovesiti storitve in dolžnosti občanov (npr. dajatve). V bodoče bo šlo v pokoj čez tisoč uslužbencev in ne bo denarja za njihovo zamenjavo. Zmanjševanje števila zaposlenih je le en aspekt zadeve. Uspeh načrta pa bo odvisen od dveh elementov. Prvi je v tem, da bodo župani, občinski svetniki in sami uslužbenci resnično sodelovali brez fige v žepu. Drugi pogoj je, da bo deželni zakonodajalec pripravljen na takojšnje ukrepe, če bo jasno, da so bili nekateri ukrepi napačni. Pri načrtovanju kompleksnih struktur rado pride do napak, ki se izkažejo šele med realizacijo načrta.

V namenih deželne uprave in zakonih ne vidim kakega posebnega zla. Zreducirati vlogo »vmesnih« teles, kot so pokrajine, se mi je zdelo nujno, če želimo in celo zahtevamo, naj se zmanjšajo stroški politike in teža birokracije. Občine z nekaj sto prebivalci pa so itak upravni in finančni absurd. Edina prednost za občana je v tem, da najde v občinski stavbi znanca. Še danes se spominjam, kako sem pred dvajsetimi leti službeno šel na sejo v občini Terske doline. Ko sem prišel, so možje sedeli v bližnji gostilni. Nato so se preselili v občinsko hišo: nekateri za odborniške in svetniške stole, par jih je sedlo na klopi za »občinstvo« in seja se je pričela ali nadaljevala v drugem prostoru. Podobno je v mnogih mikro občinah.

Učinkovitost združevanja se mi zdi torej koristna in odvisna najprej

od ljudi in šele nato od članov zapisanih na papirju. Drugačno je vprašanje glede pravic Slovencev. Slovenska skupnost je prav v zvezi s tem zagnala vik in krik v zamejstvu in v Sloveniji: ukinitvev pokrajin in združevanje občin naj bi znižalo zaščitno raven manjšine. Ne razumem zakaj, kako in kje.

Pokrajine niso bile kaka posebna zakonska ali institucionalna opora za Slovence. Odvisno je bilo od tega, kdo kje vlada. Deželni zakon ne ukinja občin in torej ne spreminja zakonsko določenega območja, kjer naj se uveljavljajo zaščitne norme za Slovence. Območje zaščite ostaja nespremenjeno. Ponemkod (npr. v Benetiji) bi lahko bile medobčinske zveze celo dodatna možnost za uvajanje pravic, kot je dvojezično poslovanje. Tudi to bo odvisno od ljudi. Preidem k drugemu primeru.

Če se npr. na Tržaškem manjše občine bojijo objema Trsta, je mene bolj strah zarez, ki jo je nekoč zagovarjala Lista za Trst: v mestu naj bodo Italijani, Slovincem pa naj pripada Kras s svojo kmečko kulturo. Zgodilo se je obratno: meščani so se množično preseljevali na Kras, kjer so danes le še nekateri predeli s slovensko večino.

Trst je zajel globalni trend, ko se ljudje selijo iz mest v periferijo, središča pa postajajo poslovni prostor. Kras ni več slovenski pristan, zato je nujen cilj, da Slovenci utrjujemo svojo kulturno in poslovno prisotnost tudi v središču Trsta. Medobčinska zveza lahko tu pomaga. Apriorno razburjanje zaradi reforme javnih uprav, kot da gre ponovno za protislovensko zaroto, se mi zdi sprevračanje dejstev.

V tej luči mi je bilo povsem nerazumljivo zgražanje nad slovenskim predsednikom Borutom Pahorjem, ker je z najvišjim priznanjem nagradil deželno predsednico Deboro Serracchiani. Priznam, da me je

prvo branje novice negativno preseñetilo. Nato pa sem na stvar bolj pomislil. Priznanja ni nujno dajati le starim in zaslužnim ljudem pred smrtno uro. Priznanje lahko služi tudi kot spodbuda. V tem smislu so v nekdanji socialistični Sloveniji razdelili Prešernovo nagrado med nagrado za življenjsko ali vrhunsko delo ter med nagrade Prešernovega sklada, ki so jih kot spodbudo prejeli mladi ustvarjalci. Nekateri so priznanje sklada potrdili z novimi stvaritvami, drugi ne.

Nagrada Serracchianijevi vsebuje oba principa. Po eni strani je to priznanje vsem, ki so se zavzemali za sodelovanje med Deželo FJK in Slovenijo. Po drugi strani pa je spodbuda političarki, ki se je uveljavila na deželni in vsedržavni ravni in zagovarja sodelovanje s Slovenijo. Predsednik Pahor je želel z nagrado utrditi vezi, ki koristijo nam vsem. Kaj je v tem slabega? V slovenskem listu Demokracija sem bral celo namig zamejskega prvaka, da je morda Pahor računal na to, da je Serracchianijeva ožja sodelavka premierja Mattea Renzija in torej ... To so blodnje. Kljub temu, da je Slovenija majhna, lahko Pahor še vedno brez podeljevanja nagrad telefonira Renziju, slovenski premier Cerar pa ga sreča v Bruslju.

Če povzamemo zgodbo, so reforme predpražnik shizofrenije. Večina ljudi meni, da politiki žrejo denar davkoplačevalcev, birokrati pa da postavljajo pred državljana gore papirjev za doseg enostavnega cilja. Vse je zato treba prevetrili in reformirati zdaj. Ko pa se neka vlada, kot npr. Renzijeva, loti resničnih reform, se znajde pred stotimi zaporami in kiki: reforme fuj! Nato se vsi čudimo Nemcem, če v povprečju menijo, da je Italija nespremenljiva. V smislu globinskega odpora do sprememb in v gojenju vrtičkarskih interesov smo Slovenci, žal, Italijani po nagonu in duši.

JEZIK NA OBROBJU

Jezik ni nekaj stalnega, nenehno se spreminja in razvija, zato se ga moramo vse življenje učiti in svoje vedenje prilagajati temu razvoju. Sprememb je včasih več, včasih manj.

Moj spomin seže preko osemdeset let nazaj. Še preden sem prestopila šolski prag, sem že vedela, da ne smem nikomur prva podati roke, pa tudi, da mi bo morda kdo podal slaščico ali prijateljica knjigo.

Ko sem bila malo večja, sem izvedela, da se podajajo na izlet tisti, ki tega ne znajo povedati lepše; celo v Pleteršniku tega ne boš našla, so dodali. In Pleteršnikov Slovensko-nemški slovar je izšel skoraj trideset let pred mojim rojstvom, to je l. 1894. Ko sem imela enajst let sem tudi že poznala Funtkov verz: »Pes je ukradel kos mesa, z njim čez vodo se poda.« Profesor slovenščine nam ga je povedal kot primer slabega in neustreznega izražanja. V našem tržaškem časopisu pa se naši novinarji in publicisti še danes podajajo na morje, k Sv. Ivanu ali v Barkovlje. Razvoj je pri nas običal sredi poti.

V prvih letih mojega šolanja se je nepovratni glagol nahajati razvil v povratnega »nahajati se«. Ker je bil kalk, so ga takoj začeli neusmiljeno preganjati. Trdili so, da smo ga ukradli Nemcem, ki uporabljajo finden sich, pa tudi Francozom (se trouver). Danes bi dodali še italijanski trovarsi, vendar takrat italijanščina še ni vplivala na knjižno slovenščino. Vsak »nahaja se«, ki se je pojavil v naših šolskih zvezkih, sta presekali dve veliki rdeči črti. Posledično pa je to prineslo tudi nižjo oceno, zato sem jo pregnala iz svojega besedišča še pred vstopom na višjo srednjo šolo.

S to prepovedano glagolsko obliko sem se spet srečala v Trstu. Vztrajno je kljubovala času in se še prav posebno razbohotila v vsebinsko odličnem vodniku Kako lep je Trst. V prvem natisu, novembra 2011, jih je toliko, da bi jih prešteli samo z računalnikom.

Po drugi vojni je bila slovenščina

na v Ljubljani pod močnim vplivom srbsčine. Poglejmo si takratno pogovorno slovenščino.

Mlada mati z otrokom je v mle-karni kupovala mleko, maslo in potem dodala: »Pa še en mesni doručak mi dajte.« Ko prodajalka pripravlja račun, reče: »Za doručak pa še toliko in toliko dinarjev.« Naslednji kupec zagodrnja: »Zakaj ne povesta po slovensko? Ali ne vesta, da je mesni doručak po slovensko »mesni zajtrk«? Ali je to za vas pretežko?«. Ko mu prodajalka pojasni, da piše »mesni doručak« na konzervi, on zavzdihne: »Še dobro, da niso na vseh konzervah napisali v hrvaščini!«

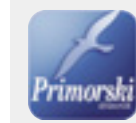
Tako je bilo v Ljubljani v drugi polovici prejšnjega stoletja. Jezik se je spreminjal, po mnenju marsikoga prehitro. Slovenci so se pritoževali, o tem na široko razpravljali, ustanovili Jezikovno razsodišče in se nazadnje odločili za osamosvojitve.

Danes živimo v časih globalizacije, ki močno vpliva tudi na jezike. Vpliv angleščine je viden na vsakem koraku. V vseh jezikih je vsak dan več angleških besed, spreminja se besedni red in še marsikaj, čemur se nihče ne upira.

Doručak ni nikdar našel poti v Slovar slovenskega jezika, zdaj pa so dobili tam domovinsko pravico italijanski njoki in pelati. Zbrisali so celo na pločevinkah napisane pomidore, da ne govorim o naših paradižnikih. Mladi slovenisti se zavzemajo za ohlapnejše jezikovne predpise. Merila pravilnosti naj uravnava praksa, menijo.

Ali to že napoveduje umiranje jezikov, tudi slovenščine?

Lelja Rehar Sancin

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

KOPRIVA - Nedeljski dan kulture

Praznik v spomin na Milka Matičetovega

KOPRIVA - Slovenski kulturni praznik bo ŠKUDT Kopriva ob skorajšnji prvi obletnici ustanovitve oziroma delovanja obeležilo prav na Prešernov dan, torej v nedeljo, 8. februarja s srečanjem, ki ga bo društvo posvetilo spominu na svojega nedavno preminulega častnega člana dr. Milka Matičetovega. Večer bo tako izzvenel v znamenju ljudskega izročila na Krasu in širšem Primorskem.

Nastopila bo Jasna Majda Peršolja, etnologinja in folkloristka po rodu iz Rodika, ki je svoje poklicno življenje preživela kot učiteljica. Danes živi v Križu pri Sežani, izpod njenega peresa pa je izšlo lepo število zbirk ljudskih pravljic. Za svoje delo je prejela Štrekljevo nagrado, torej priznanje, ki je za življenjski opus pripadlo že omenjenemu Milku Matičetovemu, pa tudi Pavletu Merkuju.

Z gostjo se bo pogovarjal Primož Sturman, odlomke iz avtoričinih del, katerih izbor je opravila Marjeta Malešič, bosta prebrali Špela Ukmar in Sara Gulič. Večer bosta glasbeno oblikovala nastopa violinistke Pike Bernetič in vaških otrok. Začetek ob 18. uri v vaških oz. društvenih prostorih (stari šoli).

Brezplačne delavnice lažjega učenja

POSTOJNA, SEŽANA - Center za lažje učenje in življenje Sežana prireja brezplačne delavnice lažjega učenja z inovativnimi metodami učenja in predstavitvijo brainobrain metode. Delavnice bodo v petek ob 16. uri v Postojni, Tomšičeva 32 in naslednjo sredo, 11. februarja, ob 17. uri na Ljudski univerzi v Sežani. Delavnici bosta vodili inovatorica novih učnih metod prof. Mojca Stojkovič in licencirana trenerka brainobrain Nataša Škrinjar. Zaradi prostorske omejitve so obvezne prijave na info@lazjeučenje.si ali 040 480 228 (Nataša).

MAJDA PERŠOLJA

ARHIV

DUTOVLJE - Tradicionalno ocenjevanje vin

Kljub slabim vremenskim razmeram s skrbnim delom vinarjev do dobrih vin

DUTOVLJE - V Dutovljah je domače Turistično društvo Kras v sodelovanju s Kmetijsko gozdarskim zavodom Nova Gorica in Društvom vinogradnikov in vinarjev Krasa pred kratkim organiziralo že tradicionalno ocenjevanje vin letnika 2014 in starejših vin, pridelanih na območju Dutovelj in okoliških vasi, ki spadajo v osrčje vinorodnega okoliša Krasa.

Zbrane vzorce vin je ocenila komisija iz novogoriškega Kmetijskega gozdarskega zavoda, ki jo je vodila Tamara Rusjan, člani pa so bili še Mirjana Košuta, Mojca Mavrič Štrukelj, dr. Ivan Žezlina in Majda Brdnik. Na ocenjevanje, ki ima predvsem izobraževalni pomen s svetovanjem posameznikom o njegovem vzorcu in nadaljnjem kletarjenju, je prispelo 19 vzorcev vin, od tega 5 belih, 14 rdečih in dve ostali rdeči vini.

»Čeprav vreme v lanskem letu zaradi obilnih padavin ni bilo naklonjeno kmetijstvu, so vinogradniki pokazali izredno pozornost tako v vinogradu pri vseh poletnih delih in še posebej pri trgatvi, kot tudi v kleti. Bela vina so sadna, kislinsko bogatejša, a harmonična. Terani PTP imajo kljub vremenu intenzivno temno rubino, karmin rdečo barvo. Sadnost je pri nekaterih vzorcih že lepo oblikovana, pri drugih pa še v oblikovanju zaradi poznih in počasnejših mlečnokislinskih razkisov.

Najboljši so dobili tudi pismena priznanja

O. KNEZ

Kar 12 vzorcev terana je doseglo dovolj točk za naziv teran PTP, pravi specialistka za vinogradništvo pri sežanski enoti novogoriškega kmetijskega zavoda Majda Brdnik.

Najboljši teran PTP ima Boris Živic iz Skopega, drugo in tretje mesto je pripadlo Marjanu Tavčarju in Bojanu Mateliču iz Dutovelj. Med belimi vini je zmagala

klet Širca Kodrič iz Godenja s sauvignonom, drugo mesto je za chardonnay šlo družini Radišič iz Skopega, tretje mesto je za malvazijo dosegel Simeon Gulič iz Koprive. Med ostalimi rdečimi vini pa je 1. mesto za rdečo zvrst skopa osvojila družina Radišič.

Olga Knez

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv
dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.10 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **14.05** Show: Dolci dopo il Tiggì **14.40** Torto o ragione? Il verdetto finale **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Nogomet: Tim Cup, četrtfinale, Napoli – Inter **23.10** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.50** Nad.: Streghe **8.30** Nad.: Il tocco dell'angelo **10.00** 13.30 Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 23.35 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Ghost Whisperer **17.00** Serija: Cold Case **18.00** Šport **18.50** 22.45 Serija: Blue Bloods **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.10** Nad.: Resurrection

23.50 Film: Professione assassino (akc., '11)

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.05** Parlamento Spaziolibero **10.15** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Cultura – Il tempo e la storia **15.10** Nad.: Terra nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

11.40 15.35 La vita segreta di una teenager americana **12.25** 18.00 Xena **13.10** 18.45 Andromeda **14.00** 20.15 Star Trek Enterprise **14.45** Greek **15.30** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **16.20** The Lost World **17.05** Novice **17.10** Streghe **19.30** Stargate Atlantis **21.10** The White Queen **22.10** Il trono di spade **23.05** Vikings **23.50** Mad Men

RAI5

14.15 1000 giorni per il pianeta Terra **15.10** Mari del sud **16.10** Film: Fatti di gente perbene (dram., '74) **18.05** Novice **18.15** Memo – L'agenda culturale **18.45** I tesori dell'architettura **19.45** Art of... America **20.40** Passepartout **21.15** La libertà di Bernini **22.15** Tutti i segreti di un'opera d'arte **23.10** David Letterman Show

RAI MOVIE

14.30 Film: Bella in rosa (kom.) **16.10** Film: Mai senza mia figlia (dram.) **18.10** Novice **18.15** Film: Tomahawk – Scure di guerra (western) **19.45** Film: Ti piace se bacio mamma? (kom., It., '03) **21.15** Film: Tamar Drewe – Tradimenti all'inglese (kom., '10) **23.15** Film: The New Daughter (horor, '09, i. K. Costner)

RAI PREMIUM

11.10 Nad.: Un posto al sole **12.15** 18.30 Nad.: La signora in rosa **13.00** 19.15 Nad.: Terra Nostra **13.55** Serija: Medium **15.35** Aktualno: Anica – Appuntamento al cine-

SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (3. februarja 2015)

Vodoravno: Gasol, Ana Karenina, Abano, naturalizem, Bela stena, cian, VB, ata, Aldiko, sodra, Vremec, Kora, at, L. O., aed, Atena, Tržičani, Pandev, Ale, Asia, Nonis, Ardeni, telefon, part, Adis Abeba, irealnost, erar, raj, finte, Nara; **na sliki:** Andrej Vremec.

ma **15.40** Serija: Capri **16.40** Nad.: Legami **18.25** 0.55 Novice **20.10** Nad.: Un medico in famiglia **21.10** Nad.: La donna che ritorna **22.50** Serija: Sulle tracce del crimine **0.00** Autoritratti

RETE4

6.50 Serija: Zorro **7.10** Serija: Hunter **8.05** Nad.: Cuore ribelle **9.30** Serija: Carabinieri **10.35** Sai cosa mangi? **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Film: Il delitto perfetto (triler, '98, r. A. Hitchcock, i. G. Kelly) **19.35** 20.45 Nad.: Tempesta d'amore **20.10** Nad.: Centovetrine **21.15** Serija: Major Crimes **23.05** Serija: The Mentalist

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Uomini e donne **16.10** L'isola dei famosi **16.20** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'indecenza **21.10** Nad.: Solo per amore **23.30** Matrix

ITALIA1

6.45 Risanke **8.30** Nad.: Una mamma per amica **10.30** Nad.: Everwood **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** Šport **13.55** 19.55 L'isola dei famosi **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: I Griffin **15.00** Serija: Arrow **15.50** Serija: The Vampire Diaries **16.30** Nan.: Love Bugs **16.40** Serija: Dr. House – Medical Division **19.00** Serija: Chicago Fire **20.30** Serija: C.S.I. - Miami **21.10** Film: Sherlock Holmes – Gioco di ombre (krim., '11, i. R. Downey Jr., J. Law) **23.40** Film: The Raven (triler, '12)

IRIS

13.30 Film: Italia a mano armata (det.) **15.35** Film: Perry Grant, agente di ferro (spio.) **17.25** Film: Un eroe borghese (dram.) **19.10** Serija: Supercar **20.05** Serija: A-Team

21.00 Film: Terra di confine – Open Range (western, '03, r. in i. K. Costner) **0.00** Film: Me and Orson Welles (dram., '08, i. Z. Efron)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** 19.55 Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.25** Serija: L'ispettore Tibbs **18.05** Serija: Crossing Jordan **20.30** 0.15 Otto e mezzo **21.10** Talk show: Le invasioni barbariche

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.35** 15.00 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **9.00** 12.00 I menù di Benedetta **10.00** 19.00 Chef per un giorno **11.00** 20.15 Cuochi e fiamme **13.00** Serija: Agenzia speciale Sue Thomas **17.00** SOS Tata

21.10 Film: Getta la mamma dal treno (kom., '87, r. in i. D. DeVito) **23.00** Film:

Un marito quasi perfetto (kom., '96, i. E. DeGeneres)

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** 12.55 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Borgo Italia **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** Košarka **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.00** Dodici minuti con Cristina **20.15** Happy Hour **21.00** Azzurro Italia **23.30** Film: Germania anno zero (dram., '48)

LAEFFE

12.45 Jamie – Menù in 15 minuti **14.40** 18.45 Il cuoco vagabondo **15.40** Lo sportivo vagabondo **16.45** Grand Designs Australia **17.45** Jamie – Menù in 30 minuti **19.45** Novice **20.05** Bourdain – Senza prenotazione **21.00** Gad Lerner – Fischia il vento **22.50** Nad.: Borgen – Il potere

CIELO

12.00 MasterChef USA **14.00** 15.00 MasterChef Australia All Stars **14.45** Novice **16.00** Fratelli in affari **16.45** Buying and Selling **17.45** Brother vs. Brother **18.45** Cucine da incubo **19.45** Affari di famiglia **21.10** Film: Sharknado (horor, '13) **23.00** Dok.: Hypersex – Malati di sesso

DMAX

12.30 20.20 Rimozione forzata **13.20** Miami in affari **14.10** 19.30 Banco dei pugni **15.05** Chi ti ha dato la patente? **15.55** Top Gear USA **16.50** Affari a quattro ruote **17.45** Airport Security **18.35** Affare fatto! **21.10** Come è fatto il cibo? **22.00** Wild Chef **22.55** Orrori da gustare **23.45** Video del tubo

SLOVENIJA1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.15** 18.25 Kviz: Vem! **11.05** Posebna ponudba **12.00** Dok. odd.: Meje možganskih zmogljivosti – svetovno prvenstvo v pomnjenju **13.00** 15.00, 17.00, 18.50, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **12.30** Poročila **14.25** Glasnik **15.10** Mostovi – Hidak **15.40** Kviz: Male sive celice **16.25** Globus **17.25** 23.35 Turbulenca **17.55** Novice **18.00** Infodrom **18.10** Risanke in otroške odd. **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Pod zvezdnatim nebom (dram., '13) **21.30** Dok. portret: Pozabljeni Slovenci **22.00** Odmevi **23.05** Točka preloma

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** Risanke in otroške odd. **8.30** Zgodbe iz školjke **8.50** Infodrom **9.00** Zabavni kanal **10.20** Dobro jutro **12.50** 0.40 Točka **14.05** Velika imena maleda ekrana **15.40** Dok. odd.: Ograjene sosseke **16.40** Alpe-Donava-Jadran **17.20** Mostovi – Hidak **17.55** Slovenci po svetu **18.30** Studijska oddaja **19.00** Alpsko smučanje: SP, superveleslalom (m), prenos **20.30** Žrebanje Lota **20.35** Športni izziv **21.10** Umetnostno drsanje: EP **22.30** Odd.: Bleščica, oddaja o modi **23.05** Film: Zlato (western, '13)

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Meridiani **15.30** Dok.: Capo Rizzuto **15.55** Potopisi **16.25** Boben **17.25** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Lynx magazin **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Alpe Jadran **20.30** Webolution **21.00** Dokumentarec **22.15** Alpsko smučanje: SP (m), superveleslalom **23.15** Artevisione **23.45** Dok. odd.: K2

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.15** 15.20 Serija: Ana kuha **8.45** 9.50, 11.00, 12.10 TV prodaja **9.00** 13.20 Queen Latifah Show **10.05** 15.55 Nad.: Moje srce je tvoje **11.15** 16.50 Nad.: Barva strasti **12.25** 18.00 Nad.: Dubrovniška zora **14.20** Serija: Kuharski mojster **17.00** 18.55, 22.05 Novice in vreme **20.00** Film: Katera je prava (rom., '08, i. R. Reynolds, A. Breslin) **22.35** Serija: Na kraju zločina – New York **23.30** Serija: Vohun v nemilosti

KANAL A

7.00 18.00, 19.45 Svet **7.50** 10.55 Nad.: Budva na morskem peni **8.55** Risanke **9.25** 16.35 Serija: Veliki pokovci **9.50** 17.05 Se-

Sreda, 4. februarja
Rete 4, ob 16.35

Il delitto perfetto

ZDA 1954

Režija: Alfred Hitchcock

Igrajo: Ray Miland, Grace Kelly
in Robert Cummings

Tony že več let živi na ramenih bogate žene Margot. Tla pod nogami pa se mu zamajajo, ko ugotovi, da se je Margot zaljubila v drugega moškega, pisatelja Hillidaya' kar bi seveda za Tonyja lahko pomenilo začetek konca. Tako se Margotin soprog odloči, da jo bo ubil in se polastil njenega bajnega premoženja. Ženino smrt organizira do pičice in poveri znancu, da zaduši Margot. Plavalasa gospodinja pa nepridipravega odkrije in ga ubije. Tony seveda takoj spremeni verzijo in jo osumi umora. Film so pred šestdesetimi leti posneli s sistemom 3D. Po inovativni tehniki so segli zato, da bi v kinodvorane pritegnili čim večje število obiskovalcev in to v trenutku, ko so si ljudje nabavljali domače televizorje in zanemarjali mestne kinodvorane.

VREDNO OGLEDA

rija: Zvit in prebrisan **10.40** 13.15, 13.30 Tv prodaja **12.10** Serija: Okrog sveta do srca **12.45** Serija: Svingerji **13.45** 18.55 Serija: Komisar Rex **14.45** Film: Izgubljeno zaudpanje (triler, '12) **20.00** Film: Velik zadetek (akc., '98) **21.45** Film: Stranski učinki (triler, '04, i. T. Cruise, J. Foxx) **0.00** Film: Rdeča linija (akc., '97)

PLANET TV

11.00 Tv prodaja **11.30** Nan.: Moja družina **12.10** Nan.: Pod lupo pravice **13.05** Nad.: Sulejman Veličastni **14.20** 18.00 Nan.: Castle **15.15** Nan.: Zasebna klinika **16.10** Ellen **17.05** Nan.: Vojaške žene **19.00** Danes **20.00** Film: Starsky in Hutch (kom., '04, i. B. Stiller, O. Wilson) **21.55** Nan.: Preiskovalci na delu **22.50** Nan.: Zločinski um **23.45** Nan.: Seks v mestu

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena: Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena: Med memorijo in travmo; 11.00 Studio D; 12.15 To je narava; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Moj Sv. Ivan; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30 Odprta knjiga: Marta Ascoli: Auschwitz je tudi tvoj, 7. nad., sledi Music box; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 7.45 Pomorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditve; 10.00 Živalski blues; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 12.30 Opol-dnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 S koncertnih prizorišč; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Indie ni Indija; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Glasbena lestvica; 11.00, 18.00 Economia e dintorni; 11.35 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Commento in studio; 13.35 Glasba; 14.00, 23.00 Finestra sul Friuli Venezia Giulia; 14.35 Glasba; 15.00 McGuffin; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Glasba; 21.00 Sonoricamente Puglia; 22.00 Classicamente/Liricamente; 22.30 Sonoramente classici; 0.00 Notte-tempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec,

»Druga zgodba«

JEREZ - Prva testiranja novih dirkalnikov formule ena v Jerezu so bila za Ferrari zelo spodbudna. Sebastian Vettel je bil v nedeljo in ponedeljek najhitrejši, zelo hiter pa je bil včeraj tudi Kimi Raikonen. »To je čisto druga zgodba,« je po treningu, med katerim je prevozil 94 krogov, dejal finski dirkač italijanskega moštva. »Prezgodaj je, da bi ocenili rezultate, a smer je prava,« je še dodal. Dobro se je odrezal tudi Mercedes, slabše pa McLaren

Polom Rome na Olimpiju

RIM - Tekma četrtine finala državnega pokala je potrdila, da Roma ne preživlja najboljših časov. Na Olimpiju jo je premagala in izločila Fiorentina. Končni izid je bil 2:0, oba gola pa sta padla v drugem polčasu. Dosegel ju je Nemec Mario Gomez. Najprej je zadel v 20., nato še v 44. minuti. Fiorentina se bo v polfinalu pomerila z Juventusom. Danes se bosta med sabo udarila Inter in Napoli, zmagovalca pa v naslednjem krogu čaka Lazio.

ALPSKO SMUČANJE - Za Tino Maze v superveleslalomu za svetovno prvenstvo v ZDA

»Srebrni« začetek

BEAVER CREEK - Slovenka Tina Maze je svetovna podprvakinja uvodne tekme svetovnega prvenstva v ameriškem Vailu. Na superveleslalomu za ženske v Beaver Creeku je bila Mazejeva na drugem mestu za tri stotinke počasnejša od aktualne olimpijske prvakine v tej disciplini, Avstrijke Anne Fenninger. Tretje mesto je osvojila Američanka Lindsey Vonn (+0,15). Mazejeva je v bistvu odsmučala vrhunsko predstavo. Potem ko so imele tekmovalke na začetku nekaj težav, zaradi močnega vetra so prireditelji start prestavili za 30 minut, je ob svojem nastopu delo opravila vrhunsko in na cilju prevzela vodstvo.

Neposredno pred njo je startala tudi ljubljanka ameriških tribun Vonnova, ki je gladko prevzela vodstvo. A varovanka trenerja Andree Massija je imela svojo računico. Potem ko je vodilna v seštevku svetovnega pokala imela nekaj težav, predvsem s slabim počutjem in boleznijo, je kljub slabi popotnici tokrat spet stopila na plin in v cilju ob velikem veselju prevzela vodstvo.

Mazejevo je nato tri številke za njo prehitela zgolj Fenningerjeva, ki je imela v cilju tri stotinke prednosti. Vse ostale tekmece so nato za vodilno trojico zaostajale.

»Ko sem prišla v cilj, je bila na tribuni tišina, ker se ne vidi takoj, da sem prehitela Lindsey, potem sem razumela, ko sem videla, da sem prva. Ta občutek je bil lep, največji izziv mi je bil danes premagati Lindsey. To mi je uspelo, naredila sem dobro vožnjo, tega sem res zelo vesela. Zdaj imam sicer malo grenkega priokusa, a na koncu kariere se ti vse to obrne. Pomembno je, da si na vsaki tekmi stoodstoten, breme se mi je danes odvalilo z ramen. Zdaj imam prave občutke, biti na stopničkah je res velik užitek,« je po naslovu podprvakine za televizijo Slovenija dejala Mazejeva.

Srebrna kolajna, pa čeprav je že dišalo po zlatu, je odlična odskočna deska za naslednje nastope, saj je Črnjanka edina smučarka na svetu, ki lahko seže po medalji na vseh tekmah svetovnega prvenstva. Že v petek jo čaka smuk, v super kombinaciji konec tedna je morda celo favorit številka ena, a naslednji teden jo čakata še obe tehnični disciplini.

Za Mazejevo je to že sedma medalja s svetovnih prvenstev (toliko ji ima tudi Vonnova). Prvo je osvojila leta 2009 v Val d'Iseru, ko ji je v veleslalomu pripadlo srebrno odličje. Dve leti kasneje je v Garmisch-Parenkirchenu osvojila naslov prvakine v veleslalomu in srebro v superkombinaciji, pred dvema letoma pa je bila v Schladingu 1. v superveleslalomu in 2. v superkombinaciji in veleslalomu.

Vrstni red. ženske, superveleslalom: 1. Anna Fenninger (Avt) 1:10,29; 2. Tina Maze (Slo) 0,03; 3. Lindsey Vonn (ZDA) 0,15; 4. Cornelia Hütter (Avt) 0,26; 5. Viktoria Rebensburg (Nem) 0,78; 6. Tina Weirather (Lie) 1,03; 7. Lara Gut (Švi) 1,28; 8. Kajsa Kling (Šve) 1,47; 9. Julia Mancuso (ZDA) 1,65; 10. Elena Curtoni (Ita) 1,68

Tina Maze po cilju pred Vonnovo, nato je v cilj prisluščila še Fenningerjeva ... ANSA

NOGOMET - Med zimskim prestopnim rokom v Evropi so največ milijonov zapravili v Angliji

Kamplov prestop med največjimi

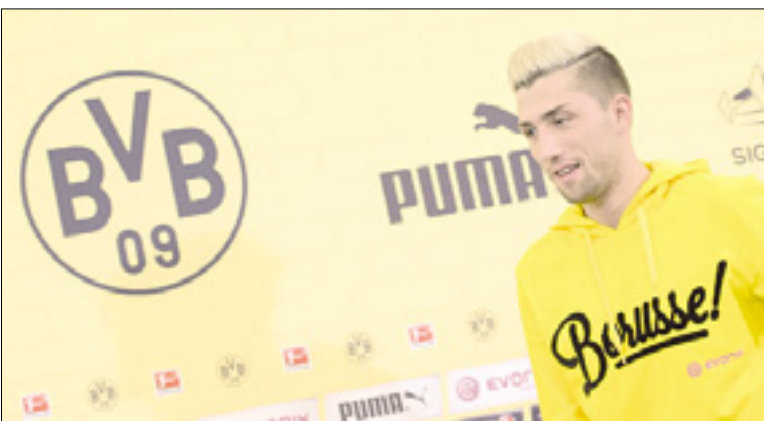
Slovenec iz Salzburga v Borussia Dortmund za 12 milijonov - Največ je za Bonyja porabil Manchester City

BERLIN - Prestop slovenskega reprezentanta Kevina Kampla iz salzburskega Red Bulla v Borussia Dortmund sodi med največje prestopne zimskega prestopnega roka. Nemci so zanj odšteli 12 milijonov evrov, kar Kamplov prestop uvršča na deseto mesto prestopnega roka med petimi najmočnejšimi ligami v Evropi. V tem prestopnem roku so sicer največ denarja zapravili v Angliji, in sicer 170 milijonov evrov. Ta vsota angleških prvoligašev pa je kar za 130 milijonov evrov nižja od rekordnega zimskega roka iz leta 2011.

V drugih petih najmočnejših evropskih ligah so veliko zapravljali tudi v Italiji (75 milijonov evrov), v Nemčiji so za prestopne namenili 62 milijonov evrov, v Španiji 55 milijonov, v Franciji pa 32 milijonov evrov. Največ denarja so to zimo potrošili pri Chelseaju, Manchester Cityju in Arsenalu, skupno 83 milijonov evrov.

Najdražji igralec tega prestopnega roka je bil napadalec Swanseaja Wilfried Bony, ki je za 37 milijonov evrov odšel k Manchester Cityju.

Chelsea je zadnji dan v svoje vrste privabil kolumbijskega reprezentanta Juana Cuadrada iz Fiorentine za 30 milijonov evrov. Arsenal je za 15 milijonov pripeljal Gabriela Pauli-

Kevin Kampl deseti najbolj odmeven zimski prestop v Evropi

ANSA

sto iz Villarreala, Southampton pa je kupil Ryana Bertranda iz Chelseaja za 12 milijona evrov.

V serie A sta za največja prestopa poskrbela Seydou Doumbia, ki se je iz moskovske CSKA preselil k Romi za 14,4 milijonov evrov, in Manolo Gabbiadini, ki je iz Sampdorie prestopil v Napoli za 12,5 milijona evrov.

Od slovenskih nogometašev v Italiji je klub zamenjal samo Dejan Lazarevič, ki je iz Chieva prestopil v Sassuolo, Josip Iličić in Jasmin Kurtić pa sta, kljub drugačnim napovedim, ostala v Firencih.

Za vsaj en prestop se zdi, da je že ponesrečen. Razvpiti Kamerunec Samuel Eto'o, ki ga je najela Sampdoria, se je že na prvem treningu v Genovi sprl s trenerjem Sinišo Mihajlovičem in demonstrativno zapustil trening.

V nemški ligi je bil tokratni rekorder Andre Schürrle, ki je Chelseajeve za Wolfsburgove barve zamenjal za 32 milijonov evrov. Drugi največji prestop v nemški ligi pa pripada Kamplu.

V Španiji je Valencia za Enza Pereza Benfici odštela 25 milijonov evrov, Real Madrid pa je za Lucasa Silvo iz Cruzeira odštela 13 milijonov.

Rekorder francoske lige pa je Bernardo Silva, ki je iz Benfice v Monaco prestopil za 15,7 milijona evrov.

KOŠARKA - Nba
Beno Udrih
je premagal
Gorana Dragića

PHOENIX - Košarkarji Phoenixa so v ligi NBA doživeli poraz na domačem parketu. Gorana Dragića in družino je s 102:101 premagal Memphis Ben Udrih. Udrih je za zmagovalce v 17 minutah dosegel štiri točke, dve podaji in ukradeno žogo, Dragić pa je za porazence v 41 minutah prispeval 15 točk, pet podaj, štiri skoke in dve ukradeni žogi.

BOWL - Finalna tekma lige ameriškega nogometa NFL, 49. Super Bowl, je najbolj gledan dogodek v zgodovini ameriške televizije. Finalni obračun med New England Patriots in Seattle Seahawks je spremljalo približno 114,4 milijona gledalcev pred televizijskimi ekrani. Do sedaj je bil najbolj gledan televizijski program lanske finale Super Bowla, kjer so Seahawks porazili Denver Broncos s 43:8, dogodek pa je spremljalo 112,2 milijona gledalcev.

V te številke niso vključili gledalcev, ki so finale spremljali pred ekrani v športnih barih, sicer bi bilo število gledalcev še veliko večje. Med samo tekmo je bilo objavljenih 28,4 milijona tvitov.

Prav tako blestečo gledanost so imeli tudi nastopi pop pevke Katy Perry, rapperke Missy Elliott in rokerja Lennyja Kravitzja med polčasom, ki ga je spremljalo 118,5 milijona gledalcev.

DOMOV - Japonske nogometna zveza je odpustila selektorja članske reprezentance, Španca Javierja Aguirreja. Tega povezujejo z afero prirejanja izidov tekem, ko je leta 2011 vodil špansko Zragozo. Japonci so na pred dnevi končanem azijskem prvenstvu razočarali, kot branilci naslova so izpadli že v četrtfinalu.

TURNO SMUČANJE
Pivk osmi na
državnem
prvenstvu

Slovenski tekmovalac s trbiškega Tadei Pivk, član kluba Aldo Moro iz Paluzze, je na državnem prvenstvu v turnem smučanju v prostem slogu pri Sondriu v Lombardiji osvojil osmo mesto. V najmočnejši konkurenci je bil drugi med »civilisti«, saj glavnina najboljših tekmovalcev pripada vojaškim rodovom. »Bil sem v bistvu prvi med neprofesionalci. Žal sem bil šibkejši v spustih, ker se zaradi pomanjkanja snega pri nas nisem mogel ustrezno pripraviti za ta del te discipline,« je za spletno strani deželne smučarske zveze povedal športnik iz Žabnic, sicer bolj znan kot gorski tekač.

Največji »zimski« prestopi	
Wilfried Bony - 37 milijonov evrov (iz Swanseaja v Manchester City)	
Andre Schürrle - 32 milijonov evrov (iz Chelseaja v Wolfsburg)	
Juan Cuadrado - 30 milijonov evrov (iz Fiorentine v Chelsea)	
Enzo Perez - 25 milijonov evrov (iz Benfice v Valencia)	
Gabriel Paulista - 15 milijonov evrov (iz Villarreala v Arsenal)	
Seydou Doumbia - 14,4 milijona evrov (iz CSKA v Romo)	
Lucas Silva - 13 milijonov evrov (iz Cruzeira v Real Madrid)	
Manolo Gabbiadini - 12,5 milijona evrov (iz Sampdorie v Napoli)	
Ryan Bertrand - 12 milijonov evrov (iz Chelseaja v Southampton)	
Kevin Kampl - 12 milijonov evrov (iz Salzburga v Borussia Dortmund)	

NOGOMET - Neskončna zgodba Kras-Triestina

Preobrat

Tekma bo v ponedeljek ob 15 uri v Repnu Kvestura dala zeleno luč, danes sporočilo zveze

Tržaški mediji, vključno s Primorskim dnevnikom smo v včerajšnji številki pisali, da bo tržaški derbi D-lige med Krasom in Triestino v nedeljo v Fontanafreddi. Navijači obeh ekip so se že pripravljali na nedeljsko furlansko gostovanje, ko je včeraj popoldne - kot prava strela z jasnega ali v sodnikovem dodatku, kot bi lahko v nogometnem žargonu napisali, prišla novica, da tekme v Fontanafreddi ne bo.

»Igrali bomo v ponedeljek, 9. februarja, v Repnu ob 15. uri,« nas je po telefonu, včeraj nekaj pred 15. uro, obvestil predsednik Krasa Goran Kocman in nam obnovil, kako je prišlo do spremembe:

»Danes (včeraj op. av.) so me poklicali iz tržaške kvesture in sporočili, da bi lahko igrali v ponedeljek v Repnu. Povedali so mi, da čakajo še na odgovor prefekta. Pred

kosilom so se sestali prefekt in predstavniki tržaške kvesture ter nam prižgali zeleno luč za igranje na domačem repenskem igrišču. Obvestiti sem moral še predsednika Triestine Pontrellija: njegov odgovor je bil pritrdilen. Tudi na nogometni zvezi LND so nam povedali, da ni težav. Jutri (danes) bo zveza še uradno potrdila, da bo tekma v ponedeljek.«

Novico nam je potrdila tudi kvestura. Pripravljamo se za ponedeljek, so povedali. (jng)

Za Kras bodo lahko navijali v Repnu

FOTODAMJ@N

»Najboljša rešitev, čakam pa na uradno potrdilo«

»Igrati v ponedeljek v Repnu? Bila bi najboljša rešitev in tako bi le prevladal razum nad togo birokracijo, saj ni konkretnih razlogov, ki bi preprečili igranje na Krasu. A jaz bi raje počakal, da bo odločitev uradna, saj vse dokler ne bo nova odločitev napisana črno na belem, potem zame še vedno velja, da igramo v nedeljo v Fontanafreddi.« Te so bile besede predsednika Triestine Marco Pontrelli, ko smo ga včeraj pozno popoldne vprašali za komentar o novi (možni) spremembi kraja in dneva igranja derbija med Krasom in Triestino.

»Predsednik Krasa Kocman me je nemudoma obvestil

o možnosti igranja v ponedeljek v Repnu ob 15. uri. Odgovoril sem mu, da mi popolnoma pristajamo na tako rešitev in, če bo potrebno, bomo podpisali katerokoli prošnjo v to smer. A doslej nas niso kontaktirali niti s kvesture niti z nogometne zveze, tako da v resnici govorimo še o teoretični alternativi.«

Za predsednika Triestine Pontrellija afere torej še ni konec, zadnje poglavje pa naj bi napisali danes, saj je tudi z organizacijskega vidika problematično urediti vse zadeve v tako kratkem času. »Mislim, da je volja obeh društev jasna. Nihče od nas noče igrati v Fontanafreddi, daleč od toplote navijačev. Ne glede na zaključek te zgodbe pa ni sprejemljivo, da se za tekmo D-lige dogajajo take stvari. Na tak način se le stopnjuje napetost pred navadno nogometno tekmo.« (I.F.)

LUCIANO MILIČ Včasih samo z eno žogico, zdaj jih je 600

Priimek Milič je v našem športnem okolju tesno povezan z zgoniškim Amaterskim športnim krožkom Kras. Podrobneje se pri Miličih najde tudi dinastija uspešnih namiznoteniških igralčkov, začeni s Sonjo Milič. Mož Luciano Milič pa je prav tako vpet v dogajanje zgoniškega društva. 62-letnik v pokoju se trenutno z veseljem posveča vnukom in svoji odborški dejavnosti, saj pri ŠK Kras opravlja funkcijo gospodarja.

Društvo je sicer zastopal v dresu odbojarske ekipe, ki je nastopala v 70. letih v D in C-ligi. Igral je tudi za svetoviranski Bor, posvečal se je tudi rekreativnemu planinstvu, pravzaprav plezanju, nato je vzljubil še jamarstvo, trenutno pa se pogosto potaplja. Vsesplošen športni ljubitelj je prav tako vsestranski poznavalec društvenega okolja: »Smo utečena ekipa odbornikov, kjer vsak vestno opravlja svoje delo. Včasih je to lahko rutinsko, če pa želiš ohranjati društvo pri zdravju, moraš vložiti tudi nekaj dela in energij. Če bi bili vsi v pokoju, pa bi seveda bilo posod veliko lažje,« se je pohecal gospod Luciano ali Ciano, kot mu pravijo najbližji. V vlogi gospodarja skrbi tudi za zgoniško telovadnico. Ta je v občinski lasti, upravlja pa jo ŠK Kras: »Močno smo navezani na našo telovadnico, ki je mogoče prevelika le za namizno teniške potrebe, vendar jo vzdržujemo po svojih najboljših močeh.« Ob tej nam je gospod Milič potrdil, da je tudi zunanje teniško igrišče še vedno uporabno in na voljo teniškim ljubiteljem.

Luciano Milič pa je veliko let tudi sedel za društvenim kombijem. Bil je šofer prve ekipe, ki je nastopala na gostovanjih v severni in srednji Italiji. Mogoče je ravno prvotnega ženska namiznoteniška ekipa Krasa prevozila največ kilometrov: »Najdlje smo se vozili do Ternije. Spominjam se tudi poti do Matere v Basilicatu ali pa vožnje nastopa v Sieni in povratka domov v istem dnevu. Le redko kdaj pa sem zaprosil za zamenjavo. Koliko kilometrov smo prevozili, ne bi vedel, gotovo pa smo v teh letih porabili industrijsko količino goriva.« Na vprašanje koliko namiznoteniških žogic hranijo v društvu pa gospodarja ŠK Kras nismo spravili v večje težave: »Nekoč je vsak par imel po eno žogico, zdaj pa si upam trditi, da jim imamo več kot 600, tako da igralci med treningom ne zgubljajo odvečnega časa za žogicami in ohranjajo višji ritem vadbe.« (mar)

ODBOJKA - Osrednja tekma prvega dela med mladinkami na Tržaškem

Najtesnejši poraz

Združena ekipa Zalet Barich v petem nizu vodila z 11:5 - Dokazale so, da so enakovredne favoritu

UNDER 18 MOŠKI

TimMusic - Zalet Dvigala Barich 3:2 (20:25, 25:23, 21:25, 25:21, 15:11)

Sloga Barich: Kojanec 9, Legiša 4, Maver 8, Pertot 11, Roma 12, Vitez 9, Zaccaria (L), Antonioni 0, Feri 8, trener Maver

To je bila prva letošnja tekma med favoritoma za uvrstitev v finale za naslov pokrajinskega prvaka. V njej je naša združena ekipa dokazala, da lahko kljubuje favoriziranim nasprotnicam, glavčina katerih dokaj uspešno igra tudi v deželni C-ligi. Tekma je bila lepa in izenačena. Izid je bil prav v vsakem setu negotov. Pravzaprav so si naša dekleta zmago pripravile same, saj so v odločilnem skrajšanem petem nizu že vodile z 11:5, nato pa niso dosegle več niti točke. Poraz je imel zato precej grenak priokus, a se je vsaj pokazalo, da TimMusic ni nepremagljiv. Povrh ekipa Zaleta ni bila v popolni postavi. Prvenstvo je sicer še dolgo. Na sporedu sta še povratna tekma in končnica. Pomembno je, da Zalet po rednem delu osvoji najmanj drugo mesto, da se tako neposredno, skupaj z zmagovalcem, uvrsti v polfinale, za preostali dve mesti v končnici pa bodo moči merile ekipe, ki se bodo uvrstile od 3. do 6. mesta. V ta boj je vpletena tudi ekipa Zalet Kontovel.

Vrstni red: TimMusic 17, Zalet Dvigala Barich 16, San Sergio 12, OMA 11, Virtus 7, Zalet Kontovel 6, Killjoy 3, Altura 3.

UNDER 14 ŽENSKÉ

Prejšnji teden so na Goriškem začele prvenstvo tudi igralkice under 14. Od naših društev se je v prvenstvo vpisal samo OK Val, ki nastopa z ekipo trinajstletnic. Praktično ista ekipa je pred kratkim zaključila prvi del prvenstva under 13 in se s samo enim porazom uvrstila na prvo mesto v svoji skupini. Tem dekletom pomagata v kategoriji štirinajstletnic še Alessia Leopuscech in Jasmin Petruz (obe sta letnik 2001), sicer članici ekipe Olympia Govolley, ki nastopa v prvenstvu under 16 oziroma 18. Naraščajnice trenirajo trikrat na teden pod vodstvom Roka Magajneja, kateremu pomaga Erica Gabbana.

»Nivoja prvenstva in nasprotnikov ne poznamo, ker smo se letos prvič ponovno

Odbojkarice Zaleta Dvigala Barich s trenerjem Maverjem med minuto odmora

FOTODAMJ@N

vpisali v kategorijo under 14 po dolgih letih, ko smo nastopali samo v prvenstvih under 12 in 13,« nam je pojasnila odbornica Tjaša Corva in nadaljevala, »vendar nam v prvenstvu under 13 gre kar dobro, tako da smo optimistični tudi za to kategorijo.«

Po prvi tekmi proti Farri so se v taboru Vala veselili zmage. Po prvem izgubljenem setu, ko so se Valovke na igrišču nekoliko iskale zaradi nove postavitve, so v naslednjih dveh igrale bolj zbrano in oba nagale na razliko. V četrtem so od polovice niza naprej stalno vodile in uspešno zaključile tekmo.

V drugi tekmi pa je bil Grado močnejši nasprotnik. Valovke niso igrale slabo, so pa naredile kakšno napako preveč. Vsekakor so bili s prikazano igro pri Valu zadovoljni. (stc) **OK Val - G.S. Farra 3:1 (10:25, 25:23, 26:24, 25:17)**

A.S.D. Pallavolo Grado - O.K. Val 3:0 (25:22, 25:19, 25:16)
OK Val: Alessia Leopuscech, Jasmin Petruz (obe 2001), Julija Cotic, Sara Piva, Liza Paulin, Majda Ceresatto, Petra Feri, Jasna Tomsic, Tina Baltar (vse 2002), Karin Kovic, Anna Battistel, Alissia Birri (vse 2003). Trener: Rok Magajne; pomožna trenerka: Erica Gabbana.

Na TRŽAŠKEM
Skupina »zmagovalcev«

S. Andrea - Sloga Dvigala Barich 3:0 (25:13, 25:13, 25:23)

Sloga Dvigala Barich: Gruđen, Jerič, Krešević, Lizza, Marion, Mochor, Protti, Skerk, Ušaj; trener: Peterlin.

Slogašice so se še pred tekmo ustrašile fizično postavnih igralčkov ekipe S. Andrea in začele slabo. V drugem setu so igrale izenačeno do 12. točke in nato popustile. V tretjem pa so prikazale zelo dobro igranje in bile nasprotnicam enakovredne. Na mreži je bila neustavljiva Martina Lizza, ki zasluzi pohvalo.

Virtus&Olympia Volley - Sokol 0:3 (18:25, 13:25, 11:25)

Sokol: Bordon, Cociani, Ferfoglia, J. Grilanc, Gruđen, Legiša, Lopreiato, Terpin, Zuppini; trenerka: Zavadlav.

Proti daleč najslabši ekipi v skupini so Sokolovke prepričljivo zmagale, čeprav niso odigrale svoje najboljše tekme. Igrale so vse razpoložljive igralkice in bile boljše v vseh elementih, predvsem na servisu.

Vrstni red: Coselli 18, S. Andrea 15, Sokol in Oma 10, Azzurra 7, Sloga Dvigala Barich 3, Virtus&Olympia Volley 0.

Skupina »poražencev«

Vrstni red: Altura 9, Coselli Oro 8, Poggivolley in Oma Junior 7, Kontovel 5, Ricreatori Comunali 0.

NAMIZNI TENIS V C2-ligi ŠK Kras kot stroj

Po poldrugem mesecu premora so bili prejšnji konec tedna pingpongaši ŠK Kras zaposleni v deželnih prvenstvih. Nadaljuje se niz pozitivnih rezultatov v C2 ligi. Niso še okusili poraza. Direktni nasledovalec TT Isontino je moral priznati premoč krasovcev s 5:3. Najbolj zaslužen za nov par točk je bil tudi tokrat Dušan Michalka s tremi zmagami, prav tako pa sta pomembni točki dosegla Tom Fabiani in Alessio Stibiel. Na začetku so rdeče-beli s precejšnjo lahkoto povedli s 4:0, nakar so se jim Tržičani nevarno približali na 4:3. Michalko pa ni izdala trem in samozavestno je premostil še zadnjo oviro. Štiri točke prednosti pred drugouvrščenim TT Isontino pomenijo mirnejše nadaljevanje prvenstva.

Ravno tako sameva na vrhu prvenstva Kras A v D-2 ligi. Edi Bole, Tjaša Kralj in Claudia Micolauich sta v soboto zadala nasprotnikom dvakratni 6:0. Najprej proti Libertasu iz Latisane, proti kateremu je zgoniški sestav izgubil po poti en sam niz. Podobna scena se je ponovila proti TT Sistiana, ko je tudi vsak prispeval po dve točki. Omembe vredna je vrnitev na igrišče Tjaše Kralj, ki se je po trimesečni izkušnji kot medicinska sestra vrnila iz afriškega Malawija. V skupini B se je Kras spopadel s solidno drugouvrščeno ekipo D'Aronco iz Gumina in izgubil s 6:0. Ob odsotnosti glavnega aduta Etoreja Malorgia so bili nasprotniki prevelik zalogaj za Alena Corbattija, Paola Fabrisa in Roberta Trampusa. (R)

Obvestila

ŠD SK BRDINA obvešča, da bo v nedeljo 8. februarja 2015, ob priliki smučarskih tečajev na razpologo avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalke ESSO na Opčinah. Informacije in rezervacije: Vanja 3355476663.

SK DEVIN vabi člane in tekmovalce na tekmo Primorskega smučarskega pokala 2015 v soboto 7. februarja v Cerkno na 7. Miškotov Memorial. Vpisovanja še danes.

